

Vlaams
Parlement

stuk **2031** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 2 mei 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende diverse bepalingen inzake energie

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 30 november 2012	23
Advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt	33
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	39
Voorontwerp van decreet d.d. 22 februari 2013	61
Advies van de Raad van State	73
Ontwerp van decreet	91

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Het ontwerp van decreet dient in eerste instantie om uitvoering te geven aan de uitspraak van het Grondwettelijk Hof van 30 oktober 2012 in de zaak die de nv Stora Enso Lan-gerbrugge had ingesteld tegen artikel 5, 6, 7 en 10 van het decreet van 6 mei 2011 en tegen artikel 38 en 39 van het decreet van 8 juli 2011. Het Hof stelde in het arrest nr. 135/2012 vast dat het feit, dat voor installaties aangesloten op het distributienet er wel, maar voor installaties aangesloten op het transmissienet er geen minimumsteun voor groenestroom-certificaten en warmte-krachtcertificaten is voorzien, een discriminerende lacune in de de-creetgeving betreft. Het Hof besliste de gevolgen van de vernietigde bepalingen te hand-haven tot 1 juli 2013.¹

Op 6 juli 2012 keurde het Vlaams Parlement al een hervorming van de steunmechanismen voor milieuvriendelijke energie goed. Het decreet van 13 juli 2012 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de milieuvriendelijke energieproductie werd op 20 juli 2012 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd en trad in werking op 30 juli 2012.

Er wordt in het decreet voorzien om aan het certificatensysteem een aantal belangrijke bijstellingen aan te brengen teneinde de steunverlening beter af te stemmen op de steun die nodig is om het project voldoende rendabel te maken, o.a. door eindigheid van de certificatensteun, de invoering van ‘banding’ en het ontdebellen van de functies steun en garantie van oorsprong.

In dit kader diende men rekening te houden met de volgende elementen:

- betere afstemming van de ondersteuning op de onrendabele top waardoor de kostenef-ficiëntie kan verhoogd worden;
- maximaal de investeringszekerheid en de marktwerking bevorderen;
- een eerlijke verdeling van de kosten waarbij rekening wordt gehouden met de impact op alle verbruikers en op de economie.

Het decreet van 13 juli 2012 voorzag in de inwerkingtreding van het hervormde steunsys-teem vanaf 1 januari 2013.

Bij de voorbereiding van de concrete implementatie van het gewijzigde decretale kader, is vastgesteld dat het nog een aantal technische onvolkomenheden bevat. Met het voorlig-gende ontwerp van wijzigingsdecreet worden in tweede instantie o.a. deze lacunes aange-vuld. Tevens wordt van de gelegenheid gebruikgemaakt om ook een aantal andere wijzi-gingen aan het Energiedecreet aan te brengen.

2. Commentaar strategische adviesraden**2.1. Adviezen van de SERV en de Minaraad**

De Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, verzocht op 14 december 2012 de SERV en de Minaraad hun advies over voornoemde ontwerpen te verstrekken. De advies-termijn bedroeg 30 dagen. De Minaraad en de SERV gaven een gezamenlijk advies over het ontwerp, bekrachtigd ter zitting op respectievelijk 24 januari 2013 en 21 januari 2013.

De raden maken in hun advies voornamelijk de volgende opmerkingen.

- Inhoudelijk hebben de raden vooral bemerkingen bij de voorgestelde minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet. De raden ondersteunen dit prin-

¹ VR 2012 0911 MED.0488/1

cipe, maar stellen zich de vraag of bepaalde aspecten van de voorgestelde regeling niet discriminerend zijn.

De voorgestelde regeling werd juist ingevoerd omwille van het arrest nr. 135/2012 van het Grondwettelijk Hof dat het ontbreken van een minimumsteun voor installaties, aangesloten op het transmissienet als een discriminatie beschouwde, maar de gevolgen handhaafde tot 1 juli 2013. Gelet op het feit dat het Hof de gevolgen tot 1 juli 2013 handhaafde, kan van een niet-aanvaardbare ongelijke behandeling voor certificaten van voor die datum geen sprake zijn, aangezien dit juist door de handhaving van de gevolgen uit het arrest wordt gedekt.

Er is een verschil in behandeling naargelang het gaat om installaties met startdatum voor of vanaf 1 januari 2013. Dit onderscheid wordt vis-à-vis installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 verantwoord door het feit dat op dergelijke installatie geen bandingfactor van toepassing is.

Wat de groenestroomcertificaten betreft, is er in het verleden steeds een modulering van de hoogte van de minimumsteun op basis van de datum van ingebruikname voorzien geweest. Wat groenestroomcertificaten betreft, wordt de hoogte van de minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet thans gelijkgesteld met die minimumsteun die een gelijkaardige op dezelfde dag op het distributienet aangesloten installatie zou ontvangen.

Wat de warmte-krachtinstallaties betreft met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt voorzien in dezelfde steun als die een gelijkaardige op dezelfde dag op het distributienet aangesloten WKK-installatie zou ontvangen, met name 31 euro. Dit omdat beide installaties onder toepassing vallen van de toekenning op basis van bandingfactoren.

Wat de warmte-krachtinstallaties betreft met startdatum voor 1 januari 2013, aangesloten op het transmissienet, wordt thans voorzien in een steun van 18 euro per certificaat, terwijl een op hetzelfde moment op het distributienet aangesloten installatie, afhankelijk van de datum van indienstneming, 27 of 31 euro minimumsteun ontvangt. Op basis van de berekeningen uit de onrendabeletoppenstudie, uitgevoerd door VITO in 2006, hebben WKK-installaties aangesloten op het distributienet (gemiddelde van nettoproducent enerzijds en een nettoverbruiker anderzijds) een gemiddelde steun nodig van ongeveer 27 euro, terwijl uit een gelijkaardige berekening voor een WKK-installatie aangesloten op het transmissienet een steunhoogte van ongeveer 18 euro naar voren komt.

- De raden hebben bezwaar tegen de regeling betreffende de verlenging van de startdatum waarvan enkel “biomassaprojecten” – wat volgens hen een onduidelijke term is – kunnen gebruikmaken en zij menen dat dit een discriminatie inhoudt ten opzichte van de andere hernieuwbare energie- en WKK-technologieën.

Deze mogelijkheid tot verlenging werd voorgesteld om tegemoet te komen aan het feit dat voor complexe projecten een realisatietermijn van 36 maanden te kort kan zijn. Dit slaat voornamelijk op biomassaprojecten die immers technisch complex zijn, die zowel over een stedenbouwkundige als milieuvergunning moeten beschikken, en waarvoor het bekomen en behouden van een dergelijke vergunning niet eenvoudig is en vaak aan administratief en jurisdictioneel beroep onderworpen is.

Teneinde tegemoet te komen aan de opmerking van de raden en van de VREG (zie infra) wordt de term “biomassaproject” vervangen door de zinsnede “projecten uit de door de Vlaamse Regering conform artikel 7.1.4/1, §1, tweede lid, [van het Energiedecreet] vastgelegde projectcategorieën waarvoor per project een specifieke bandingfactor wordt vastgelegd”.

- De raden menen dat in het kader van een goede “uitbating volgens de regels van de kunst” ook het stilleggen om “contractuele of commerciële redenen” moet worden begrepen en dat de definitie op dat punt zou moeten worden aangepast.

Met deze redenering kan de Vlaamse Regering niet akkoord gaan. Dat de exploitant – en waar van toepassing eigenaar – zich als een goede huisvader moet gedragen bij de uitbating van een productie-installatie is evident. Bijkomend is verdere precisering van dit begrip evenwel noodzakelijk om te vermijden dat de dimensionering van installaties niet afgestemd zou zijn op een reële nood en/of verbruik en zo een misbruik zou kunnen ontstaan van de verlengingsmogelijkheid. Ook het vrijwillig stilleggen van een installatie voor langdurige periodes kan leiden tot maatschappelijk onwenselijke gevolgen.

Om te verhinderen dat ook maatschappelijk gegronde redenen voor een tijdelijke onderbenutting of stillegging van een installatie aanleiding zouden geven tot een weigering van de verlengingsmogelijkheid op basis van vollaasturen, wordt expliciet voorzien dat deze periodes “langdurig” dienen te zijn. Gegronde redenen voor een tijdelijke onderbenutting of stillegging kunnen bijvoorbeeld zijn het inspelen op een tijdelijk overaanbod aan elektriciteit op de markt of een tijdelijke overbelasting van het net.

De keuze om een installatie om contractuele of commerciële redenen stil te leggen behoort echter tot de normale bedrijfsrisico's en -keuzes waarmee elke uitbater rekening moet houden, terwijl de verlengingsmogelijkheid uit artikel 7.1.1, §1, derde lid, van het Energiedecreet voornamelijk bedoeld is om installaties die o.a. om technische redenen, overmacht enzovoort stil lagen een garantie met betrekking tot rendabiliteit te bieden.

- De raden stellen zich de vraag hoe het ontworpen artikel 7.1.1, §2, vijfde lid, zich zal verhouden tot het artikel 7.1.1, §2, derde lid. Gaat men kunnen kiezen tussen beide methodes? Hoe verhoudt zich dit tot de vastgestelde duur van de certificaten-toekenning?

Het ontworpen artikel 7.1.1, §2, vijfde lid, van het Energiedecreet betreft louter een decretaal kader. Het zal aan de Vlaamse Regering zijn om, wanneer zij het opportuun acht, hieraan verder uitvoering te geven, de nadere regels en toepassingsvoorwaarden in te vullen en de berekeningsmethodiek en parameters voor deze alternatieve berekening te bepalen.

- De raden merken op dat in artikel 7.1.2, §2, eerste lid, van het Energiedecreet wordt verwezen naar kwalitatieve warmte-krachinstallaties “of een ingrijpende wijziging met startdatum vanaf 1 januari 2013”, terwijl er verder in die paragraaf telkens na de woorden “een installatie” de woorden “of een ingrijpende wijziging” niet meer wordt vermeld. Met deze opmerking van de raden wordt rekening gehouden en deze juridisch-technische fout uit het bestaande artikel 7.1.2, §2, zal worden rechtgezet.
- De SERV en de Minaraad herhalen naar aanleiding van dit dossier opnieuw hun vraag naar een maatschappelijke discussie over de financiering van de certificaten systemen en de verdeling van de lasten en de baten tussen de diverse types klanten. De raden vragen dat de tot 2015 vastgelegde transmissienettarieven binnen een redelijke termijn zouden worden aangepast. Zij stellen ook het principe van de cascadering van de nettarieven in vraag.

Een diepgaande discussie omtrent het te voeren groenestroombeleid en de daaraan gekoppelde financiering heeft in het kader van de herziening van het Vlaamse groenestroombeleid reeds in 2012 plaatsgevonden en de uitkomst van deze beleidsevaluatie heeft uitwerking gekregen in een grondige wijziging van het regelgevende kader. Een

herziening van de vastgestelde tarieven behoort echter niet tot de materiële bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Conform artikel 6, §1, VII, tweede lid, van de BWHI maken tot nader order de tarieven nog steeds een exclusieve federale bevoegdheid uit. Deze bevoegdheid zal trouwens ook na de implementatie van de zesde staatshervorming, wat betreft de transmissienettarieven en de tarieven voor het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, nog steeds een federale bevoegdheid blijven.

- De raden onderschrijven de noodzaak om de definitie van B_{tot} aan te passen, maar stellen zich de vraag of de gegevens betreffende de totale brutoproductie van groene stroom voor de periode augustus n-3 tot juli n-2 even vlot beschikbaar zal zijn als gegevens per kalenderjaar.

De raden merken terecht op dat de gegevens voor de correcte berekening van B_{tot} op basis van de formulering uit het ontwerp van decreet inderdaad niet altijd beschikbaar gaan zijn. Het betreft immers de productie van zowel certificaatgerechtigde installaties als van installaties die nooit of niet langer groenestroomcertificaten krijgen. Deze laatste categorie zal omwille van enerzijds de introductie van de eindigheid van de certificatenregeling en anderzijds omdat bepaalde installaties nooit certificaten zullen krijgen – hetzij op basis van de OT-berekening, hetzij omwille van de beleidskeuze dat ze nooit certificaten mogen krijgen (bijvoorbeeld vanaf 2014 zonnepanelen in het kader van nieuwbouw²) – gestaag toenemen zodat dit zeker niet statistisch insignificant zal zijn.

De gegevens van de certificaatgerechtigde installaties kunnen op maandbasis uit de databank van de VREG worden gehaald, op dat punt vormt een periode die geschraagd zit over twee kalenderjaren geen probleem. Maar betreffende de installaties die geen groenestroomcertificaten ontvangen, kunnen de gegevens van hun productie van hernieuwbare energie enkel worden ontvangen op basis van de rapportage, als bedoeld in titel X van het Energiebesluit (Energiebeleidsrapportering). Die jaarlijkse rapportage gaat telkens over de gegevens van een volledig kalenderjaar, waardoor ze dus niet op maandbasis beschikbaar zijn.

Om aan de opmerking van de raden tegemoet te komen, wordt daarom bijkomend bepaald dat de bruto productie van groene stroom voor de periode van 12 maanden tot en met juli van jaar n-2, zal worden berekend aan de hand van de gerapporteerde maandproductie van alle productie-installaties. Voor productie-installaties waarvoor geen maandelijks gegevens beschikbaar zijn, wordt bij de berekening van B_{tot} de productie op basis van jaar n-3 gebruikt.

- De raden vinden het positief dat de energieprestatiecertificatendatabank en de energieprestatiecertificatendatabank worden opengesteld maar zij vragen de conformiteit van deze bepalingen aan het decreet openbaarheid van bestuur.

Op deze laatste vraag kan niet worden ingegaan aangezien een volledige openbaarheid strijdig zou zijn met de adviespraktijk van de privacycommissie omtrent de openbaarheid van dergelijke gegevens. Om deze redenen werd door de decreetgever in 2011 dan ook besloten om enkel de Vlaamse overheidsdiensten toegang te verlenen tot alle gegevens in die databanken en de toegang voor verslaggevers, energiedeskundigen en eigenaars te beperken tot hun eigen dossiers. Hiervoor werd in de memorie van toelichting bij het decreet van 18 november 2011 een omstandige argumentatie opgenomen die nog steeds relevant is³. Deze absolute uitzonderingsgrond betreffende andere derden werd echter in de praktijk vis-à-vis het gebruik van deze gegevens in het kader van wetenschappelijk onderzoek als te beperkend ervaren. De huidige formulering van artikel 11.1.14, §2, vierde lid, en artikel 11.2.3, §3, eerste lid, van het Energiedecreet

² Artikel 7.1.1, §2, tweede lid, van het Energiedecreet.

³ Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1144/1, p. 21 en 23.

laat immers niet toe dat om het even welke gegevens onder welke vorm dan ook aan een niet in die artikelen vermelde derde partij worden ter beschikking gesteld. Daarom werd voorgesteld op deze absolute uitzondering een afwijking toe te staan zodat het Vlaams Energieagentschap geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank en de energieprestatiecertificatendatabank ter beschikking kan stellen van derden in het kader van wetenschappelijk onderzoek. Op deze manier blijft de door de privacy-commissie gevraagde bescherming gevrijwaard maar kan aan de noden van het vrij wetenschappelijk onderzoek worden tegemoetgekomen.

2.2. Advies van de VREG

De Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, verzocht op 14 december 2012 de VREG zijn advies over voornoemde ontwerpen te verstrekken. De adviestermijn bedroeg 30 dagen. De regulator gaf op 14 januari 2013 zijn advies over het ontwerp, dat op 22 januari 2013 door de minister werd ontvangen.

De VREG maakt in zijn advies voornamelijk de volgende opmerkingen:

- De VREG stelt de vraag om de verlengingsmogelijkheid van de startdatum uit te breiden tot alle projectspecifieke categorieën i.p.v. enkel “biomassaprojecten”.

Op het voorstel van de VREG wordt ingegaan. De categorie wordt aldus vastgesteld als de “projecten uit de door de Vlaamse Regering conform artikel 7.1.4/1, §1, tweede lid, [van het Energiedecreet] vastgelegde projectcategorieën waarvoor per project een specifieke bandingfactor wordt vastgelegd”. Een dergelijke uitbreiding houdt echter in dat (kleinschaligere) biomassaprojecten die onder de representatieve projectcategorieën vallen, van deze verlenging geen gebruik kunnen maken.

- De VREG meent dat de in artikel 3, 2°, vervatte mogelijkheid tot het vaststellen van een alternatieve berekeningsmethode, onafhankelijk van de invulling die de Vlaamse Regering hieraan geeft, een bijkomende complexiteit in de regelgeving betekent, daar waar er volgens de regulator al een verlengingsmogelijkheid voorzien is: voor groene stroom enerzijds in artikel 7.1.1, §3, van het Energiedecreet en voor warmte-krachtkoppeling anderzijds in artikel 7.1.2, §3, van het Energiedecreet.

De huidige steunregeling voor installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2013 beperkt de steun tot de afschrijvingsperiode. De exploitanten worden daardoor aangemoedigd hun installatie gedurende zoveel mogelijk uren te laten draaien. Op sommige momenten kan dit ongewenst zijn, bijvoorbeeld wanneer het net overbelast wordt door de hoge productie van minder stuurbare installaties, bijvoorbeeld op basis van kernenergie, wind- of zonne-energie. Op dergelijke ogenblikken zou het kostenefficiënter zijn wanneer sommige stuurbare installaties worden teruggeregeld, en in bepaalde gevallen eventueel ook minder stuurbare installaties. Daarom is het aangewezen de steunperiode niet alleen te laten lopen gedurende de afschrijvingsperiode, maar ook een andere toekenningsmethode mogelijk te maken. De bestaande decretale verlengingsmogelijkheid, zoals de VREG haalt, zal echter een ex-post-facto-effect hebben op het aantal certificaten dat die installatie krijgt, bevat een mate van onzekerheid, en zal zodoende betreffende het vermijden van de overbelasting van het net geen drijfveer vormen voor de producent om zijn productie aan te passen.

- De VREG merkt tevens op dat installaties in eilandwerking thans geen enkele minimumsteun ontvangen doordat ze aan geen enkel net zijn gekoppeld. De VREG stelt voor om ook voor deze installaties een minimumsteun te voorzien. Op dit voorstel wordt ingegaan.

- De VREG meent dat de aanpassing aangebracht in artikel 7.1.15 van het Energiedecreet aan de elektriciteitsleveranciers een meer stabiel en zeker kader zal bieden omdat ze met zekerheid de bovengrens kennen die van toepassing is op de door te rekenen kost als gevolg van de quotumverplichting. Dit maakt ook de controle op de doorrekening door de VREG eenvoudiger.

3. Advies afdeling Wetgeving van de Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekte betreffende het ontwerp van decreet haar advies nr. 52.980/3 op 8 april 2013.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State maakt in haar advies de volgende inhoudelijke bemerkingen:

- De Raad van State adviseert om in de memorie van toelichting met betrekking tot de ontworpen artikel 7.1.1, §2, vijfde lid, artikel 7.1.2, §2, vierde lid, artikel 7.1.6 en artikel 7.1.7 van het Energiedecreet tevens een uitgebreidere verantwoording op te nemen. Op dit advies wordt ingegaan.
- De Raad van State merkt op dat uit een vergelijking van de geldende versie van artikel 7.1.6 van het Energiedecreet met de versie zoals die zal luiden na de wijziging ervan, blijkt dat de overgangsregeling⁴ die voorkwam in artikel 7.1.6, §1, tweede lid, zoals ingevoegd bij decreet van 9 juli 2010⁵, in de nieuwe gecoördineerde en geüpdatete minimumsteunregeling niet is overgenomen. De voormelde overgangsbepaling betreffende het vaststellen van de datum van ingebruikname van zonne-energie-installaties die werden geïnstalleerd in 2009, werd niet meer overgenomen aangezien inmiddels de daarin voorziene termijn voor de tweede keuring reeds enige jaren verstreken is. Het spreekt echter voor zich dat de VREG en de netbeheerders geen afbreuk kunnen doen aan de uit die overgangsbepaling in het verleden ontstane rechten en verplichtingen. Wat dergelijke beperkte categorie van installaties betreft, blijft dit de unieke interpretatie van ingebruikname vormen.
- De Raad van State herhaalt zijn argumentatie uit zijn eerdere advies⁶ met betrekking tot de rechtsgrond voor de banking van groenestroomcertificaten en warmte-kracht-certificaten. De Raad merkt op dat weliswaar wordt voorzien in een rechtsgrond voor de Vlaamse Regering voor het instellen van een regeling betreffende banking, maar dat geen gevolg werd gegeven aan twee andere opmerkingen uit zijn advies. De Raad stelde immers enerzijds dat er tevens in een decretale waarborg regeling diende te worden voorzien en anderzijds dat de kosten niet zonder decretale grondslag ten laste van het Vlaamse Gewest kunnen worden genomen.

Voor de uitvoering van de immobilisatieverplichtingen zal aan deze netbeheerders een vergoeding worden toegekend binnen de middelen daartoe voorzien in de begroting. Wat de kosten van die openbaredienstverplichting met betrekking tot het immobiliseren van de certificaten betreft die het Vlaamse Gewest te laste neemt, zijn deze te beschouwen als een subsidie aan de netbeheerder. Hiervoor is reeds voldoende decretale rechtsgrond voorhanden in titel VIII van het Energiedecreet.

⁴ “Voor iedere installatie voor zonne-energie waar uit het verslag van het gelijkvormigheidsonderzoek of de controle van de technische installaties zoals beschreven in het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties, blijkt dat deze grotendeels geïnstalleerd was in 2009, maar nog niet operationeel, en uit een tweede keuring voor 1 maart 2010 blijkt dat ze volledig is geïnstalleerd, en niet is vergroot in vermogen ten opzichte van de eerste keuring, wordt de datum van deze eerste keuring beschouwd als datum van indienstname”

⁵ Decreet van 9 juli 2010 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010, B.S. 28 juli 2010.

⁶ Advies nr. 52.710/3 van 7 februari 2013.

- De Raad van State maakt de fundamentele opmerking dat – ofschoon de in de memorie van toelichting bij het decreet van 13 juli 2012 geuite bezorgdheid terecht is – de in artikel 3, 1°, juncto artikel 15, tweede lid, vervatte regeling, waarbij teneinde een tegenstrijdigheid tussen de memorie en de decreetstekst op te heffen op retroactieve wijze een aanpassing wordt doorgevoerd aan het artikel 7.1.1, §1, vierde lid, van het Energiedecreet, problematisch is omwille van het ontbreken van een temporele beperking. Aangezien door de rechtsonderhorige uit de decretale tekst niet kon worden afgeleid dat die investeringen ook effectief moesten zijn gebeurd en in gebruik genomen voor 1 januari 2013, zou dit vooruitzicht hen zelfs kunnen hebben aangezet om alsnog te investeren in dergelijke centrales, heeft deze regeling volgens de Raad retroactief negatieve patrimoniale gevolgen voor de investeerders zodat de regeling, zoals ontworpen, niet verenigbaar is met de legitiem gewekte verwachtingen en het rechtszekerheidsbeginsel.

De Raad stelt dan ook duidelijk dat, gebaseerd op de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof ter zake, de niet-retroactiviteit van wetten een waarborg vormt ter voorkoming van rechtsonzekerheid, zodat de rechtszoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. Met deze opmerking werd rekening gehouden.

- Tot slot maakte de Raad van State een aantal juridisch-technische opmerkingen, waarmee bij de redactie rekening werd gehouden.

4. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Artikel 6, §1, VII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen stelt dat de gewesten in ieder geval bevoegd zijn op het vlak van het energiebeleid voor: de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70 kilovolt; de openbare gasdistributie; de aanwending van mijn gas en van het gas afkomstig van hoogovens; de netten van warmtevoorziening op afstand; de valorisatie van steenbergen; de nieuwe energiebronnen met uitzondering van de energiebronnen die verband houden met kernenergie; de terugwinning van energie door de nijverheid en andere gebruikers; het rationeel energieverbruik.

Artikel 2

- 1° Dit betreft de invoering van een definitie voor het begrip eilandwerking. Hieronder wordt verstaan de situatie waarin een productie-installatie in normale werking niet gekoppeld is aan het elektriciteitsdistributienet of daaraan gekoppelde gesloten distributienetten, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of daaraan gekoppelde gesloten distributienetten of het transmissienet.
- 2° Voor wat betreft projecten die over een stedenbouwkundige en/of milieuvergunning dienen te beschikken is de startdatum de datum waarop een aanvraag voor de toekenning van certificaten voor het project is ingediend, of de datum waarop het project beschikt over de vereiste stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning, indien deze laatste datum een latere datum is. Deze startdatum blijft voor installaties op basis van zonne-energie geldig gedurende twaalf maanden en voor andere installaties gedurende 36 maanden na de aanvraag.

Projecten op basis van zonne-energie, windenergie, waterkracht of biogas zijn relatief eenvoudig en kunnen eens de vergunningen zijn bekomen relatief snel worden gerealiseerd. Deze termijn kan echter voor projecten die dermate complexe investeringen en aanpassingen met zich meebrengen onvoldoende zijn. Dit slaat in de praktijk op

grote biomassa of WKK-projecten (projecten uit de door de Vlaamse Regering conform artikel 7.1.4/1, §1, tweede lid, vastgelegde projectcategorieën waarvoor per project een specifieke bandingfactor wordt vastgelegd). Voor dergelijke projecten wordt thans voorzien in een mogelijkheid om deze termijn van 36 maanden met een jaar te verlengen. De aanvrager zal dan wel aan het Vlaams Energieagentschap overtuigend moeten bewijzen aan de hand van objectieve argumenten dat de geldigheidsduur van de startdatum om technische redenen onvoldoende is om het project tijdig in gebruik te nemen. Deze periode kan dan nog eens maximaal twee maal met een jaar worden verlengd als de aanvrager kan bewijzen dat deze objectieve redenen nog steeds van toepassing zijn, of er bijkomende redenen zijn, waardoor deze termijn, rekening houdende met de verkregen verlenging, nog steeds onhaalbaar is.

- 3° Het begrip “uitbating volgens de regels van de kunst” wordt nergens in wetgeving of rechtsleer voldoende gepreciseerd. Om meer rechtszekerheid te creëren en tegelijkertijd misbruik van de verlengingsmogelijkheid op basis van vollasturen, voorzien in artikel 7.1.1, §1, derde lid, tegen te gaan, dient dit begrip echter een precieze en zinvolle invulling te krijgen.

Dat de exploitant – en waar van toepassing eigenaar – zich als een goede huisvader moet gedragen bij de uitbating van een productie-installatie is evident. Bijkomend is verdere precisering van dit begrip evenwel noodzakelijk om te vermijden dat de dimensionering van installaties niet afgestemd zou zijn op een reële nood en/of verbruik en zo een misbruik zou kunnen ontstaan van de verlengingsmogelijkheid. Ook het vrijwillig stilleggen van een installatie voor langdurige periodes kan leiden tot maatschappelijk onwenselijke gevolgen.

Om te verhinderen dat ook maatschappelijk gegronde redenen voor een tijdelijke onderbenutting of stillegging van een installatie aanleiding zouden geven tot een weigering van de verlengingsmogelijkheid op basis van vollasturen, wordt expliciet voorzien dat deze periodes “langdurig” dienen te zijn. Gegronde redenen voor een tijdelijke onderbenutting of stillegging kunnen bijvoorbeeld zijn het inspelen op een tijdelijk overaanbod aan elektriciteit op de markt of een tijdelijke overbelasting van het net (zie ook toelichting bij artikel 3, 2°, en 4).

- 4° Dit houdt het verschuiven om wetgevingstechnische redenen van een bestaande definitie in.
- 5° De Raad van State vroeg in zijn advies om de reeds in het Energiedecreet gebruikte term “vollasturen” nu ook te definiëren. Er dient in deze echter om technische redenen een onderscheid gemaakt te worden tussen groene stroom en warmte-krachtkoppeling.

Vollasturen:

- a) voor groenestroomproductie is dit de netto groenestroomproductie over een bepaalde periode die in aanmerking komt voor groenestroomcertificaten, gedeeld door het nominaal vermogen uit hernieuwbare energiebronnen, rekening houdend met de groenfactor;
- b) voor warmte-krachtbesparing is dit de netto warmte-krachtbesparing over een bepaalde periode die in aanmerking komt voor warmte-krachtcertificaten, gedeeld door het theoretisch vermogen aan warmte-krachtbesparing, dat berekend wordt op basis van de constructeursgegevens zoals die gebruikt werden voor het berekenen van de RPE⁷ die werd vastgelegd in de beslissing van de VREG.

⁷ RPE = de relatieve primaire energiebesparing, uitgedrukt in procenteenheden, en berekend op basis van de meest recente gegevens die bekend zijn bij de aanvraag of die bekend zijn na een controle. Deze term is thans reeds op deze wijze gedefinieerd in artikel 12.3.3 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

In de memorie van toelichting bij het decreet van 13 juli 2012 is verduidelijkt dat het gaat om het aantal draaiuren per jaar, zoals vastgesteld voor de betrokken projectcategorie in de VITO-studies⁸. De gehanteerde definities voor het begrip vollasturen zijn gestoeld op de manier waarop vollasturen bepaald en gehanteerd moeten worden in het kader van de verlengingsoptie zoals bepaald in artikel 7.1.1, vierde lid, van het Energiedecreet. Door voor de bepaling van de vollasturen voor een groenestroomproductie-installatie rekening te houden met de groenfactor, wordt bij installaties die slechts gedeeltelijk op hernieuwbare energiebronnen draaien gekeken naar de werkelijke vollastprestatie van de gehele installatie. Dit garandeert een gelijke behandeling t.a.v. installaties die 100% op hernieuwbare energiebronnen draaien. Voor warmte-krachtbesparing wordt teruggevallen op het theoretisch vermogen aan warmte-krachtbesparing zoals dat bepaald kan worden aan de hand van de gegevens op basis waarvan de VREG de beslissing voor de betreffende installatie opstelde. In geval van warmte-kratchkoppeling kan immers niet gekeken worden naar zuivere thermische of elektrische vermogens, gezien deze voor bepaalde installaties niet constant zijn (bijvoorbeeld voor een aftapstoomturbine).

Artikel 3, 1°

De huidige bepalingen in het Energiedecreet voorzien dat bestaande installaties (startdatum voor 2013) steun kunnen krijgen gedurende 10 jaar (20 jaar voor GFT-vergisters met nacompostering).

Als overgangsmaatregel werd voorzien dat de initiële steunperiode kan verlengd worden indien de vooropgestelde vollasturen niet werden gerealiseerd of rekening houdend met de nog niet afgeschreven investeringen uitgevoerd voor 2013.

Volgens de memorie bij het voorstel van decreet dat leidde tot het decreet van 13 juli 2012 (*Parl. St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1639/1, p. 7) komen de bijkomende investeringen in bestaande installaties met startdatum voor 1 januari 2013 enkel in aanmerking, voor zover die uitgaven betrekking hebben op werkzaamheden die worden gerealiseerd voor 1 januari 2013. De tekst van artikel 7.1.1, §1, vierde lid, van het Energiedecreet is op dit punt minder duidelijk.

Ook indien er geen oorspronkelijke investeringen of extra investeringen zijn die nog niet volledig zijn afgeschreven, kan een steunverlenging aangevraagd worden op basis van de berekening van een bandingfactor, zoals ook toegelicht in de memorie bij het voorstel van decreet dat leidde tot het decreet van 13 juli 2012. Dit kan relevant zijn als de exploitatiekosten hoger zijn dan de inkomsten.

De tekst van artikel 7.1.1, §1, vierde lid, van het Energiedecreet wordt dan ook aangepast zodat hij duidelijker formuleert wat de bedoeling was van de indieners van het voorstel dat leidde tot het decreet van 13 juli 2012.

Teneinde geen afbreuk te doen aan het grondwettelijke principe van de niet-retroactiviteit van wetten (een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid, zodat de rechtszoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht), wordt echter bepaald dat de extra investeringen zijn uitgevoerd en in gebruik genomen voor 1 juli 2013 en voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken. Op deze manier wordt voorkomen dat retroactief negatieve patrimoniale gevolgen voor de investeerders worden gecreëerd die niet verenigbaar zijn met de legitiem gewekte verwachtingen en het rechtszekerheidsbeginsel.

⁸ *Parl. St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1639/1, 6.

Artikel 3, 2°, en artikel 4

De huidige steunregeling voor installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2013 beperkt de steun tot de afschrijvingsperiode, zowel voor productie van groene stroom als voor warmtekrachtkoppeling. De exploitanten worden daardoor aangemoedigd hun installatie gedurende zoveel mogelijk uren te laten draaien. Op sommige momenten kan dit ongewenst zijn, bijvoorbeeld wanneer het net overbelast wordt door de hoge productie van minder stuurbare installaties, bijvoorbeeld op basis van kernenergie, wind- of zonne-energie. Op dergelijke ogenblikken zou het kostenefficiënter zijn wanneer sommige stuurbare installaties worden teruggeregeld, en in bepaalde gevallen eventueel ook minder stuurbare installaties. Daarom is het aangewezen de steunperiode niet alleen te laten lopen gedurende de afschrijvingsperiode, maar ook een andere toekenningsmethode mogelijk te maken.

De mogelijkheid om een alternatieve steuntoekenningsmethode uit te werken is dan ook noodzakelijk om die ongewenste effecten van de exploitatiesteun tijdens de afschrijvingsperiode te vermijden. De exploitatiesteun tijdens een beperkte periode heeft immers als gevolg dat de productie (bijna) op alle momenten rendabel zal zijn en zal gemaximaliseerd worden, om de ontvangen steun ook te maximaliseren. Op sommige momenten is dit echter niet gewenst. Een voorbeeld hiervan deed zich voor tijdens een weekend met veel wind en zon in het voorjaar van 2012, waarbij ook de biomassa- en biogascentrales en andere fossiele en nucleaire centrales bleven produceren en zo grote kosten veroorzaakt werden voor het evacueren van het overaanbod aan stroom. Er zal dus een set maatregelen moeten uitgewerkt worden (aanvullend aan de reeds bestaande mechanismen) om de productie beter af te stemmen op de vraag. Daarbij kunnen maatregelen uitgewerkt worden inzake sturing van de vraag, sturing van de fossiele en nucleaire productie, maar ook van de hernieuwbare productie (in de eerste plaats de stuurbare productie, maar in sommige gevallen kan ook ingrijpen op niet-regelbare bronnen nodig zijn), waarin het steunmechanisme een rol kan spelen.

Aangezien de grote belangen die op het spel staan bij de goede werking van de elektriciteitsvoorziening, is een zo beperkt mogelijke extra complexiteit (als die er al zou komen) bij de dossierbehandeling aanvaardbaar. Zoals de VREG ook aangeeft, zullen ook andere instrumenten ingeschakeld worden om het netbeheer te faciliteren, maar de impact van de ondersteuningsmethode speelt daarbij ook een belangrijke rol, waarbij een goede afstemming met het netbeheer noodzakelijk is.

Artikel 5

Dit artikel verduidelijkt dat enkel de bandingfactoren zullen meegedeeld worden van de representatieve projectcategorieën en de specifieke projectcategorieën (die in elk geval reeds meegedeeld zullen worden aan de Vlaamse Regering), om te vermijden dat bedrijfs-specifieke gegevens en project-bandingfactoren voor bestaande installaties zouden moeten gepubliceerd worden, aangezien dit vaak vertrouwelijke en gevoelige bedrijfsinformatie is.

Artikel 6

1. Arrest Grondwettelijk Hof nr. 135/2012 van 30 oktober 2012

Het Grondwettelijk Hof stelde in het arrest nr. 135/2012 vast dat het feit, dat voor installaties aangesloten op het distributienet er wel, maar voor installaties aangesloten op het transmissienet er geen minimumsteun voor groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten is voorzien, een discriminerende lacune in de decreetgeving betreft.

Het Grondwettelijk Hof kwam ten gronde tot het besluit dat “installaties die zijn aangesloten op het distributienet, [...] in wezen nochtans niet [verschillen] van installaties die zijn aangesloten op het transmissienet. Beide installaties zijn immers gelegen in het Vlaamse

Gewest, produceren hernieuwbare energie op grond van dezelfde technologieën en wekken bijgevolg energie op die even duurzaam is” (B.4.4.). Het Hof meent dat: “Hoewel dat systeem, in de mate waarin het een rol speelt, kan rechtvaardigen dat de minimumsteun voor hernieuwbare energie geïnjecteerd in het transmissienet lager ligt dan de minimumsteun voor hernieuwbare energie geïnjecteerd in het distributienet, kan het niet rechtvaardigen dat voor de hernieuwbare energie geïnjecteerd in het transmissienet geen enkel recht op minimumsteun bestaat.” (B.5.2.).

Het Hof vernietigt de bestreden bepaling dus wegens die lacune, meer bepaald “de ontstentenis van een vergelijkbare minimumsteun voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die is opgewekt in installaties die zijn aangesloten op het transmissienet” (B.6.).

Het Hof besliste echter de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven tot 1 juli 2013. Het Hof stelt tevens uitdrukkelijk dat “de vastgestelde ongrondwettigheid [...] geen betrekking [heeft] op de tekst zelf van de artikelen 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet, in de mate waarin zij voorzien in een minimumsteun voor hernieuwbare energie geïnjecteerd in het distributienet of in gesloten distributienetten”, zodat de vernietiging geen gevolg heeft voor de reeds door de distributienetbeheerders betaalde minimumsteun (B.6.).

Het staat thans aan de decreetgever om de leemte in de decreetgeving op te vullen door hetzij de hele regeling af te schaffen, hetzij de regeling aan te passen en daarbij – aan de hand van objectieve criteria – de omvang en modaliteiten van de minimumsteun die moet worden betaald door de transmissienetbeheerders bepalen. Er wordt voorgesteld om de voorwaarden die reeds van toepassing zijn op groenestroominstallaties, aangesloten op het distributienet, ook van toepassing te maken op de installaties aangesloten op het transmissienet.

In dit kader dient in herinnering te worden gebracht dat het Grondwettelijk Hof in onderdeel B.5.2 van het voornoemde arrest ook aanvaardde dat het steunbedrag op objectieve gronden kan worden gemoduleerd naargelang de energie in het transmissienet of het distributienet wordt geïnjecteerd. Er zijn ten deze objectieve gronden voor een diversifiëring naargelang datum van ingebruikname en spanningsniveau.

2. Minimumsteun voor de verlenging van de steunperiode op basis van vollasturen

Voor de verlenging van de steunperiode op basis van niet-afgeschreven investeringen (artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van het Energiedecreet) wordt het aantal certificaten bepaald via de toepassing van een bandingfactor. Voor deze certificaten is er expliciet een minimumsteun van 93 euro ingeschreven in artikel 7.1.6, §1, zesde lid, van het Energiedecreet.

Wat de verlenging op basis van vollasturen (artikel 7.1.1, §1, derde lid, van het Energiedecreet) betreft is de netbeheerder momenteel echter niet verplicht om deze bijkomende certificaten op te kopen aan minimumprijs. Dit omdat in artikel 7.1.6, §1, achtste lid, van het Energiedecreet duidelijk staat dat de opkoopverplichting aan minimumprijs voor de netbeheerder loopt over een periode van tien jaar (20 voor PV in dienst voor 1 augustus 2012 en GFT-vergisters met nacompostering) vanaf de inwerkingstelling van de nieuwe productie-installatie.

Voor de verlenging van de steunperiode op basis van vollasturen worden de certificaten uitgereikt per 1000 kWh groenestroomproductie zonder toepassing van een bandingfactor. Om de vooropgestelde rendabiliteit te garanderen, is het nodig om voor deze certificaten de minimumprijs te hanteren zoals bepaald in artikel 7.1.6, §1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet, hetgeen momenteel niet het geval is.

Op heden zijn er meer dan 30 groenestroomproductie-installaties die reeds 10 jaar steun ontvingen, ongeveer de helft ervan kan aanspraak maken op een verlenging van de steunperiode op basis van vollasturen. Indien voor de verdere uitbating van deze installaties kredieten worden aangegaan, is het essentieel dat de toegekende groenestroomcertificaten een minimumwaarde hebben zodat zij (mede) als basis voor deze kredieten kunnen worden beschouwd. Indien deze minimumwaarde niet op korte termijn voorzien kan worden dreigen de kredieten voor deze installaties op te drogen met alle maatschappelijke gevolgen van dien.

3. Verlenging minimumsteunperiode voor zonne-energie en windenergie op land

Wat windenergie op land en zonne-energie betreffen, wordt aangaande installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 voorgesteld om de duur van de minimumsteun op te trekken tot de volledige toekenningsperiode van de certificaten. Uit de ontwerp-berekeningsmethode, die door de Vlaamse Regering conform artikel 7.1.4/1 moet worden vastgesteld, bleek immers dat de afschrijvings- en beleidsperiode die in dat kader voor deze technieken gehanteerd wordt om de onrendabele toppen en de bandingfactoren te kunnen berekenen, langer is dan de voor die technologieën decretaal voorziene minimumsteunperiode van tien jaar. Om evidente redenen lijkt het echter beter dat deze periodes gelijk lopen, niet alleen voor wind- en zonne-energie, maar ook voor alle groenestroominstallaties.

4. Minimumsteun voor installaties in eilandwerking

Om een effectieve garantie van steun te vertegenwoordigen dient er tegenover de uitgereikte certificaten een minimumsteun te staan.

Groenestroomproductie-installaties in zogenaamde eilandwerking (niet gekoppeld aan het distributie- of transmissienet, noch aan een gesloten of privé-distributienet) kunnen geen aanspraak maken op de minimumsteun. Nochtans vervullen deze installaties in zekere zin een voorbeeldfunctie aangezien ze op geen enkel moment een belasting voor het elektriciteitsnet vormen. Deze bepaling strekt er dan ook toe om de minimumsteun ook te voorzien voor deze installaties. Aangezien enerzijds dergelijke installaties aan geen enkel net zijn gekoppeld, en anderzijds een dergelijke installatie in het ene distributienetgebied kan liggen, terwijl zijn afnemer in een ander netgebied is gevestigd, wordt de verplichting voor het toekennen van de steun bij de transmissienetbeheerder gelegd.

5. Op de markt brengen van certificaten door de netbeheerders

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State met betrekking tot het banken van certificaten, wordt een decreetsbepaling toegevoegd: “De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder op regelmatige wijze de groenestroomcertificaten/warmte-kraachtcertificaten terug op de markt brengt.”.

Artikel 7

Voor de algemene bespreking zie punt 1, punt 4 en punt 5 onder artikel 6. Deze bespreking is mutatis mutandis ook van toepassing op de regeling voor warmte-kraachtcertificaten. Ook voor warmte-kraachtcertificaten wordt thans in een minimumsteun voorzien voor alle installaties aangesloten op het transmissienet en voor installaties in eilandwerking.

De in artikel 7.1.7, §1, derde lid, vervatte regeling voor installaties met ingebruikname vanaf 1 januari 2012 (minimumsteun 31 euro, argumentatie hieromtrent voor installaties op distributieniveau was dat men voor op dat moment nieuwere installaties de minimumsteun beter wou laten aansluiten bij de berekende onrendabele toppen voor dergelijke nieuwe distributienetinstallaties) werd in het verleden reeds doorgevoerd via het decreet van 6 mei

2011 en gewijzigd via het decreet van 13 juli 2012 zodat dit beperkt werd tot installaties die certificaten krijgen conform de oude regeling (m.a.w. voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013). Het is dan ook in het kader van rechtszekerheid dat voor die installaties de iets hogere steun behouden blijft.

Wat de warmte-krachtinstallaties betreft met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt voorzien in dezelfde steun als die een gelijkaardige op dezelfde dag op het distributienet aangesloten WKK-installatie zou ontvangen, met name 31 euro. Dit omdat beide installaties onder toepassing vallen van de toekenning op basis van bandingfactoren.

Warmte-krachtinstallaties met startdatum voor 1 januari 2013 en die aangesloten zijn op het transmissienet, ontvangen hun certificaten echter volgens artikel 7.1.2, §1, en niet §2 (banding). Wat de warmte-krachtinstallaties betreft met startdatum voor 1 januari 2013, aangesloten op het transmissienet, wordt thans voorzien in een minimumsteun van 18 euro per certificaat, terwijl een op hetzelfde moment op het distributienet aangesloten installatie, afhankelijk van de datum van indienstneming, 27 of 31 euro minimumsteun ontvangt. Op basis van de berekeningen uit de onrendabeletoppenstudie van VITO uit 2006 hebben WKK-installaties aangesloten op het transmissienet (gemiddelde van nettoproduct enerzijds en nettoverbruiker anderzijds voor STEG/gasturbine van 50 MW_{el}) immers een steun nodig van 18 euro, terwijl voor een gelijkaardige berekening uit dezelfde studie voor een WKK-installatie aangesloten op het distributienet (voor STEG/gasturbine van 10 MW_{el}) een nodige steunhoogte van 27 euro naar voren komt. Er is dus een objectieve reden voor dit onderscheid.

Relevant voor de vergelijking en de vraag of daarbij meer nuancering nodig is, is ook dat in de praktijk alle WKK-installaties aangesloten op het transmissienet gebouwd of ingrijpend gewijzigd zijn voor 2012.

Het is tevens dienstig hier nogmaals in herinnering te brengen dat installaties met startdatum vanaf 2013 worden gelijkgeschakeld doordat zij niet langer 1 certificaat per megawatt (of per megawatt primaire energiebesparing) krijgen, wat in se ook een soort ongelijke behandeling inhield, daar het aantal certificaten dat een installatie kreeg losstond van de onrendabele top maar louter aan het aantal geproduceerde stroom/bespaarde warmte was gelinkt. Dit betekende dat rendabelere technologieën een hogere winstmarge konden realiseren dan een minder rendabele technologie, en dit vormde dan weer de reden waarom de decreetgever in het verleden de minimumsteunhoogte op grond van de onrendabele top gediversifieerd had naargelang de technologie. Door het nieuwe systeem wordt echter niet langer gediversifieerd in de steunhoogte per certificaat maar in het aantal certificaten dat een installatie ontvangt (gebaseerd op een objectieve berekening van de onrendabele top en bandingfactoren). Een certificaat wordt op deze manier gelijkgeschakeld en het steunverschil zal zitten in het aantal certificaten dat de installatie op grond van de op haar van toepassing zijnde bandingfactor ontvangt.

In de hervormde steunmechanismes wordt daarbij voor de berekening van het correcte steunniveau in de eerste plaats vertrokken van zgn. ‘representatieve projectcategorieën’ (afgebakende projecttypes). Er wordt voor de berekening van de bandingfactoren steeds een theoretische ‘referentie-installatie’ afgebakend, op basis waarvan de relevante kosten- en opbrengstparameters kunnen bepaald worden. Per definitie zal deze berekening van het benodigde steunniveau voor de referentie-installatie niet alle varianten binnen de projectcategorie kunnen dekken, doch wordt ze zo gekozen dat een gemiddeld genomen, zo efficiënt mogelijk steunniveau voor alle installaties binnen de categorie berekend kan worden. In dit kader is het onderscheid tussen injectie in het distributienet en injectie in het transmissienet dan ook minder relevant geworden, aangezien de steun wordt afgestemd op de (kosteneffectieve) representativiteit van een gekozen referentie binnen de categorie.

Binnen de projectcategorieën en berekening van de nodige steunhoogte wordt er wel rekening gehouden met het typisch aansluitniveau (distributie- of transmissienet) voor de betrokken schaalgrootte, en met het verschil in waarde dat de geproduceerde elektriciteit heeft bij dit typisch aansluitniveau/schaalgrootte.

De installaties aangesloten op het transmissienet zullen normaal ook een vermogen hebben van meer dan 20 MW, zodat een specifieke onrendabele top zal berekend worden, en alle specifieke karakteristieken van dergelijk grootschalig project in rekening zullen gebracht worden.

Bijvoorbeeld: een groenestroominstallatie met een bandingfactor 1 ontvangt 1 certificaat per megawatt. Daarentegen dient een installatie die een bandingfactor 0,25 heeft 4 megawatt te produceren om 1 certificaat te ontvangen. De minimumsteunwaarde zal echter voor beide certificaten dezelfde zijn.

Parallel hiermee wordt de vergoedingsbepaling (artikel 7.1.7, §4, eerste lid) voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013 en die aangesloten zijn op het transmissienet opgeheven. Deze bepaling stelde dat wanneer de marktwaarde van de certificaten door een beslissing van de Vlaamse Regering tot minder dan 27 euro zou zakken, de Vlaamse Regering de schade vergoedt. Gelet op het feit dat thans ook voor deze installaties een minimumvergoeding wordt ingevoerd en het feit dat paragraaf 3 betreffende de minimumsteun al in een gelijkaardige garantie voorziet, is de in §4, eerste lid, vervatte garantie overbodig geworden en wordt ze niet hernomen.

Wat de duur van dit recht op minimumsteun betreft, is met artikel 7.1.6, §1, achtste lid, van het Energiedecreet voor groenestroomcertificaten toegekend aan installaties met een startdatum vanaf 2013 reeds bepaald dat de minimumsteun geldt voor alle uitgereikte groenestroomcertificaten, dus ook voor de certificaten toegekend onder het regime van de verlenging van de steunperiode. Voor warmte-krachtcertificaten wordt een overeenkomstige bepaling ingeschreven.

Artikel 8, 1°

B_{tot} bepaalt mee hoeveel groenestroomcertificaten er door de elektriciteitsleveranciers moeten worden ingediend om te voldoen aan de quotumverplichting. Het huidige energiedecreet voorziet dat B_{tot} berekend wordt op basis van de uitgereikte certificaten en de bruto-productie van groene stroom van een volledig kalenderjaar.

Elektriciteitsleveranciers hebben op 1 januari van jaar $n-1$ duidelijkheid nodig over B_{tot} $n-2$ om correct te kunnen factureren aan hun klanten. In deze facturen wordt er rekening gehouden met het aantal certificaten dat moet worden voorgelegd in jaar n . Er is steeds een periode noodzakelijk voor het doorgeven en controleren van meetgegevens en het uitreiken van certificaten. Deze periode bedraagt in de praktijk meerdere maanden. Het is onmogelijk om op 1 januari van $n-1$ het aantal certificaten te kennen tot en met 31 december van jaar $n-2$. Dit betekent dat er meerdere maanden onzekerheid is voor de elektriciteitsleveranciers over het aandeel groene stroom dat moet worden doorgerekend aan hun klanten. Retroactieve aanpassingen van facturen kunnen noodzakelijk zijn van zodra de definitieve B_{tot} bekend is. Indien men ondertussen van elektriciteitsleverancier veranderd is, kan dat voor bijkomende problemen zorgen.

Daarom wordt er voorgesteld om B_{tot} te bepalen over een periode van 12 maanden tot en met juli van jaar $n-2$, zodat B_{tot} tijdig gekend is voor de elektriciteitsleveranciers.

Aangezien de brutoproductie van groenestroom zowel de productie van certificaatgerechtigde installaties als van installaties die nooit of niet langer groenestroomcertificaten krijgen behelst, wordt bijkomend bepaald hoe die brutoproductie van groene stroom in de praktijk zal moeten worden berekend.

De categorie van installaties die geen groenestroomcertificaten (meer) krijgt, zal immers gestaag toenemen. Dit omwille van enerzijds de introductie van de eindigheid van de certificatensteun en anderzijds omdat bepaalde installaties nooit certificaten zullen krijgen, hetzij op basis van de onrendabeletoppenberekening, hetzij omwille van de beleidskeuze dat ze nooit certificaten mogen krijgen (bijv. vanaf 2014 zonnepanelen in het kader van nieuwbouw⁹).

De gegevens van de certificaatgerechtigde installaties kunnen op maandbasis uit de databank van de VREG worden gehaald, op dat punt vormt een periode die geschraagd zit over twee kalenderjaren geen probleem. Maar betreffende de installaties die geen groenestroomcertificaten ontvangen, kunnen de gegevens van hun productie van hernieuwbare energie enkel worden ontvangen op basis van de rapportage, als bedoeld in titel X van het Energiebesluit (Energiebeleidsrapportering). Die jaarlijkse rapportage gaat telkens over de gegevens van een volledig kalenderjaar waardoor ze dus niet op maandbasis beschikbaar zijn.

Daarom wordt bepaald dat de brutoproductie van groene stroom voor de periode van 12 maanden tot en met juli van jaar $n-2$, zal worden berekend aan de hand van de gerapporteerde maandproductie van alle productie-installaties. Voor productie-installaties waarvoor geen maandelijkse gegevens beschikbaar zijn, wordt bij de berekening van B_{tot} de productie op basis van jaar $n-3$ gebruikt.

Artikel 8, 2°, en artikel 9

De vrijstellingen op de quotumverplichtingen inzake groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten die toegekend werden aan de industriële sectoren met NACE-code 05 tot 33, worden uitgebreid naar de NACE-codes voor koelhuizen (NACE-code 52100) en groothandel in diepvriesproducten (NACE-code 46391), aangezien deze sectoren ook gekenmerkt worden door een belangrijk elektriciteitsverbruik en kwetsbaar zijn voor concurrentie uit andere regio's.

Artikel 10

In artikel 7.1.13 van het Energiedecreet wordt een verwijzingsfout rechtgezet. Er wordt immers nog steeds verwezen naar artikel 7.1.5, §1, 2°, dat sinds de wijziging van het Energiedecreet door het decreet van 13 juli 2012 niet langer bestaat. Dit dient een verwijzing te zijn naar §1.

Artikel 11

Dit artikel beoogt het verduidelijken van de maximale doorrekening van de certificaatkosten op de factuur. De VREG publiceert jaarlijks de gemiddelde certificaatkost per leverancier. Artikel 7.1.15, tweede lid, bepaalt:

Als een leverancier die kosten expliciet vermeldt op de factuur, mag het vermelde bedrag niet hoger zijn dan het bedrag dat de VREG voor die leverancier gepubliceerd heeft in het rapport, vermeld in artikel 3.1.3, eerste lid, 4°, d).

⁹ Artikel 7.1.1, §2, tweede lid, van het Energiedecreet.

Hierbij wordt verduidelijkt dat dit geldt voor alle afnames vanaf publicatie van het VREG-rapport. Het is dan ook vooraf duidelijk welke maximale doorrekening mag gebeuren, zodat de VREG achteraf geen complexe controleberekeningen hoeft uit te voeren, en de leveranciers niet het risico lopen dat rechtzettingfacturen moeten opgemaakt worden.

Wanneer een nieuwe leverancier de Vlaamse energiemarkt betreedt, zal er echter een periode zijn dat er, wat deze leverancier betreft, nog geen eerste rapport, vermeld in 3.1.3, eerste lid, 4°, d), van het Energiedecreet door de VREG werd opgesteld. Dit zou betekenen dat de in artikel 7.1.15, tweede lid, van het Energiedecreet vermelde verplichting op hem niet van toepassing zou zijn, en hij zodoende vrij zou zijn op zijn facturen een kost naar goedgevoelen te vermelden. Daarom wordt wat deze situatie betreft thans expliciet bepaald dat wanneer een nieuwe leverancier actief wordt op de Vlaamse energiemarkt, zolang er voor deze leverancier geen rapport, vermeld in 3.1.3, eerste lid, 4°, d), door de VREG werd opgesteld, het door deze leverancier vermelde bedrag niet hoger mag zijn dan 97 euro/groenestroomcertificaat voor de kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in artikel 7.1.10 en 35 euro/warmte-krachtcertificaat voor de kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in artikel 7.1.11.

Artikel 12 en 13

Via het decreet van 18 november 2011 werd artikel 11.1.14 en artikel 11.2.3 gewijzigd zodat de gegevens in de energieprestatiedatabank en de energieprestatiecertificatendatabank niet openbaar zijn. Hiervoor werd in de memorie van toelichting bij het decreet van 18 november 2011 een uitgebreide argumentatie opgenomen die nog steeds relevant is¹⁰. Deze beperking wordt echter in de praktijk vis-à-vis het gebruik van deze gegevens in het kader van wetenschappelijk onderzoek als te beperkend ervaren. Daarom wordt voorgesteld op deze absolute uitzondering een afwijking toe te staan zodat het Vlaams Energieagentschap geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank en energieprestatiecertificatendatabank ter beschikking kan stellen van derden in het kader van wetenschappelijk onderzoek. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.

Artikel 14 en 15

Er wordt voorzien in nieuwe bepalingen betreffende enerzijds de verstrekking van energiegegevens van overheidsgebouwen aan het Vlaams Energieagentschap, en anderzijds de bekendmaking van een publiek beschikbare inventaris van die gegevens van die gebouwen.

Artikel 5.5 van richtlijn 2012/27/EU¹¹ stelt immers dat voor de toepassing van de renovatieverplichting van 3% van het gebouwenbestand van de centrale overheid, de lidstaten ervoor zorgen dat uiterlijk op 31 december 2013 een inventaris is opgesteld en publiek beschikbaar gesteld van de verwarmde en/of gekoelde gebouwen van de centrale overheid met een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 500 m², en dat per 9 juli 2015 een inventaris is opgesteld en bekendgemaakt van de gebouwen van de centrale overheid met een totale bruikbare vloeroppervlakte van meer dan 250 m², met uitzondering van de gebouwen die op basis van artikel 5.2 zijn vrijgesteld¹². De inventaris dient de volgende gegevens te bevatten:

¹⁰ *Parl. St.* VI.Parl. 2010-11, nr. 1144/1, p. 21 en 23.

¹¹ Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG, PB 14 november 2012.

¹² Dit zijn: de gebouwen die officieel beschermd zijn als onderdeel van een daartoe aangewezen omgeving, dan wel vanwege hun bijzondere architectonische of historische waarde, voor zover de toepassing van bepaalde minimumeisen inzake energieprestaties hun karakter of aanzicht op onaanvaardbare wijze zou veranderen; de gebouwen die eigendom zijn van de strijdkrachten of de centrale overheid en nationale defensiedoelinden dienen, uitgezonderd individuele woonruimten en kantoorgebouwen voor de strijdkrachten en ander personeel in dienst van de nationale defensieautoriteiten en de gebouwen die worden gebruikt voor erediensten en religieuze activiteiten.

- a) de vloeroppervlakte in m², en
- b) de energieprestaties van elk gebouw of andere nuttige energiegegevens.

De in artikel 5.1 van de richtlijn opgelegde renovatieverplichting kan worden uitgebreid tot bestuursinstellingen op een lager niveau dan de centrale overheid.

Het toepassingsgebied slaat zodoende in eerste instantie op zowel gebouwen van de entiteiten die onder de rechtspersoonlijkheid van het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap vallen als op gebouwen van Vlaamse overheidsinstellingen met eigen rechtspersoonlijkheid.

Momenteel zijn deze gebouwgegevens niet beschikbaar, waardoor niet aan deze Europees-rechtelijke inventarisatie- en rapportageverplichting kan worden voldaan.

Ofschoon het instrument van het energieprestatiecertificaat voor publieke gebouwen bestaat, dient hiervan toch abstractie te worden gemaakt aangaande het feit dat:

- dit certificaat, gelet op haar toepassingsgebied (toegankelijk voor het grote publiek, oppervlaktevereisten verschillen), niet voor alle overheidsgebouwen verplicht is;
- dit certificaat tien jaar geldig is, wat inhoudt dat dit niet noodzakelijk nog up-to-date is (bijvoorbeeld omwille van reeds uitgevoerde renovaties en/of investeringen in hernieuwbare energie zoals zonneboilers, zonnepanelen en/of warmtepompen).

Op grond van artikel 87 van de BWHI is de Vlaamse Regering bevoegd inzake informatie- en communicatietechnologie en organisatorische aangelegenheden voor de eigen administratie (ministeries en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid). Voor de ondergeschikte besturen, de IVA's met rechtspersoonlijkheid, de EVA's, de SAR's en de VOI's is geen expliciete decretale bepaling voorhanden die de Vlaamse Regering bevoegdheden toekent inzake deze materies. Opdat de Vlaamse Regering (of een orgaan hiervan) bindende richtlijnen inzake voormelde materies kan uitvaardigen is dan ook een decretale basis nodig. Een decreet kan dan ook de mogelijkheid creëren om bepaalde aspecten van de werking van de gedecentraliseerde instellingen te regelen en ter zake bindende richtlijnen uit te vaardigen. Als er geen decretale basis is kunnen de voormelde rechtspersonen niet gedwongen worden deze voor de omzetting van de Europese richtlijn noodzakelijke gegevens te verstrekken, waardoor de naleving van de verdragsrechtelijke verplichtingen in het gedrang komt.

Teneinde de administratieve lasten voor de betrokken entiteiten te minimaliseren, wordt daarom thans voorzien in een machtiging voor het Vlaams Energieagentschap om deze gegevens, wat betreft elektriciteit- en aardgasverbruik en elektriciteitsproductie, rechtstreeks bij de netbeheerders op te vragen. Wat andere energievormen betreffen (bijvoorbeeld stookolie, pellets, steenkool enzovoort) zullen de entiteiten conform artikel 12.2.2, eerste lid, van het Energiedecreet die gegevens zelf dienen te verstrekken aan het Vlaams Energieagentschap. Wat het toezicht op de naleving van die verplichting betreft kan aangaande de instellingen met rechtspersoonlijkheid worden gewezen op de rol van de regeringscommissarissen.

Tot slot wordt in een expliciete machtiging voorzien voor de Vlaamse Regering om voor al die entiteiten een inventaris op te maken en deze ook publiek beschikbaar te stellen. Het behoort vervolgens op grond van artikel 87 van de BWHI tot de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om in het kader van de interne werking van haar diensten te bepalen door welke dienst (bijvoorbeeld het Vlaams Energieagentschap of de dienst Vastgoedbeleid van het Departement Bestuurszaken) dit praktisch zal worden uitgevoerd.

Artikel 16 en 17

Teneinde te garanderen dat de informatie waarop het Vlaams Energieagentschap zich baseert voor a) een afwijking van de algemene bepalingen voor de geldigheidsduur van de startdatum; b) de verlenging van de steunperiode op basis van vollasturen of niet-afgeschreven investeringen en c) de berekening van specifieke onrendabele toppen in overeenstemming met de realiteit is, dient een sanctioneringsmechanisme voorzien te worden. Het opleggen van deze administratieve sancties wordt verantwoord door de maatschappelijke kosten die aan het ondersteuningsmechanisme verbonden zijn.

Artikel 18

Het Rekendecreet van 8 juli 2011 is op 1 januari 2012 in werking getreden. Via artikel 80 van het Rekendecreet van 8 juli 2011 werd artikel 28 van het decreet van 30 juli 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt gewijzigd. Het betreft een aanpassing van een verwijzing naar een oude wet van 19 maart 1954 in dat artikel. Dit decreet van 30 juli 2004 werd echter reeds met ingang van 1 januari 2011 door het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgeheven en vervangen, zodat dit artikel 80 onuitvoerbaar is. De vroeger in artikel 28 vervatte regeling, inclusief verwijzing naar de oude wet, is thans artikel 15.3.4 van het Energiedecreet geworden. Het is dan ook nodig dat de in artikel 80 van het Rekendecreet beoogde wijziging correct wordt doorgevoerd opdat de correcte bepalingen van toepassing zijn.

Artikel 19

De Vlaamse Regering heeft op 19 oktober 2012 en 21 december 2012 haar principiële goedkeuring gehecht aan een ontwerpbesluit dat een openbardienstverplichting voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit instelt met betrekking tot het immobiliseren van het gemiddeld aantal certificaten die ze in de periode 1 november 2011 tot 1 november 2012 in hun bezit hadden, te weten een totaal van 1.500.000 groenestroomcertificaten en een totaal van 1.000.000 warmte-krachtcertificaten. Deze certificaten zullen in de periode 2014-2016 geleidelijk aan weer op de markt worden gebracht.

Voor de uitvoering van de immobilisatieverplichtingen zal aan deze netbeheerders een vergoeding worden toegekend binnen de middelen daartoe voorzien in de begroting. Tevens wordt in het ontwerp voorzien in een garantie voor deze netbeheerders op een waardebehoud van 93 euro voor de groenestroomcertificaten en 31 euro voor de warmte-krachtcertificaten.

Wat dit laatste betreft, stelde de afdeling Wetgeving van de Raad van State in haar advies nr. 52.710/3 over het ontwerpbesluit dat een dergelijke verplichting oplegt, dat een dergelijke waarborg moet worden beschouwd als een “gewestwaarborg”. Zulk een waarborg kan volgens de Raad enkel bij of met toepassing van een uitdrukkelijke decreetsbepaling worden toegekend.

Via het thans voorliggende ontwerp wordt in een dergelijke rechtsgrond voorzien.

Artikel 20

Artikel 8, 1°, is voor het eerst van toepassing op de inleveringsronde eindigend op 31 maart 2014, om te vermijden dat de factor B_{tot} nog gewijzigd zou moeten worden voor de reeds lopende inleveringsronde eindigend op 31 maart 2013.

Artikel 11 heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2013, dus onmiddellijk na de eerstvolgende publicatie op 30 juni van het VREG-rapport aangaande de gemiddelde certificaatkosten.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 30 november 2012

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, gewijzigd bij de decreten van 6 mei 2011, 8 juli 2011, 18 november 2011, 16 maart 2012 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 113/2° wordt tussen de zinsnede “gedurende 36 maanden na de aanvraag.” en de woorden “Een project kan” de zin “Voor biomassaprojecten kan deze termijn maximaal drie maal voor één jaar verlengd worden op basis van een grondig onderbouwde motivatie waarin de aanvrager aan het Vlaamse Energieagentschap aantoont dat de geldigheidsduur van de startdatum onvoldoende is om het project in gebruik te nemen.” ingevoegd;

2° punt 126°/1 wordt vervangen door wat volgt:

“126/1° uitbating volgens de regels van de kunst: een uitbating overeenkomstig het “goede-huisvader”-beginsel en waarbij bovendien het potentieel aan energie-opwekking of energie-besparing ten aanzien van het vermogen van de installatie niet significant wordt onderbenut voor langdurige periodes door de expliciete of impliciete wil van de exploitant en/of eigenaar, en waarbij louter contractuele en/of commerciële overwegingen niet kunnen gelden als verschoning voor een langdurige onderbenutting van het potentieel van deze installatie. Kortdurende onderbenutting met het oog op een betere afstemming van productie en marktvraag of met het oog op een ondersteuning van het netbeheer beantwoordt wel aan het “goede-huisvader”-beginsel.”.

3° er wordt een punt 126/2° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“126/2° vergunningverlenend bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat de stedenbouwkundige vergunning aflevert;”.

Art. 3. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, vierde lid, wordt de zin “De extra investeringen hebben betrekking op installaties die in gebruik genomen worden voor 1 januari 2013 en waarbij de extra investeringen zijn uitgevoerd voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken.” vervangen door de zin “De extra investeringen zijn uitgevoerd en in gebruik genomen voor 1 januari 2013 en voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.”;

Art. 4. Aan artikel 7.1.2, §2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het tweede lid, een alternatieve methode voor toekennen van warmtekrachtcertificaten vastleggen op basis van het aantal

vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die warmtekrachttechnologie.”.

Art. 5. In de plaats van artikel 7.1.6 van hetzelfde decreet, vernietigd bij het arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 van het Grondwettelijk Hof, komt een nieuw artikel 7.1.6, dat luidt als volgt:

“Art. 7.1.6, §1. De netbeheerders kennen voor zover de producent zelf daarom verzoekt een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die is opgewekt in installaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen draagt de producent het overeenstemmende aantal groenestroomcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een groenestroomcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen waarvoor het betreffende groenestroomcertificaat niet kan worden aanvaard in het kader van artikel 7.1.10.

De minimumsteun wordt vastgelegd afhankelijk van de gebruikte hernieuwbare energiebron en de gebruikte productietechnologie.

Voor installaties in gebruik genomen vóór 1 januari 2010 bedraagt de minimumsteun:

- 1° voor zonne-energie: 450 euro per overgedragen certificaat;
- 2° voor waterkracht, getijden- en golfslagenergie en aardwarmte: 95 euro per overgedragen certificaat;
- 3° voor windenergie op land en voor organisch-biologische stoffen waarbij al dan niet co-verbranding wordt toegepast, voor de vergisting van organisch-biologische stoffen in stortplaatsen, en voor het organisch-biologisch deel van restafval: 80 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering: 100 euro per overgedragen certificaat.

Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2010 en met startdatum voor 1 januari 2013 bedraagt de minimumsteun:

- 1° voor waterkracht, voor getijden- en golfslagenergie, voor aardwarmte, voor windenergie op land, voor vaste of vloeibare biomassa, biomassa-afval en biogas, voor zover deze niet vermeld worden in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat;
- 2° voor stortgas, voor biogas uit vergisting van afvalwater(zuiveringsslib) of rioolwaterzuivering(sslib) en voor verbranding van restafval: 60 euro per overgedragen certificaat;
- 3° voor andere technieken: 60 euro per overgedragen certificaat;
- 4° voor biogasinstallaties die niet vermeld zijn in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering:
 - a) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen voor 1 januari 2012: 100 euro per overgedragen certificaat;

- b) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en een ecologiepremie kregen toegekend: 100 euro per overgedragen certificaat;
- c) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en geen ecologiepremie kregen toegekend: 110 euro per overgedragen certificaat;
- 5° voor zonne-energie bedraagt de minimumsteun per overgedragen certificaat:
- a) voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2010: 350 euro;
- b) voor installaties met een piekvermogen van maximaal 250 kW:
- 1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;
- 2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 300 euro;
- 3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 270 euro;
- 4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 maart 2012: 250 euro;
- 5) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 april 2012 tot en met 30 juni 2012: 230 euro;
- 6) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2012 tot en met 31 juli 2012: 210 euro;
- 7) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012: 90 euro;
- c) voor installaties met een piekvermogen van meer dan 250 kW:
- 1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;
- 2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 240 euro;
- 3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 150 euro;
- 4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012: 90 euro.

Aan installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt een minimumsteun gegeven van 93 euro per overgedragen groenestroomcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.1, §2. Deze minimumsteun geldt ook voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013 die groenestroomcertificaten ontvangen met toepassing van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, en die reeds minimumsteun ontvingen voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013.

Als een installatie voor zonne-energie wordt uitgebreid in een periode die recht geeft op een andere minimumsteun dan de minimumsteun op de datum van indienstneming van de oorspronkelijke installatie of de vorige uitbreiding, moet een aparte productiemeter en omvormer te worden geplaatst voor de meting van de productie van de bijgeplaatste zonnepanelen. De minimumsteun voor de groenestroomcertificaten toegekend voor de productie via deze bijgeplaatste zonnepanelen is de minimumsteun van de datum van indienstneming van de uitbreiding van de installatie.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, begint bij de inwerkingstelling van een nieuwe productie-installatie en loopt over een periode van tien jaar. Voor nieuwe en bestaande installaties voor gft-vergisting met nacompostering loopt deze verplichting

over een periode van twintig jaar vanaf de inwerkingstelling. In het geval van zonne-energie loopt de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 juli 2012 over een periode van twintig jaar. Voor zonne-energie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012 loopt de verplichting over een periode van tien jaar. Voor installaties die een startdatum vanaf 1 januari 2013 hebben, loopt de verplichting tot het einde van de periode waarin groenestroomcertificaten worden toegekend.

In afwijking van het achtste lid loopt de verplichting, vermeld in het eerste lid, in de gevallen, vermeld in artikel 7.1.1, §1, derde lid, tot het einde van de verlenging van de steunperiode.

In afwijking van het achtste lid, kunnen nieuwe productie-installaties die over een stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning moeten beschikken, in aanmerking komen voor de minimumsteun die geldt op het moment dat de laatste van die vergunningen werd verkregen, op voorwaarde dat na het verlenen van die laatste vergunning de installatie in gebruik wordt genomen binnen de volgende termijn:

1° voor zonne-energie binnen 12 maanden;

2° voor alle andere technologieën binnen 36 maanden.

De Vlaamse Regering kan voor projectcategorieën waarvoor een specifieke onrendabele top wordt bepaald, beslissen om de termijnen, vermeld in het tiende lid, te verlengen.

De Vlaamse Regering kan verdere definities voor toepassing van deze paragraaf vastleggen.

§2. De netbeheerders brengen op regelmatige tijdstippen de certificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die certificaten door de netbeheerders.

De lijsten van de overgedragen certificaten en van de certificaten die door de netbeheerders op de markt werden gebracht, worden maandelijks door de netbeheerders aan de VREG meegedeeld.

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar *n* onderling de kost van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar *n-1*. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5 %.

§3. De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor installaties die aangesloten zijn op het transmissienet, een minimumsteun, als vermeld in paragraaf 1, toe per

overgedragen groenestroomcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.1. Voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013 geldt deze verplichting enkel voor groenestroomcertificaten toegekend vanaf 1 juli 2013. Paragraaf 1 en 2, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

§4. Als de steun, vermeld in paragraaf 1 en 3, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt de Vlaamse Regering de geleden schade voor bestaande installaties.”.

Art. 6. In de plaats van artikel 7.1.7 van hetzelfde decreet, vernietigd bij het arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 van het Grondwettelijk Hof, komt een nieuw artikel 7.1.7, dat luidt als volgt:

“Art. 7.1.7. §1. De netbeheerders kennen een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit die is opgewekt in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net, voor zover de producent zelf daarom verzoekt. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling draagt de producent het overeenstemmende aantal warmtekrachtcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een warmtekrachtcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling waarvoor het betreffende warmtekrachtcertificaat niet kan worden aanvaard in het kader van artikel 7.1.11.

De minimumsteun bedraagt 27 euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat. Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 en met startdatum voor 1 januari 2013 bedraagt de minimumsteun 31 euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat. Aan installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt een minimumsteun gegeven van 31 euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §2.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, geldt voor warmtekrachtinstallaties waarvoor de certificatenaanvraag werd ingediend na 30 juni 2006 en loopt over een periode van tien jaar vanaf de datum van indienstneming van de warmtekrachtinstallatie.

§2. De netbeheerders brengen op regelmatige tijdstippen de warmtekrachtcertificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die warmtekrachtcertificaten door de netbeheerders.

De lijsten van de overgedragen warmtekrachtcertificaten en van de warmtekrachtcertificaten die door de netbeheerders op de markt werden gebracht, worden maandelijks door de netbeheerders aan de VREG meegedeeld.

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als

transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de meerkosten van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar $n-1$. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5 %.

§3. De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, een minimumsteun, als vermeld in paragraaf 1, toe per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §2.

De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, een minimumsteun toe van X euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat vanaf 1 juli 2013 werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §1.

Paragraaf 1 en 2, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

§4. Als de steun, vermeld in paragraaf 1 en 3, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt de Vlaamse Regering de geleden schade voor bestaande installaties.”

Art. 7. In artikel 7.1.10, §2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012, wordt de zin: “ B_{tot} gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt : de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten in jaar $n-2$ en de totale bruto productie van groene stroom in jaar $n-2$ in het Vlaamse Gewest.” vervangen door de zin “ B_{tot} gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt: de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten over een periode van 12 maanden tot en met juli van jaar $n-2$ en de totale bruto productie van groene stroom in het Vlaamse Gewest over dezelfde periode.”

Art. 8. In artikel 7.1.15 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als een leverancier die kosten expliciet vermeldt op de factuur, mag het vermelde bedrag bij de aanrekening van de afnames die plaats vinden na de publicatie van het laatste jaarlijkse rapport, vermeld in 3.1.3, eerste lid, 4°, d), niet hoger zijn dan het bedrag dat de VREG voor die leverancier gepubliceerd heeft in dit rapport.”

Art. 9. Aan artikel 11.1.14, §2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011, wordt een vijfde lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“In afwijking van het vierde lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van wetenschappelijk onderzoek geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.”

Art. 10. In artikel 11.2.3, §3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 november 2011, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van wetenschappelijk onderzoek geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.”

Art. 11. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 3,1° heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel 7 is voor het eerst van toepassing voor de inleveringsronde die eindigt op 31 maart 2014.

Artikel 8 heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2013.

Brussel,.....

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

ADVIES VAN DE VLAAMSE REGULATOR
VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 14 januari 2013

met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende
diverse bepalingen inzake energie, zoals principieel goedgekeurd
door de Vlaamse Regering op 30 november 2012

Inleiding

Voorliggend advies wordt uitgebracht door de VREG naar aanleiding van de ontvangst van de adviesaanvraag van de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, van 11 december 2012 met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 30 november 2012 (hierna "het Ontwerpdecreet").

Het ontwerpdecreet heeft een tweeledig doel:

- enerzijds geeft het uitvoering aan een arrest van het Grondwettelijk Hof van 30 oktober 2012;
- anderzijds worden een aantal verbeteringen en aanvullingen aangebracht aan het Energiedecreet, met als doel de implementeerbaarheid van het wijzigingsdecreet van 13 juli 2012 te verbeteren.

Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 2 – Startdatum biomassaprojecten

In de voorgestelde bepaling wordt de mogelijkheid geopend om voor biomassaprojecten de geldigheid van de startdatum (nu 36 maanden na de aanvraag) maximaal 3 maal met 1 jaar te verlengen indien de aanvrager kan aantonen dat de geldigheidsduur van de startdatum onvoldoende is om het project in gebruik te nemen. Vraag is of deze mogelijkheid ook niet moet worden voorzien voor andere types projecten, gezien het traject voor bijvoorbeeld complexe warmte-krachtkoppelingsprojecten ook langer dan 36 maanden kan zijn.

De verlenging van de geldigheidsduur van de startdatum voor biomassaprojecten kan vervangen worden door een bepaling waarbij er de uitbreiding mogelijk is voor die projecten waarvoor een specifieke onrendabele topberekening nodig is (dit zijn typisch de grote en complexe projecten).

Voorstel van amendement:

In artikel 2, 1° van het Ontwerpdecreet wordt de tekst

"Voor biomassaprojecten kan deze termijn maximaal drie maal voor één jaar verlengd worden op basis van een grondig onderbouwde motivatie waarin de aanvrager aan het Vlaamse Energieagentschap aantoont dat de geldigheidsduur van de startdatum onvoldoende is om het project in dienst te nemen"

vervangen door de volgende tekst:

"Voor projecten uit niet-representatieve projectcategorieën, vermeld in artikel 7.1.4/1, §1, laatste lid, kan deze termijn maximaal drie maal voor één jaar verlengd worden indien de aanvrager kan aantonen aan het Vlaams Energieagentschap dat de geldigheidsduur van deze startdatum onvoldoende is om het project in dienst te nemen"

Artikel 3 – Extra investeringen

Artikel 3, 1° brengt een wijziging aan in het bestaande artikel 7.1.1 van het Energiedecreet die verder strekt dan louter het "wegwerken van een onduidelijkheid", zoals omschreven in de memorie van toelichting.

De huidige formulering in het Energiedecreet is als volgt: "De extra investeringen hebben betrekking op installaties die in gebruik genomen worden voor 1 januari 2013 en waarbij de extra investeringen zijn uitgevoerd voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken."

In het Ontwerpdecreet wordt nu bepaald dat extra investeringen uitgevoerd na 1 januari 2013 niet in aanmerking kunnen komen voor het bepalen van een bijkomende steunperiode.

We verwijzen naar ons advies bij artikel 24 van 1 oktober 2012 met betrekking tot het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de groenestroomcertificaten, de warmtekrachtcertificaten en de garanties van oorsprong, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 september 2012 (ADV-2012-8, <http://www.vreg.be/adv-2012-8>).

Opgemerkt moet worden dat bij goedkeuring van het voorliggend Ontwerpdecreet de datum van 1 januari 2013 in het verleden zal liggen en het bijgevolg niet ondenkbaar is dat er begin 2013 reeds bijkomende investeringen worden uitgevoerd en in gebruik genomen, die op basis van het huidige decreetale kader wel voor steun in aanmerking komen. Deze investeerders zullen negatief verrast worden door de goedkeuring van deze wijziging aan de regeling.

Artikel 3, 2° en artikel 4 – Vollaasturen

In deze artikelen wordt de mogelijkheid gecreëerd voor de Vlaamse Regering om "een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten" vast te leggen, die zou kunnen afwijken van het algemene principe waarbij voor installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 gedurende de afschrijvingsperiode steun wordt gegeven a rato de bandingfactor.

Dit betekent, onafhankelijk van de invulling die de Vlaamse Regering hieraan geeft, een bijkomende complexiteit in de regelgeving, daar waar er al een verlengingsmogelijkheid voorzien is: voor groene stroom enerzijds in artikel 7.1.1, §3 van het Energiedecreet en voor warmte-krachtkoppeling anderzijds in artikel 7.1.2, §3 van het Energiedecreet.

Naast de hiervoor gemelde mogelijkheid voor het toekennen van extra certificaten bestaat ook steeds de mogelijkheid om de projecten bedoeld in de voorgestelde bepaling te vatten als representatieve of niet-representatieve projectcategorie.

De vooropgestelde bepaling is volgens de memorie van toelichting opgesteld met het oog op een betere inpassing van groenestroom- en warmte-krachtinstallaties in het netevenwicht. De VREG is van mening dat het certificatensteunsysteem niet het meest geschikte middel is om deze problematiek aan te pakken.

De VREG stelt dan ook voor om de bepalingen van artikel 3, 2° en artikel 4 uit het ontwerp van decreet te schrappen aangezien hij geen technische onvolkomenheid ziet die rechtgezet dient te worden met de voorgestelde bepaling.

Artikel 5 en 6 – Minimumsteun toegekend aan installaties aangesloten op het transmissienet

In artikel 7.1.7., §3 wordt aangegeven dat er voor kwalitatieve warmte-krachtinstallaties met een startdatum voor 1 januari 2013 en die aangesloten zijn op het transmissienet een minimumsteun wordt toegekend van X euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat vanaf 1 juli 2013 wordt toegekend.

Het lijkt dus de bedoeling te zijn om een andere steunhoogte te voorzien inzake minimumsteun voor warmtekrachtcertificaten verschuldigd door de federale transmissienetbeheerder, dan deze verschuldigd door de distributienetbeheerders. Voor wat betreft de groenestroomcertificaten van

installaties aangesloten op het transmissienet is dit onderscheid niet voorzien. Daar zal eenzelfde steun worden geboden.

In de memorie van toelichting wordt evenwel niet toegelicht op basis van welke argumenten voor deze beleids optie gekozen wordt, en hoe groot de steun voor wat de WKC betreft ("X") zal zijn.

Voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013 en aangesloten op het transmissienet geldt de minimumsteun enkel voor groenestroomcertificaten toegekend vanaf 1 juli 2013. Het is evenmin duidelijk waarom niet gekozen wordt voor de datum van 1 januari 2013, zoals voor de installaties die aangesloten zijn op het transmissienet met startdatum vanaf 1 januari 2013.

Ten slotte verwijzen we naar ons advies van 20 juni 2012 bij artikel 8 van het voorstel van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de milieuvriendelijke energieproductie (ADV-2012-5, <http://www.vreg.be/adv-2012-5>). Na goedkeuring van het Ontwerpdecreet kunnen enkel de installaties in zogenaamde eilandwerking geen aanspraak maken op de minimumprijs. Nochtans vervullen deze installaties in zekere zin een voorbeeldfunctie aangezien ze op geen enkel moment een belasting voor het elektriciteitsnet vormen. Naar aanleiding van de uitspraak van het Grondwettelijk Hof moet ook voor deze installaties minimumsteun worden voorzien.

Artikel 7 – Btot

De aanpassing van de periode waarop de factor Btot berekend wordt, biedt veel meer stabiliteit voor de elektriciteitsleveranciers actief op de markt en is dus een verbetering op vlak van de toepasbaarheid, zowel als de handhaafbaarheid.

Artikel 8 – Doorrekening kosten quotumverplichting

Ook de aanpassing aangebracht in artikel 7.1.15 is van aard om een meer stabiel en zeker kader te bieden aan de elektriciteitsleveranciers actief op de markt, die nu met zekerheid de bovengrens kennen die van toepassing is op de door te rekenen kost als gevolg van de quotumverplichting. Dit maakt ook de controle op de doorrekening door de VREG eenvoudiger.

Uit de consultatie van de ontwerpmededeling met betrekking tot het rapport over de gemiddelde kost per elektriciteitsleverancier voor het voldoen aan de quotumverplichtingen en het rapport doorrekening van deze kost aan de eindafnemer bleek immers dat er enerzijds wel argumenten waren voor het mee in rekening brengen van andere kosten dan de verwervingskost, gegeven het feit dat bepaling van de definitieve quotumkost ex post gebeurde, maar anderzijds dat de controle op de correctheid van deze bijkomende kosten zeer complex zou zijn.

Door de verschuiving naar een ex ante bepaling van de kost die maximaal mag doorgerekend worden, kan opnieuw aangesloten worden bij een striktere definiëring van de quotumkost als zijnde de verwervingskost.

Dit belet niet dat er nog andere kosten dan de verwervingskost verbonden zijn aan het vervullen van de quotumplicht. Deze kosten hangen echter sterk samen met de strategie die de certificaatplichtige partij (electriciteitsleverancier) hanteert bij het voldoen aan de quotumplicht. Gelet op de verschuiving van een ex post naar een ex ante bepaalde grens voor de doorrekening, gecombineerd met een definiëring van de quotumkost als zijnde de verwervingskost, komen deze kosten terecht in het onderdeel "energiekost". Dit kan gevolgen hebben, gegeven het nieuwe regulatorische kader dat inzake prijsregulering van kracht binnenkort van kracht zal worden op federaal vlak.

Ten slotte staat er nog een taalkundige fout in artikel 8: "bij de aanrekening van de afnames die plaats vinden vindt".

Voor de VREG

Brussel, 14 januari 2013

André Pictoul
Gedelegeerd Bestuurder

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN
EN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Decreet diverse bepalingen inzake energie (wijzigingen energiedecreet)

Brussel, 24 januari 2013

Adviesvraag: Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie
Adviesvrager: Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Econo-
mie
Ontvangst adviesvraag: 14 januari 2013
Adviestermijn: 30 kalenderdagen
Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)

Goedkeuring dagelijks bestuur SERV: nvt
Goedkeuring/bekrachtiging raad: 21 januari 2013

Het advies kwam tot stand in samenwerking met MINA die het goedgekeurde op
24 januari 2013

Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en
Sociale Economie
Martelaarsplein 7

B-1000 BRUSSEL

contactpersoon
Annemie Bollen
abollen@serv.be
02 20 90 100

ons kenmerk
SERV_BR_20130124_verzameldecreet_energie_abit

Brussel
24 januari 2013

Decreet diverse bepalingen inzake energie

Mevrouw de minister

In het bijgevoegde advies vragen de SERV en de Minaraad om het voorbereidingsproces voor de energiereglementering te verbeteren. Het voorliggend dossier dat opnieuw het energiedecreet wijzigt, bevat immers nog heel wat onduidelijkheden en geen cijfermatige onderbouwing.

Inhoudelijk hebben de raden vooral bemerkingen bij de voorgestelde minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet. De raden ondersteunen dit principe, maar vragen om na te kijken of bepaalde aspecten van de voorgestelde regeling niet discriminerend zijn en om eventuele onderscheidende modaliteiten nader te motiveren. Ook moet erop toegezien worden dat de gegeven minimumsteun aansluit bij de onrendabele top.

Verder onderstreept het voorliggend dossier het belang van vier punten die de raden reeds eerder vroegen, namelijk

- een maatschappelijk debat over de financiering van de certificatsystemen en de verdeling van de kosten,
- de dringende aanpak van de certificatenoverschotten,
- tussentijdse aanpassingen van nettarieven en
- een volledige solidarisering van de opkoopkosten tussen de distributienetbeheerders.

Uiteraard zijn wij steeds bereid tot verdere toelichting van dit advies, indien u dat wenst.

Hoogachtend

Ann Vermorgen
voorzitter SERV

Bert De Wel
voorzitter Minaraad

Inhoud

Krachtlijnen van het advies.....	45
Advies.....	46
1. Inleiding	46
2. Verbeter het regelgevingsproces	46
3. Definities 'startdatum' en 'uitbating volgens de regels van de kunst'	47
4. Toekenning voor vollasturen.....	48
5. Minimumsteun voor installaties transmissienet	49
6. Aangepaste omschrijving Btot	54
7. Aanrekening kost GSC en WKC	55
8. Openstelling EPB- en EPC-databanken	56
Referentielijst	56
Bijlage	57

Krachtlijnen van het advies

De SERV en de Minaraad vragen in dit advies over een wijziging van het energiedecreet om het **voorbereidingsproces voor de energiereglementering** te verbeteren. Opnieuw wordt het energiedecreet aangepast en opnieuw schiet de voorbereiding van het dossier tekort. Zo bevat het dossier talrijke onduidelijkheden en tekortkomingen, en geen RIA of cijfermatige onderbouwing van de voorstellen. Het voorliggend advies formuleert dan ook heel wat vragen ter verduidelijking. In de bijlagen bij dit advies hebben de raden getracht om zelf enkele cijfergegevens over het dossier bijeen te brengen.

Inhoudelijk hebben de raden vooral bemerkingen bij de voorgestelde regeling van **minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet**. De raden vinden deze minimumsteun voor nieuwe én bestaande installaties op het transmissienet **positief**, in het bijzonder voor de investerings- en exploitatiezekerheid. Wel vragen zij om na te kijken of bepaalde aspecten van de voorgestelde regeling niet discriminerend zijn en om eventuele onderscheidende modaliteiten nader te motiveren. Ook moet erop toegezien worden dat de gegeven minimumsteun aansluit bij de onrendabele top.

Verder herhalen de raden naar aanleiding van dit dossier opnieuw hun vraag naar een maatschappelijke discussie over de financiering van de certificaten systemen en de verdeling van de lasten en de baten tussen de diverse types actoren. De minimumsteunregeling beïnvloedt immers de **financiering** van de certificaten systemen en de lastenverdeling tussen actoren. Indien de grote overschotten op de certificaten markten zoals verwacht blijven bestaan (cf. eerdere adviezen) - en de transmissienetbeheerder geen enkel opgekocht certificaat zou kunnen verkopen (een worst case-scenario dus) - , zou jaarlijks naar schatting **110 miljoen euro** extra worden doorgerekend **in de transmissienettarieven**. Het is niet duidelijk hoe deze kosten finaal doorgerekend zullen worden in de tarieven voor distributie- en/of transmissienetklanten. Bij doorrekening aan transmissienetklanten zouden bedrijven aangesloten op het transmissienet potentieel meer van de certificaatkosten dan voorheen financieren. Dit is een belangrijk punt in de maatschappelijke discussie over de financiering van de kost en de verdeling van de lasten van het certificaten systeem, waarbij o.a. de impact op de concurrentiepositie van de betreffende bedrijven nog onduidelijk is en opgevolgd moet worden.

In ieder geval is het nodig om **de nettarieven** binnen een redelijke termijn aan te passen – die zijn nu vastgelegd tot 2015 - wanneer de door te rekenen kosten gevoelig wijzigen. Het is namelijk niet aangewezen om kosten naar de toekomst te verschuiven omdat de kosten van het hernieuwbare energiebeleid dan al veel hoger zullen zijn. Bovendien kunnen aanpassingen van nettarieven vermijden dat de transmissienetbeheerder opkoopkosten moet prefinancieren, hetgeen naar schatting eenmalig **6,5 tot 8,6 mio** euro zou kosten.

Verder vragen de SERV en de Minaraad naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen opnieuw naar een **volledige solidarisering** van de opkoopkosten **tussen de distributienetbeheerders**. Een volledige solidarisering is nodig omdat in **sommige netgebieden** per geleverde eenheid elektriciteit tot 5 keer meer PV-vermogen geïnstalleerd staat en omdat de huidige solidarisering beperkt is, waardoor er behoorlijke verschillen kunnen zijn tussen de kosten van de certificaten systemen in de nettarieven in de verschillende netgebieden.

Advies

1. Inleiding

De SERV en de Minaraad werden op 14 december 2012 om advies gevraagd over het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie. Het voorliggend ontwerp van decreet wijzigt het energiedecreet, vooral inzake de certificatsystemen. De adviestertermijn bedraagt 30 dagen.

Het voorliggend advies bespreekt, na één algemene bemerking in deel 2, de voorgestelde wijzigingen in het ontwerpdecreet artikelsgewijs:

- Art. 2: definities ‘startdatum’ en ‘regels van de kunst’ (deel 3)
- Art. 3 – 4: toekenning van certificaten op basis van vollasturen (deel 4)
- Art. 5 – 6: toekenning minimumsteun voor installaties op transmissienet (deel 5)
- Art. 7: aangepaste omschrijving van Btot (deel 6)
- Art. 8: aanrekening van de kost van GSC en WKC op de factuur (deel 7)
- Art. 9 – 10: openstelling EPB-databank (deel 8).

2. Verbeter het regelgevingsproces

De SERV en de Minaraad vragen naar aanleiding van het voorliggend dossier om het **voorbereidingsproces** voor de energiereglementering **te verbeteren**.

De raden stellen vast dat **opnieuw wijzigingen aan het energiedecreet** nodig zijn. Dat decreet werd in juli 2012 nog grondig gewijzigd via een voorstel van decreet. Over dat voorstel van decreet werden de raden niet om advies gevraagd. Overigens zijn sommige van de nu voorgestelde wijzigingen nodig om de wijzigingen van juli 2012 aan te passen. Ook de inspectie van financiën wees erop dat regelmatige wijzigingen de rechtszekerheid niet te goede komen¹.

De raden denken bovendien dat ook voor het **voorliggend ontwerp** de voorbereiding op enkele punten **tekort schoot**. In dit advies formuleren zij heel wat juridisch-technische bemerkingen of vragen ter verduidelijking. Ook lijkt het niet uitgesloten dat ook nog andere bepalingen van het energiedecreet aangepast moeten worden². Verder bevat het voorliggend dossier wederom geen RIA (reguleringsimpactanalyse) en geen becijfering van de impact van de voorgestelde wijzigingen. De SERV en de Minaraad hebben daarom in de bijlagen van dit advies getracht om op basis van de beschikbare informatie de impact van de voorgestelde wijzigingen te becijferen.

¹ ‘De regelmatige wijzigingen aan het energiedecreet (en uitvoeringsbesluiten) zijn niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid noch voor een stabiel investeringsklimaat.’ Inspectie van Financiën, Nota voor mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie. 22.11. 2012.

² Zo merken de raden op dat in art. 7.1.2. van het energiedecreet wordt verwezen naar WKK-installaties ‘of een ingrijpende wijziging met startdatum vanaf 1 januari 2013’, terwijl er verder ‘of een ingrijpende wijziging’ niet meer wordt vermeld.

3. Definities ‘startdatum’ en ‘uitbating volgens de regels van de kunst’

Verduidelijk de definitie van ‘startdatum’

Art. 2 van het ontwerpdecreet: Dit artikel wijzigt de definitie van startdatum in het energiedecreet. De nieuwe definitie luidt als volgt, met de wijzigingen ten opzichte van huidige versie gemarkeerd:

‘startdatum: voor wat betreft projecten die niet over een stedenbouwkundige of milieuvergunning dienen te beschikken, de datum van indienstneming van de installatie; voor wat betreft projecten die over een stedenbouwkundige en/of milieuvergunning dienen te beschikken: de datum waarop een aanvraag voor de toekenning van certificaten voor het project is ingediend, of de datum waarop het project beschikt over de vereiste stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning, indien deze laatste datum een latere datum is. Deze startdatum blijft voor installaties op basis van zonne-energie geldig gedurende twaalf maanden en voor andere installaties gedurende 36 maanden na de aanvraag. Voor biomassa-projecten kan deze termijn maximaal drie maal voor één jaar verlengd worden op basis van een grondig onderbouwde motivatie waarin de aanvrager aan het Vlaamse Energieagentschap aantoont dat de geldigheidsduur van de startdatum onvoldoende is om het project in gebruik te nemen.

Een project kan maar een nieuwe startdatum krijgen voor zover aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de installatie is nog niet in gebruik genomen;*
- b) zij beschikt nog steeds over de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning;*
- c) er zijn voor installaties op basis van zonne-energie minstens twaalf maanden en voor andere installaties minstens 36 maanden verstreken sinds de vorige aanvraag voor de toekenning van certificaten werd ingediend; ‘*

De SERV en de Minaraad vragen om bij de definitie van ‘startdatum’ te verduidelijken

- wat er wordt bedoeld met ‘biomassaprojecten’. Dit is niet gedefinieerd. Het is onduidelijk of ook biogasinstallaties of biomassa-afvalinstallaties hieronder begrepen worden.
- waarom aan biomassaprojecten wel en aan andere installatie geen verlenging wordt toegestaan. Dit lijkt discriminerend voor andere installaties (op zijn minst niet-PV-installaties), die om analoge redenen een verlenging kunnen nodig hebben.
- welke procedure gevolgd wordt bij een eventuele aanvraag tot verlenging van de startdatum. Wanneer wordt aanvraag ingediend? Volgens welke criteria zal VEA oordelen? Is beroep mogelijk?
- dat de verlenging geldt 36 maanden na de aanvraag *‘of de datum waarop het project beschikt over de vereiste stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning, indien deze laatste datum een latere datum is.* Zonder deze verduidelijking is het in bepaalde gevallen mogelijk dat de termijn al verstreken is na het begin van de startdatum.

Ook suggereren de raden om een **uniek loket** te overwegen. Nu moet een aanvraag voor certificaten ingediend worden bij de VREG en een aanvraag tot verlenging van de startperiode bij VEA.

Zorg voor een betere definitie van ‘uitbating volgens regels van de kunst’

Art. 2 van het ontwerpdecreet introduceert een definitie voor ‘uitbating volgens de regels van de kunst’. Die definitie is van belang voor de aanvraag van een verlenging van de duur van de toekenning van certificaten, omdat dan de installatie geïnstalleerd en uitgebaat moet worden volgens de regels van de kunst (art. 7.1.1. §1 3de lid). De definitie in het nieuwe 126/1° van art. 1.1.3 van het energiedecreet luidt:

‘Uitbating volgens de regels van de kunst: een uitbating overeenkomstig het “goede-huysvader”-beginsel en waarbij bovendien het potentieel aan energie-opwekking en energie-besparing ten aanzien van het vermogen van de installatie niet significant wordt onderbenut voor langdurige periodes door de expliciete of impliciete wil van de exploitant en/of eigenaar, en waarbij louter contractuele en/of commerciële over-

wegingen niet kunnen gelden als verschoning voor een langdurige onderbenutting van het potentieel van deze installatie. Kortdurende onderbenutting met het oog op een betere afstemming van productie en marktvraag of met het oog op een ondersteuning van het netbeheer beantwoordt wel aan het “goede-huisvader”-beginsel.’

De SERV en de Minaraad vragen de definitie van ‘uitbating volgens de regels van de kunst’ **grondig te herzien**. De raden vinden het niet aanvaardbaar dat langdurige stillegging om ‘contractuele of commerciële redenen’, zoals bijvoorbeeld een lage elektriciteitsprijs of een hoge biomassaprijs, niet zou overeenkomen met het ‘goede-huisvader’-beginsel. Het is immers normaal dat elke exploitant van een biomassa-installaties de brandstof- en andere kosten afweegt tegen de certificaat-, elektriciteits- of andere opbrengsten.

De raden merken trouwens op dat gelijkaardige overwegingen, met name de afstemming op de marktvraag (bijv. lage elektriciteitsprijs) wel aanvaardbaar lijken bij kortdurende onderbenutting. Overigens is het niet duidelijk wat het verschil is tussen langdurige en kortdurende onderbenutting. Wordt een WKK installatie die omwille van verminderde warmtevraag in de zomer stil ligt, langdurig onderbenut? Mag een WKK-installatie die gekoppeld is aan industriële processen stilgelegd worden?

4. Toekenning voor vollasturen

Art. 3 – 4 van het ontwerpdecreet voeren nieuwe bepalingen in die een alternatieve toekenningsmethode voor certificaten voorzien op basis van het aantal vollasturen, naast de methode gebaseerd op de steunperiode bepaald op basis van het aantal jaar (art. 7.1.1. §2 vijfde lid (GSC); art. 7.1.2 §2 vierde lid (WKC)).

‘De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.’

‘De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het tweede lid, een alternatieve methode voor toekennen van warmtekrachtcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die warmtekrachttechnologie.’

Verduidelijk de toekenning op basis van vollasturen

De raden gaan akkoord met het principe van de toekenning van certificaten gedurende een periode gebaseerd op een bepaald aantal vollasturen. Dat zorgt voor zekerheid voor de investeerders. Bovendien kan het ervoor zorgen dat installaties met certificatensteun niet onnodig draaien bij een lage vraag naar elektriciteit. In de huidige situatie, met een beperkt aantal jaren certificatensteun, was het niet ondenkbeeldig dat installaties omwille van de certificatensteun draaien, ook al is er geen of onvoldoende vraag naar elektriciteit. De certificatensteun gedurende een periode gebaseerd op een bepaald aantal vollasturen sluit trouwens aan bij de **verlenging** van de duur van de certificatensteun die nu al is voorzien op basis van het aantal vollasturen (art. 7.1.1. §1 3de lid³). Immers, indien wordt aangetoond dat een installatie nog niet een

³ Deze methode sluit aan bij mogelijkheid voorzien in art. 7.1.1. §1 derde lid om een **verlenging** van de steunperiode te krijgen. *‘In afwijking van het tweede lid kan de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen, aan het Vlaams Energieagentschap een verlenging van de steunperiode, vermeld in het tweede lid, aanvragen voor de periode die nodig is om het aantal groenestroomcertificaten te ontvangen dat overeenkomt met het aantal groenestroomcertificaten, toe te kennen volgens het aantal vollasturen dat voor de betreffende projectca-*

bepaald aantal vollasturen realiseerde, kunnen zij een verlenging krijgen van de duur van de certificaten toekenning. In die zin, kan toekenning op basis van vollasturen, verlengingsprocedures en herberekening van steun vermijden.

Wel is het nodig de voorgestelde regeling te **verduidelijken**. Zo is het onduidelijk hoe deze methode zich verhoudt tot methode op basis van een vastgelegde duur van de certificaten toekenning. Gaat men kunnen kiezen tussen methodes? Gaat een bepaalde methode gelden voor bepaalde types installaties?

Overigens merken de raden op dat het ook nodig is de **verlengingsbepalingen** (art. 7.1.1. §1 3de lid, 3°) te **verduidelijken**. Zo zou 'overeenstemmend met het initieel geïnstalleerde nominaal vermogen' vervangen moeten worden door 'overeenstemmend met het geïnstalleerd vermogen uit hernieuwbare energiebronnen op basis waarvan GSC werden verkregen'.

5. Minimumsteun voor installaties transmissienet

Art. 5 – 6 van het ontwerpdecreet voorziet in minimumsteun voor **bestaande en nieuwe** installaties aangesloten op het transmissienet. Sedert de hervorming van het certificatenstelsel van juli 2012 was deze steun er enkel voor nieuwe installaties (startdatum na 1 januari 2013). Voor de hervorming van juli 2012 was er geen minimumsteun voor installaties op het transmissienet.

Het ontwerp van decreet voorziet wel dat voor **bestaande** installaties (startdatum voor 1 januari 2013) de minimumsteun enkel geldt voor **certificaten toegekend vanaf 1 juli 2013**.

De minimumsteun die het ontwerpdecreet voorziet per **groenestroomcertificaat** voor de installaties op het transmissienet komt overeen met de steun voor installaties aangesloten op het distributienet. Voor **warmtekrachtcertificaten** is het niet duidelijk voor hoeveel minimumsteun de bestaande installaties in aanmerking komen⁴.

De toekenning van minimumsteun aan installaties aangesloten op het transmissienet volgt uit een arrest van het **Grondwettelijk Hof** van 30 oktober 2012⁵ dat het discriminerend achtte dat er voor installaties op het distributienet wel en voor installaties op het transmissienet geen minimumsteun was voorzien. Het hof besliste de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven totdat een nieuwe regeling is ingevoerd en uiterlijk tot 1 juli 2013, om rechtsonzekerheid te vermijden.

tegorie en overeenstemmend met het initieel geïnstalleerde nominaal vermogen uit hernieuwbare energiebronnen werd gehanteerd, voor zover:

1° de installatie werd geïnstalleerd en uitgebraat volgens de regels van de kunst;

2° de opwekking van groene stroom niet gebeurt op basis van zonne-energie;

3° het aantal al ontvangen groenestroomcertificaten minstens 5 % ligt onder het aantal groenestroomcertificaten dat overeenkomt met het aantal vollasturen dat voor de betreffende projectcategorie en overeenstemmend met het initieel geïnstalleerde nominaal vermogen uit hernieuwbare energiebronnen werd gehanteerd.

⁴ Het ontwerpdecreet stelt: §3 [...] De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, een minimumsteun toe van **X** euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat vanaf 1 juli 2013 werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2. §1

⁵ Arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012. <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/api2.pl?lg=nl&pd=2012-11-20&numac=2012206481>

Vóór de hervorming	Na de hervorming ⁶	Voorliggend voorstel
Geen minimumsteun voor installaties aangesloten op het transmissienet	Minimumsteun van 93 €/GSC en 31 €/WKC voor installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013	Minimumsteun voor installaties op het transmissienet, zoals bij installaties aangesloten op distributienet. Voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013: enkel voor certificaten toegekend vanaf 1 juli 2013

Voorzie volwaardige minimumsteun voor installaties op transmissienet

De SERV en de Minaraad **ondersteunen** dat de Vlaamse regering minimumsteun voorziet voor installaties aangesloten op het transmissienet. De raden hadden reeds in november 2011 expliciet naar deze minimumsteun gevraagd⁷. Minimumsteun voor installaties op het transmissienet toegekend door de transmissienetbeheerder Elia is van belang voor

- de **investerings- en exploitatiezekerheid** van installaties aangesloten op het transmissienet. 'In het huidige systeem komt de investeringszekerheid vooral van de minimumsteun, niet van het quotum. Het quotum zelf biedt met een fluctuerende certificaatprijs en een variërend overschot of tekort weinig zekerheid. In een quotumsysteem (ook bij banding) is de vergoeding die men ontvangt immers de onbekende prijs die evolueert in functie van de onbekende vraag en het onbekende aanbod op de certificatenmarkt. Dit creëert onzekerheid, die vooral weegt op toepassingen met een onrendabele top in de buurt van de marktprijs van certificaten en op toepassingen waarvoor geen of onvoldoende minimumsteun geldt en die dus voor hun inkomsten afhankelijk zijn van de certificatenmarkt'⁸.

Concreet zijn er 16 WKC-installaties en 9 GSC-installaties aangesloten op het transmissienet, waaronder enkele biogasinstallaties, enkele biomassaïnstallaties en windturbine-installaties (Tabel 1 en Tabel 2 in bijlage). Deze installaties zorgen voor ongeveer een kwart van de toegekende GSC's en ongeveer een derde van de toegekende WKC (Tabel 3 in bijlage).

Minimumsteun voor deze installaties is extra belangrijk gezien de huidige en verwachte overschotten op de certificatenmarkten, waardoor exploitanten hun certificaten niet of tegen een zeer lage prijs kunnen verkopen op de certificatenmarkten⁹. De geldende minimumsteun is trouwens voor financiële instellingen belangrijk bij de toekenning van kredieten voor nieuwe installaties.

⁶ Decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de milieuvriendelijke energieproductie van 13/07/2012

⁷ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16/17 november 2012. 'De raden vragen om minimumsteun te garanderen voor alle gewenste HE-toepassingen (zowel op het distributie- als het transmissienet) uit de strategische HE-mix die een positieve onrendabele top hebben, door een verplichte opkoping van certificaten te voorzien aan een minimumprijs. De minimumsteun moet de (actuele) onrendabele top overbruggen die overblijft na investerings- of andere steun voor investeringen en moet zo voor investeringszekerheid zorgen. [...] De minimumsteun is het essentieel ingrediënt van de NQ-optie. Maar ook in de Q-optie is voldoende minimumsteun voor alle HE-toepassingen cruciaal voor de investeringszekerheid.'

⁸ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 17 november 2011.

⁹ Zie SERV, Minaraad, Advies over banking van certificaten door netbeheerders in het licht van de actuele problematiek van de certificatenoverschotten, 5 en 6 december 2012. 'De raden vragen daarom

- **de financiering van de certificaten systemen.** De transmissieklanten betaalden tot nu niet mee aan het deel van de kosten van de opkoopplicht die ten laste is van de distributienettarieven¹⁰. De opkoping van de certificaten door de transmissienetbeheerder zal gefinancierd worden via de transmissienettarieven. Het is evenwel onduidelijk wie deze kosten zal financieren en hoe deze kosten aan distributie- en/of transmissieklanten zullen worden doorgerekend. De opkoopkosten die doorgerekend worden in de transmissienettarieven lijken evenwel relatief beperkt, tenminste als de transmissienetbeheerder de opgekochte certificaten kan verkopen tegen een redelijke marktprijs. In een scenario – een worst case-scenario – waarbij de transmissienetbeheerder niets zou krijgen voor de opgekochte GSC, zou het volgens een schatting van de raden gaan over een netto-opkoopkost van **71 mio** door te rekenen in de transmissienettarieven voor GSC (Tabel 4 in bijlage)¹¹. Bij een verkoop aan 60 euro, zou het gaan over 17 mio euro. Bij een verkoop aan de vooropgestelde marktprijs van 93 euro, zou de transmissienetbeheerder meer halen uit de verkoop dan de opkoopkost bedroeg. Voor WKC gaat het over **40 mio euro**, geschat op basis van gegevens van 2011, indien Elia de opgekochte WKC niet meer zou kunnen verkopen (Tabel 5 in bijlage).
- **het voortbestaan van de minimumsteun voor alle installaties.** Het arrest van het Grondwettelijk Hof voorziet in de vernietiging van enkele artikels inzake de minimumsteun ten laatste op 1 juli 2013, waardoor ook de minimumsteun voor andere installaties in het gedrang zou komen.

Het belang van verkoop aan minimumsteun aan de netbeheerder is trouwens toegenomen, ten nadele van het belang van verkoop via de certificatenmarkten. Door de daling van de certificaatprijs en het certificatenoverschot kiezen meer toepassingen voor minimumsteun eerder dan voor verkoop tegen de marktprijs. Steeds meer certificaten worden dus aan netbeheerders aangeboden en niet rechtstreeks aan de markt (Figuur 1, Figuur 2 en Figuur 3 in bijlage). Deze certificaten worden finaal wel door de netbeheerders op de markt verkocht, maar met beperkte onderhandelingsmogelijkheden (verplichte verkoop via veiling) en aan relatief lage prijzen (Figuur 4 en Figuur 5 in bijlage).

De SERV en de Minaraad vragen wel om na te kijken of bepaalde aspecten van de voorgestelde minimumsteunregeling voor transmissie-installaties **niet discriminerend** zijn en om eventuele onderscheidende **modaliteiten nader te motiveren**. Dat lijkt nodig om een volgende vernietiging door het Grondwettelijk Hof te vermijden. Concreet lijkt nazicht en/of nadere motivatie nodig bij de keuze van het ontwerp van decreet om

een opkoopplicht van certificaten aan minimumsteun te voorzien voor de transmissienetbeheerder, voor installaties op het transmissienet. Vlaanderen zou immers openbare dienstverplichtingen kunnen opleggen aan transmissienetbeheerders inzake hernieuwbare energie, al zou Vlaanderen de doorrekening in de transmissienettarieven niet zelf kunnen reguleren. Dit zou ook kunnen impliceren dat ook transmissieklanten via de doorrekening van de kosten van de openbare dienstverplichting meer dan nu meebetalen in de kosten van het systeem. Nu dragen transmissieklanten bijvoorbeeld niet bij aan de (stijgende) kost van de doorrekening van opkoopkosten voor PV-installaties in de distributienettarieven; zij betalen enkel via leveranciers (hoewel dit niet gecontroleerd kan worden in een geliberaliseerde energiemarkt).'

¹⁰ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16/17 november 2012.

¹¹ op basis van gegevens van 2011

- **enkel** minimumsteun te voorzien **voor certificaten toegekend na 1 juli 2013 voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013**. (het nieuwe art. 7.1.6. §3 en art. 7.1.7 §3 van het energiedecreet) Dat lijkt discriminerend ten opzichte van installaties aangesloten op het distributienet en ten opzichte van installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 aangesloten op transmissienet, die alle certificaten toegekend voor 1 juli 2013 wel voor opkoping aan minimumsteun kunnen aanbieden. Dat onderscheid werd niet gemotiveerd. De verkoop van 'oudere' certificaten (van voor 1 juli 2013) kan cruciaal zijn voor exploitanten van installaties, gezien de overschotten op de certificatenmarkten, waardoor zij nog een belangrijk aantal certificaten in hun bezit kunnen hebben, die ze (nog) niet verkocht kregen¹².
- installaties met **aanvraag van WKC voor 30 juni 2006 uit te sluiten van minimumsteun** (nieuwe art. 7.1.7 §1 vierde lid)¹³. Deze verschillende behandeling werd niet nader gemotiveerd.

Verder vragen de raden om erop toe te zien dat de gegeven **minimumsteun**¹⁴ aan installaties aangesloten op het transmissienet **aansluit bij de onrendabele top** van deze installaties¹⁵. De onrendabele top voor deze installaties komt immers niet noodzakelijk overeen met de onrendabele top voor installaties op het distributienet (bv. omwille van schaalvoordelen). Ook vragen de raden de minimumsteun voor WKC te verduidelijken. Als bedrag voor de minimumsteun voor WKC-installaties aangesloten op transmissie vanaf 1 juli 2013 staat nog 'X'. Dat zou wellicht in bepaalde gevallen 27 euro en in andere gevallen 31 euro moeten zijn.

Voer het debat over de financiering van de certificaten systemen

De SERV en de Minaraad herhalen naar aanleiding van dit dossier opnieuw hun vraag naar een maatschappelijke discussie over de financiering van de certificaten systemen en de verdeling van de lasten en de baten tussen de diverse types klanten. Daarbij is in ieder geval een debat nodig over het cascaderingsprincipe dat netbeheerders gebruiken om kosten toe te wijzen aan diverse types klanten.

De voorgestelde minimumsteunregeling voor certificaten van installaties aangesloten op het transmissienet beïnvloedt immers de **financiering van de certificaten systemen** en impliceert verdelingseffecten tussen transmissie- en distributienetklanten. Doordat exploitanten van installaties op het transmissienet voortaan de keuze hebben tussen verkoop aan leveranciers aan de marktprijs¹⁶ of aan de transmissienetbeheerder

¹² De raden hebben geen informatie over het aantal certificaten in portefeuille bij de exploitanten van installaties aangesloten op het transmissienet.

¹³ Dit is geen nieuwe bepaling. Deze bepaling werd ingevoerd door het wijzigingsdecreet van juli 2011 dat als voorstel van het decreet in het Parlement werd in gediend en waarover de raden niet om advies werden gevraagd.

¹⁴ De minimumsteun hangt af van het aantal toegekende certificaten en de geldende minimumprijs voor de certificaten. Dat impliceert dat voor bestaande installaties de minimumprijs eventueel moet worden aangepast en voor nieuwe installaties de bandingfactor (gezien de unieke minimumprijs).

¹⁵ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16/17 november 2012. 'De minimumsteun moet de (actuele) onrendabele top overbruggen die overblijft na investerings- of andere steun voor investeringen en moet zo voor investeringszekerheid zorgen.'

¹⁶ Leveranciers rekenen certificaatkosten door aan hun klanten. Daarbij geldt degressiviteit voor de certificatenplicht voor energie-intensieve bedrijven. Ook kunnen klanten met onderhandelingskracht betere voorwaarden afspreken. De doorrekening door leveranciers aan klanten is door de overheid nauwelijks controleerbaar (cf. infra en eerdere adviezen).

aan minimumprijs, beïnvloedt dat impliciet wie wat betaalt in de financiering van de certificaten systemen. Nochtans zou de keuze over de lastenverdeling een **maatschappelijke keuze** moeten zijn, die o.a. rekening houdt met de koopkracht van de gezinnen en de concurrentiekracht van de bedrijven.

Het is trouwens mogelijk dat bij verkoop van certificaten aan minimumsteun aan de transmissienetbeheerder potenteel **meer kosten** van de certificaten systemen dan voorheen gefinancierd worden **door (grote) bedrijven** aangesloten op het transmissienet. De transmissienetbeheerder rekent immers de niet recupereerbare¹⁷ opkoopkosten door in de transmissienettarieven. Het is echter onduidelijk hoe deze kosten doorgerekend zullen worden aan distributie- én/of transmissienetklanten omdat het voor de raden niet duidelijk is hoe het cascaderingsprincipe precies toegepast zal worden¹⁸. De impact op de transmissienettarieven voor de diverse types klanten is dus onduidelijk¹⁹ en ook de impact hiervan op de concurrentiepositie van deze bedrijven aangesloten op het transmissienet.

Bepleit tussentijdse aanpassingen van de nettarieven

De raden vragen dat de transmissienettarieven – die nu vastgelegd zijn tot 2015 – binnen een redelijke termijn²⁰ aangepast worden wanneer de door te rekenen kosten gevoelig wijzigen. Het is immers niet aangewezen om de doorrekening van kosten door te schuiven naar de toekomst, omdat de kosten van de certificaten systemen en het hernieuwbare energiebeleid in het algemeen dan al veel hoger zullen zijn dan nu (cf. bankingadvies). Bovendien kunnen tussentijdse aanpassingen van nettarieven vermijden dat netbeheerders die opkoopkosten moeten prefinancieren, hetgeen zorgt voor extra prefinancieringskosten. Die zouden naar schatting **6,5 tot 8,6 mio** bedragen (gecumuleerde bankingkost tem 2015²¹) indien de transmissienetbeheerder de certificaten door de overschotten niet kan verkopen op de markt, hetgeen mogelijk is gezien de blijvende overschotten op de certificatenmarkten.

Voorzie volledige solidarisering tussen distributienetbeheerders

De SERV en de Minaraad herhalen dat zij voorstander zijn van een volledige solidarisering van de opkoopkosten van de certificaten systemen tussen de distributienetbeheerders. De raden hopen dan ook dat men gebruik maakt van de herschrijving van het betreffende artikel omwille van de vernietiging door het arrest van het Grondwettelijk Hof om deze volledige solidarisering door te voeren.

¹⁷ Netbeheerders kunnen de opgekochte certificaten weer op de markt verkopen. Niet-recupereerbare kosten zijn te wijten aan het feit dat netbeheerders een lage prijs krijgen voor hun certificaten dan zij er zelf voor moesten betalen.

¹⁸ Het is de bevoegdheid van de CREG om dit op te volgen.

¹⁹ Gezien de bevrozing van deze tarieven en gezien de onduidelijkheid over het aantal op te kopen certificaten en de verkoopopbrengst die netbeheerders hiervoor kunnen realiseren (die afhangt van de marktprijs op de certificatenmarkt).

²⁰ Er moet daarbij voldoende tijd voorzien worden zodat de leveranciers hun facturatie kunnen aanpassen.

²¹ Gerekend aan een prefinancieringskost van 1,5%, resp. 2% per jaar. Prefinanciering van de opkoopkosten van 2013, 2014 en 2015 tot en met 2015.

Volledige solidarisering van de certificaatkosten van distributienetbeheerders is belangrijk om te vermijden dat de kosten van de certificaten systemen ongelijk over de distributienetgebieden en hun klanten wordt gespreid. Op dit moment kunnen er behoorlijke verschillen zijn tussen de kosten van de certificaten systemen in de distributienettarieven in de verschillende distributienetgebieden. Dat komt omdat

- de hernieuwbare energie-installaties **ongelijk verdeeld** zijn over Vlaanderen. Zo staat in sommige netgebieden per geleverde eenheid elektriciteit tot 5 keer meer PV-vermogen geïnstalleerd (Figuur 6 in bijlage).
- op dit moment de **solidarisering** tussen de distributienetbeheerders **beperkt** is²²

Volledige solidarisering wordt overigens meer urgent naarmate de opkoopkosten toenemen. In principe zouden de opkoopkosten ten laste van de distributienettarieven niet meer toenemen, omdat distributienetbeheerders voor nieuwe installaties vanaf 2012 de opkoping aan minimumsteun naar verwachting volledig zouden kunnen recupereren op de markt. Anderzijds wordt vastgesteld dat steeds meer certificaten voor opkoping worden aangeboden aan de distributienetbeheerders aan minimumsteun door de grote en blijvende overschotten op de certificatenmarkt (Figuur 1, Figuur 2 en Figuur 3 in bijlage). Ook kunnen distributienetbeheerders minder opkoopkosten recupereren op de certificatenmarkt, eveneens door de overschotten (Figuur 4 en Figuur 5 in bijlage). Bovendien moeten netbeheerders langer opkoopkosten prefinancieren en worden deze bankingkosten (misschien) niet vergoed²³.

6. Aangepaste omschrijving Btot

Art. 7 van het ontwerpdecreet wijzigt de definitie van Btot in art. 7.1.10 §2 van het energiedecreet. De definitie van Btot is van belang voor het bepalen van de hoeveelheid certificaten die leveranciers moeten voorleggen. De nieuwe definitie luidt als volgt, met de wijzigingen ten opzichte van de huidige versie gemarkeerd.

Btot gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt: de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten over een periode van 12 maanden tot en met juli van het jaar n-2 en de totale bruto productie van groene stroom in jaar n-2 in het Vlaamse Gewest over dezelfde periode.

Check of halfjaarlijkse gegevens groene stroomproductie beschikbaar zijn

De raden **onderschrijven** de noodzaak om de Btot-definitie aan te passen om operationele redenen²⁴. Blijkbaar is deze aanpassing nodig omdat gegevens over het aantal toegekende certificaten voor het jaar n-2 niet snel genoeg beschikbaar zijn (terwijl het belangrijk is dat Btot snel bepaald kan worden om een retroactieve aanpassing van de

²² Art. 7.1.6 §2, 3de lid: *Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de kost van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5%. Bijna analoog: Art. 7.1.7 §2, 3de lid.*

²³ Cfr. SERV, Minaraad, 05.12.2012. Advies over banking van certificaten door netbeheerders in het licht van de actuele problematiek van de certificatenoverschotten. Brussel: SERV

²⁴ Indien men ervoor kiest Btot in de formule voor het aantal voor te leggen certificaten te behouden

quotumplicht te vermijden). De voorliggende aanpassing is overigens dringend omdat de voor 2012 bekendgemaakte Btot zo lang onder voorbehoud blijft²⁵.

Wel vragen de raden zich af of gegevens van de totale **bruto productie van groene stroom** van augustus n-3 tot juli n-2 even vlot beschikbaar zijn als gegevens per kalenderjaar.

Verder wijzen de raden erop dat, doordat Btot gedefinieerd is als het aantal toegekende certificaten in een bepaald jaar (en niet 'voor de productie in een bepaald jaar'), grote spelers op de certificatenmarkt door verschuivingen in de rapportages van de geproduceerde hoeveelheden groene stroom²⁶, de Btot en dus de inleververplichting kunnen **beïnvloeden**.

7. Aanrekening kost GSC en WKC

Art. 8 van het ontwerpdecreet wijzigt art. 7.1.15 om dit te verduidelijken. De nieuwe bepaling luidt als volgt (met de wijzigingen ten opzichte van de huidige versie gemarkeerd)

Als een leverancier die kosten expliciet vermeldt op de factuur, mag het vermelde bedrag bij de aanrekening van de afnames die plaats vinden na de publicatie van het laatste jaarlijkse rapport, vermeld in 3.1.3., eerste lid, 4°, d), niet hoger zijn dan het bedrag dat de VREG voor die leverancier gepubliceerd heeft in ~~het dit rapport, vermeld in artikel 3.1.3., eerste lid, 4°, d).~~

Verduidelijk de toegevoegde bepaling

De raden vragen de voorgestelde wijzigingen te **verduidelijken**. Het is voor de SERV en de Minaraad niet duidelijk wat wordt bedoeld met de 'aanrekening van de afnames'. Worden daarmee tussentijdse facturen bedoeld of ook jaarafrekeningen? Ook is het niet duidelijk of de bijzin 'die plaats vinden na de publicatie van het laatste jaarlijkse rapport' slaat op de aanrekening of op de afnames (wellicht wordt de aanrekening bedoeld en niet de afnames).

Vermijd verdringing van cruciale taken bij VREG

De raden zijn voorstander van een correcte kostendoorrekening door de leveranciers, maar herhalen dat het **zeer moeilijk**, omslachtig en in feit niet **controleerbaar** is in welke mate leveranciers kosten voor de certificaten systemen doorrekenen aan klanten²⁷. De raden wijzen erop dat het van de VREG **zeer veel inspanningen** zal kosten om deze bepalingen te proberen te handhaven. Het lijkt aangewezen deze inspanningen op te volgen om te vermijden dat deze taken in het takenpakket van de VREG belangrijker taken verdringen, zoals de voorbereiding op de nieuwe tariefbevoegdheden.

²⁵ ' Btot 2012 is onder voorbehoud, omdat de berekening werd uitgevoerd volgens nog niet definitief goedgekeurde regelgeving'. Btot 2012 is bepaald van augustus 2011 tot en met juli 2012 en bedraagt 0,8842. Het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten voor Vlaanderen bedroeg voor deze periode 4.892.919, de bruto groenestroomproductie 5.533.592 MWh.
<http://www.energiesparen.be/nieuws/3544>

²⁶ Zeker voor biomassa installaties kan er tijd verlopen tussen de productie van groene stroom en de toekenning van certificaten voor die geproduceerde groene stroom, ondermeer door de te volgen procedures terzake. Maar ook kunnen (grote) exploitanten hun melding van groene stroomproductie uitstellen om eventueel de hoogte van de Btot in een bepaald jaar te kunnen beïnvloeden.

²⁷ SERV, Minaraad, Advies Hernieuwbare Energie, 16 november 2011.

8. Openstelling EPB- en EPC-databanken

Art. 9 - 10 van het ontwerpdecreet voegen een nieuwe bepaling toe in art. 11.1.14 §2 en art. 11.2.3 §3 die luidt als volgt:

*In afwijking van het vierde/eerste lid kan het Vlaams Energieagentschap in **het kader van wetenschappelijk onderzoek** geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank/energieprestiecertificatendatabank ter beschikking stellen **van belanghebbende instanties**. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.*

Het bedoelde huidige vierde en eerste lid luiden als volgt:

De gegevens in de energieprestatiedatabank zijn alleen toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid en de betrokken vergunningverlenende overheid. [...]

De gegevens in de energieprestiecertificatendatabank zijn enkel toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid, de betrokken gemeente en de instrumenterende ambtenaar. [...]

Maak de regeling conform met de regeling openbaarheid van bestuur

De raden vinden het **positief** dat de energieprestatiedatabank en de energieprestatiecertificatendatabank worden opengesteld, maar zij vragen de **conformiteit** van de nieuwe bepalingen met de regelgeving inzake **openbaarheid van bestuur** te controleren. Zo lijkt het niet gepast dat enkel 'belanghebbende instanties' toegang zouden krijgen tot de gegevens of dat gegevens enkel gebruikt zouden kunnen worden voor 'wetenschappelijk onderzoek'. Meer fundamenteel lijkt het ook nodig art. 11.1.14 §2 vierde lid en art. 11.2.3 §3 eerste lid van het energiedecreet te herbekijken.

Referentielijst

SERV, Minaraad, 17.11.2011, [Advies](#) Hernieuwbare Energie, Brussel: SERV

SERV, Minaraad, 02.03.2012, [Advies](#) over de overschotten op de groenestroom- en warmte-krachtkoppelingscertificatenmarkt. Brussel: SERV

SERV, Minaraad, 28.09.2012. [Advies](#) Hervorming groene stroom- en WKK-certificatensystemen (Besluit september 2012). Brussel: SERV

SERV, Minaraad, 05.12.2012. [Advies](#) over banking van certificaten door netbeheerders in het licht van de actuele problematiek van de certificatenoverschotten. Brussel: SERV

Bijlage

Tabel 1: GSC-gerechtigde installaties aangesloten op Elia-transmissienet

Producent	Productie-installatie	Technologie	Vermogen [kWe]	Plaats installatie	indienstname	eerste toekenning GSC
Electrabel Green Projects Flanders (EGPF)	EGPF BASF Wind	windenergie op land	12000	Antwerpen	19/02/2008	19/02/2008
Sappi Lanaken nv	Sappi biogas	biogas - overig	1064	Lanaken	1/01/2006	1/03/2006
StoraEnso Langerbrugge NV	Stora Enso BFB	biomassa gesorteerd of selectief ingezameld afval	11000	Gent	1/04/2003	1/12/2004
Electrabel NV	Indaver Restafval	biomassa uit huishoudelijk afval	10000	Doel	15/10/1997	20/07/2004
BP CHEMAEL NV	BP Chembel	biogas - overig	4425	Geel	1/11/1992	1/10/2003
Oudegem Papier NV	Oudegem Papier	biogas - overig	1556	Dendermonde	1/01/1991	1/11/2003
Max Green NV	Rodenhuize Houtpellets	biomassa uit land- of bosbouw	280000	Gent	23/12/1978	1/10/2005
E.On Generation Belgium NV	Langerlo	biomassa gesorteerd of selectief ingezameld afval	55700	Genk	6/05/1975	1/09/2002
Electrabel NV	Ruien	biomassa gesorteerd of selectief ingezameld afval	81000	Kluisbergen	1/01/1966	1/01/2002

Tabel 2: WKC-gerechtigde installaties aangesloten op Elia-transmissienet

Producent	Warmtekracht-installatie	Technologie	Elektrisch Vermogen [kW]	Adres installatie	indienstname of laatste ingrijpende wijziging	eerste toekenning WKC
Sappi Lanaken nv	Sappi	interne verbrandingsmotor	1064	Lanaken	10/10/2011	10/11/2011
Agfa Gevaert NV	Agfa Gevaert GT	Gasturbine met warmterugwinning	7510	Mortsel	6/10/2011	6/10/2011
Stora Enso NV	StoraEnso BFB	tegendrukstoomturbine	11000	Gent	1/10/2011	1/04/2005
ExxonMobil	ExxonMobil	Gasturbine met warmterugwinning	131000	Antwerpen	1/03/2009	4/03/2009
Zandvliet Power NV	Zandvliet Power	steg	359000	Antwerpen	1/10/2008	1/10/2008
Oudegem papier	Oudegem Papier I	tegendrukstoomturbine	9400	Dendermonde	30/04/2008	9/05/2008
BASF Antwerpen nv	Basf Salpeterzuur	aftap-condensatiestoomturbine	27700	Antwerpen	9/04/2008	16/05/2008
Essent Energie België NV	Inesco	steg	132900	Zwijndrecht	31/03/2008	3/04/2008
BASF Antwerpen nv	BASF Steamcracker	tegendrukstoomturbine	23670	Antwerpen	25/02/2008	25/02/2008
Agfa Gevaert NV	Agfa-Gevaert	interne verbrandingsmotor	8080	Mortsel	15/12/2006	19/12/2006
Total Raffinaderij Antwerpen N.V.	Total H2 compressor	tegendrukstoomturbine	2834	Antwerpen	1/12/2004	19/07/2007
Oudegem papier	Oudegem Papier II	Gasturbine met warmterugwinning	12000	Dendermonde	1/09/2004	1/08/2005
BASF Antwerpen nv	BASF Antwerpen TDST	tegendrukstoomturbine	4130	Antwerpen	14/08/2004	1/09/2005
Electrabel NV	TOTAL Antwerpen Gasturbines	Gasturbine met warmterugwinning	129000	Antwerpen	1/10/2002	1/10/2004
Electrabel NV	TOTAL Antwerpen TDST	tegendrukstoomturbine	20000	Antwerpen	1/10/2002	1/10/2004
Electrabel NV	Lanxess	Gasturbine met warmterugwinning	43000	Antwerpen	22/02/2000	1/12/2005

Tabel 3: Aandeel toegekende certificaten aan installaties aangesloten op het transmissienet in het totaal aantal uitgereikte certificaten

	GSC	WKC
2010	29%	33%
2011	22%	29%
2012 (tot juni)	27%	27%

Tabel 4: Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven naar gelang verkoopprijs van GSC (2011)²⁸

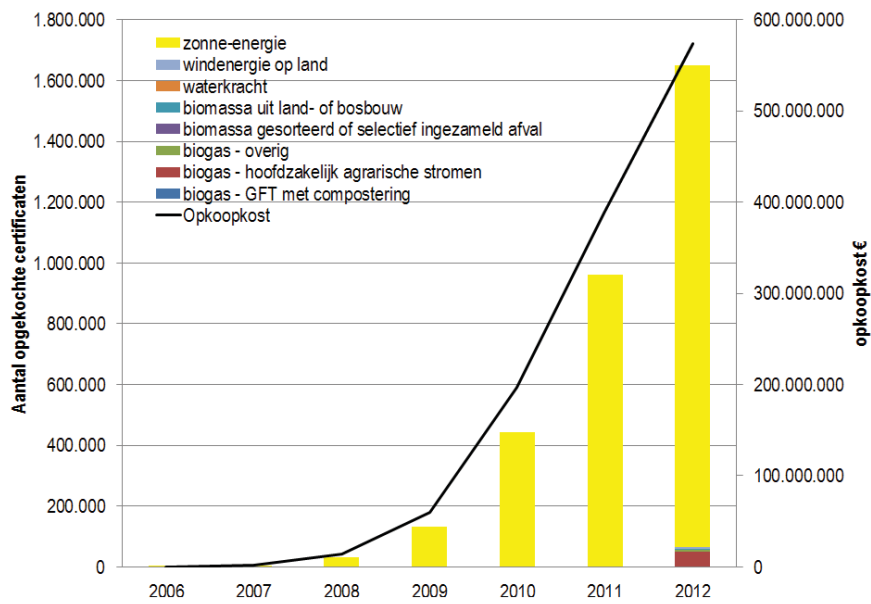
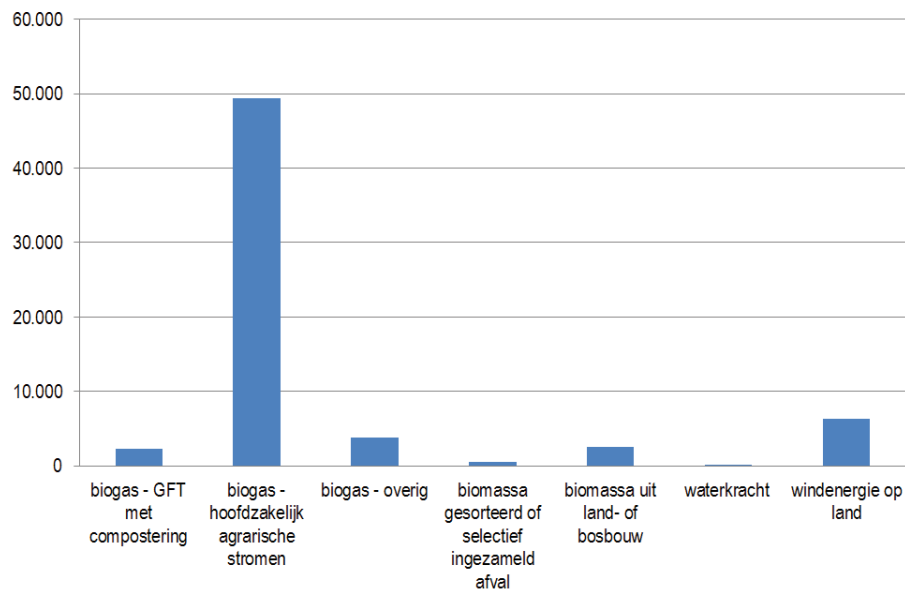
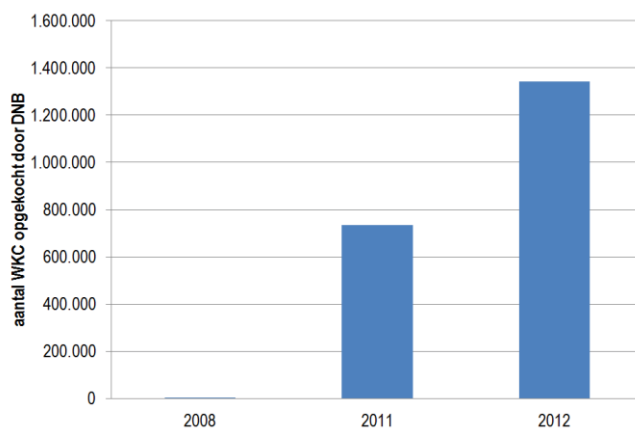
Verkoopprijs in euro per GSC	Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven per jaar
100	-17.604.300
93	-11.375.434
90	-8.705.920
80	192.460
70	9.090.840
60	17.989.220
50	26.887.600
40	35.785.980
30	44.684.360
20	53.582.740
10	62.481.120
0	71.379.500

Tabel 5: Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven naar gelang verkoopprijs van WKC (2011)²⁹

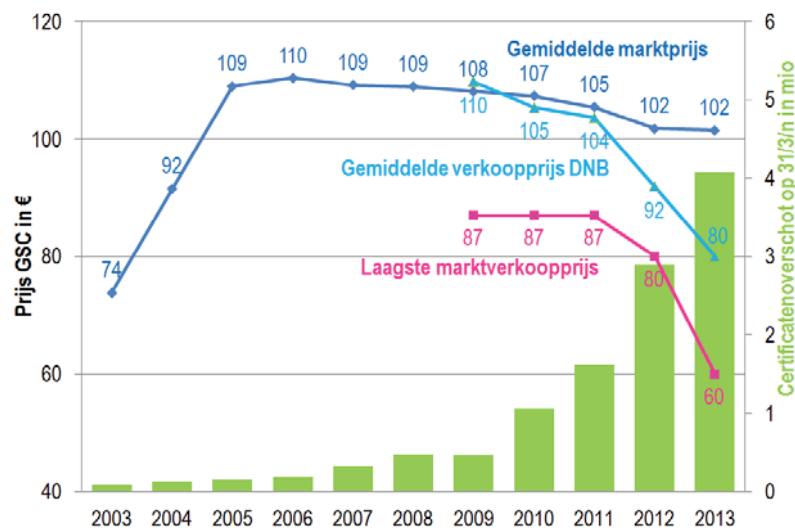
Verkoopprijs in euro per WKC	Netto-opkoopkost door te rekenen in de transmissienettarieven per jaar
40	-19.270.498
35	-11.858.768
31	-5.929.384
30	-4.447.038
25	2.964.692
20	10.376.422
15	17.788.152
10	25.199.882
0	40.023.342

²⁸ Op basis van gegevens van 2011. Naar gelang er meer installaties op het transmissienet bijkomen, kan deze kost toenemen.

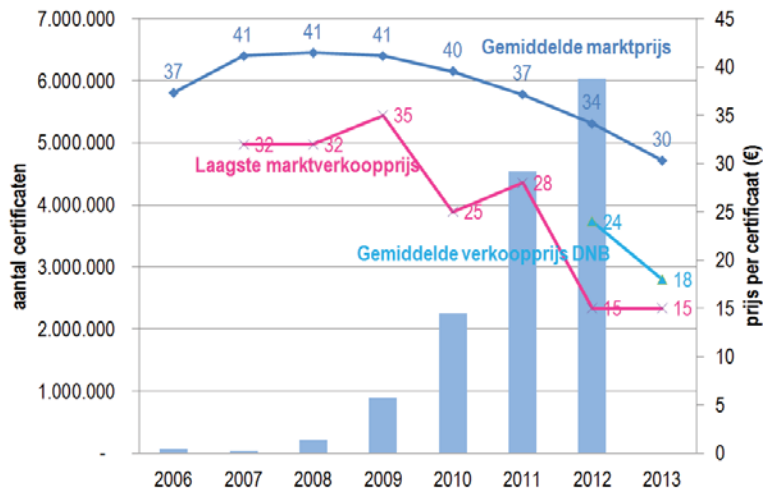
²⁹ Op basis van gegevens van 2011. Naar gelang er meer installaties op het transmissienet bijkomen, kan deze kost toenemen.

Figuur 1: Aantal GSC opgekocht door distributienetbeheerders**Figuur 2: Aantal niet-PV-GSC opgekocht door distributienetbeheerders****Figuur 3: Aantal WKC opgekocht door distributienetbeheerders**

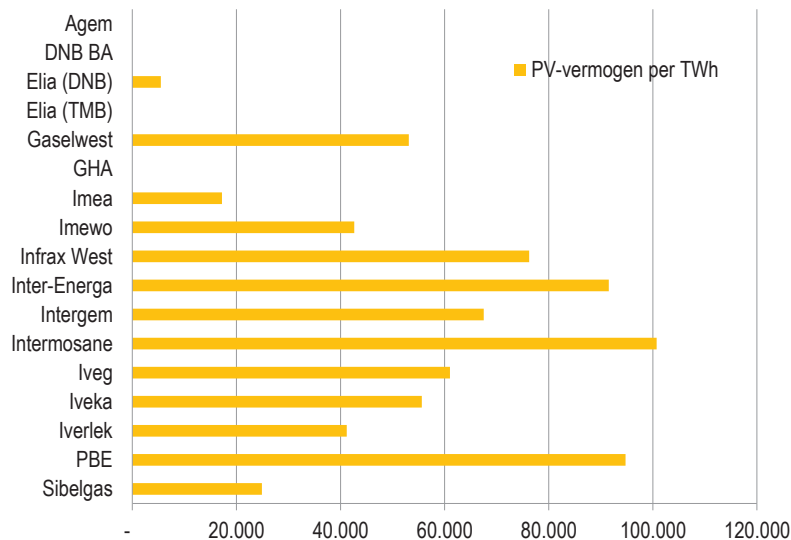
Figuur 4: Prijs GSC

Figuur 5: Prijs WKC

Figuur 6: Aantal geïnstalleerd PV-vermogen in een netgebied per TWh geleverd in dat netgebied

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 22 februari 2013

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, gewijzigd bij de decreten van 6 mei 2011, 8 juli 2011, 18 november 2011, 16 maart 2012 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 30/2° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“30/2° eilandwerking: de situatie waarin een productie-installatie in normale werking niet gekoppeld is aan:

- a) het elektriciteitsdistributienet of daaraan gekoppelde gesloten distributienetten;
- b) het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of daaraan gekoppelde gesloten distributienetten;
- c) het transmissienet;”;

2° in punt 113/2° wordt tussen de zinsnede “gedurende 36 maanden na de aanvraag.” en de woorden “Een project kan” de zin “Voor biomassaprojecten of warmte-krachtprojecten uit de door de Vlaamse Regering conform artikel 7.1.4/1, §1, tweede lid, vastgelegde projectcategorieën waarvoor per project een specifieke bandingfactor wordt vastgelegd, kan deze termijn maximaal drie maal voor één jaar verlengd worden op basis van een grondig onderbouwde motivatie waarin de aanvrager aan het Vlaamse Energieagentschap aantoonst dat de geldigheidsduur van de startdatum onvoldoende is om het project in gebruik te nemen.” ingevoegd;

3° punt 126°/1 wordt vervangen door wat volgt:

“126°/1 uitbating volgens de regels van de kunst: een uitbating overeenkomstig het “goede-huisvader”-beginsel en waarbij bovendien het potentieel aan energie-opwekking of energie-besparing ten aanzien van het vermogen van de installatie niet significant wordt onderbenut voor langdurige periodes door de expliciete of impliciete wil van de exploitant en/of eigenaar, en waarbij louter contractuele en/of commerciële overwegingen niet kunnen gelden als verschoning voor een langdurige onderbenutting van het potentieel van deze installatie. Kortdurende onderbenutting met het oog op een betere afstemming van elektriciteitsproductie en marktvraag of met het oog op een ondersteuning van het netbeheer beantwoordt wel aan het “goede-huisvader”-beginsel.”.

4° er wordt een punt 126/2° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“126/2° vergunningverlenend bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat de stedenbouwkundige vergunning aflevert;”.

Art. 3. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°. in paragraaf 1, vierde lid, wordt de zin “De extra investeringen hebben betrekking op installaties die in gebruik genomen worden voor 1 januari 2013 en waarbij de extra investeringen zijn uitgevoerd voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken.” vervangen door “Ook indien er geen oorspronkelijke investering of extra investeringen zijn die nog niet zijn afgeschreven, wordt een bandingfactor berekend. Daarbij worden dan geen investeringskosten in rekening gebracht. De extra investeringen zijn uitgevoerd en in gebruik genomen voor 1

januari 2013 en voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.”;

Art. 4. Aan artikel 7.1.2, §2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden na de woorden “Een installatie” en voor de woorden “met startdatum”, de woorden “of ingrijpende wijziging” ingevoegd;

2° in het derde lid worden na de woorden “voor installaties” en voor de woorden “met startdatum”, de woorden “of ingrijpende wijzigingen” ingevoegd;

3° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het tweede lid, een alternatieve methode voor toekennen van warmtekrachtcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die warmtekrachttechnologie.”.

Art. 5. In artikel 7.1.4/1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 13 juli 2012, wordt

in paragraaf 1, achtste lid, tussen het woord “bandingfactoren” en “mee” de woorden “voor de representatieve en niet-representatieve projectcategorieën, bedoeld in het tweede lid” ingevoegd.

Art. 6. In de plaats van artikel 7.1.6 van hetzelfde decreet, vernietigd bij het arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 van het Grondwettelijk Hof, komt een nieuw artikel 7.1.6, dat luidt als volgt:

“Art. 7.1.6, §1. De netbeheerders kennen voor zover de producent zelf daarom verzoekt een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die is opgewekt in installaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen draagt de producent het overeenstemmende aantal groenestroomcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een groenestroomcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen waarvoor het betreffende groenestroomcertificaat niet kan worden aanvaard in het kader van artikel 7.1.10.

De minimumsteun wordt vastgelegd afhankelijk van de gebruikte hernieuwbare energiebron en de gebruikte productietechnologie.

Voor installaties in gebruik genomen vóór 1 januari 2010 bedraagt de minimumsteun:

1° voor zonne-energie: 450 euro per overgedragen certificaat;
2° voor waterkracht, getijden- en golfslagenergie en aardwarmte: 95 euro per overgedragen certificaat;
3° voor windenergie op land en voor organisch-biologische stoffen waarbij al dan niet co-verbranding wordt toegepast, voor de vergisting van organisch-biologische stoffen in stortplaatsen, en voor het organisch-biologisch deel van restafval: 80 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering: 100 euro per overgedragen certificaat.

Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2010 en met startdatum voor 1 januari 2013 bedraagt de minimumsteun:

1° voor waterkracht, voor getijden- en golfslagenergie, voor aardwarmte, voor windenergie op land, voor vaste of vloeibare biomassa, biomassa-afval en biogas, voor zover deze niet vermeld worden in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat;

2° voor stortgas, voor biogas uit vergisting van afvalwater(zuiveringsslib) of rioolwaterzuivering(sslib) en voor verbranding van restafval: 60 euro per overgedragen certificaat;

3° voor andere technieken: 60 euro per overgedragen certificaat;

4° voor biogasinstallaties die niet vermeld zijn in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering:

a) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen voor 1 januari 2012: 100 euro per overgedragen certificaat;

b) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en een ecologiepremie kregen toegekend: 100 euro per overgedragen certificaat;

c) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en geen ecologiepremie kregen toegekend: 110 euro per overgedragen certificaat;

5° voor zonne-energie bedraagt de minimumsteun per overgedragen certificaat:

a) voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2010: 350 euro;

b) voor installaties met een piekvermogen van maximaal 250 kW:

1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;

2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 300 euro;

3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 270 euro;

4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 maart 2012: 250 euro;

5) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 april 2012 tot en met 30 juni 2012: 230 euro;

6) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2012 tot en met 31 juli 2012: 210 euro;

7) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012: 90 euro;

c) voor installaties met een piekvermogen van meer dan 250 kW:

1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;

- 2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 240 euro;
- 3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 150 euro;
- 4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012: 90 euro.

Aan installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt een minimumsteun gegeven van 93 euro per overgedragen groenestroomcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.1, §2. Deze minimumsteun geldt ook voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013 die groenestroomcertificaten ontvangen met toepassing van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, en die reeds minimumsteun ontvingen voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013.

Als een installatie voor zonne-energie wordt uitgebreid in een periode die recht geeft op een andere minimumsteun dan de minimumsteun op de datum van indienstneming van de oorspronkelijke installatie of de vorige uitbreiding, moet een aparte productiemeter en omvormer te worden geplaatst voor de meting van de productie van de bijgeplaatste zonnepanelen. De minimumsteun voor de groenestroomcertificaten toegekend voor de productie via deze bijgeplaatste zonnepanelen is de minimumsteun van de datum van indienstneming van de uitbreiding van de installatie.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, begint bij de inwerkingstelling van een nieuwe productie-installatie en loopt over een periode van tien jaar. Voor nieuwe en bestaande installaties voor gft-vergisting met nacompostering loopt deze verplichting over een periode van twintig jaar vanaf de inwerkingstelling. In het geval van zonne-energie loopt de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 juli 2012 over een periode van twintig jaar. Voor zonne-energie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012 loopt de verplichting over een periode van tien jaar. Voor installaties die een startdatum vanaf 1 januari 2013 hebben, loopt de verplichting tot het einde van de periode waarin groenestroomcertificaten worden toegekend.

In afwijking van het achtste lid loopt de verplichting, vermeld in het eerste lid, in de gevallen, vermeld in artikel 7.1.1, §1, derde lid, tot het einde van de verlenging van de steunperiode.

In afwijking van het achtste lid, kunnen nieuwe productie-installaties die over een stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning moeten beschikken, in aanmerking komen voor de minimumsteun die geldt op het moment dat de laatste van die vergunningen werd verkregen, op voorwaarde dat na het verlenen van die laatste vergunning de installatie in gebruik wordt genomen binnen de volgende termijn:

- 1° voor zonne-energie binnen 12 maanden;
- 2° voor alle andere technologieën binnen 36 maanden.

De Vlaamse Regering kan voor projectcategorieën waarvoor een specifieke onrendabele top wordt bepaald, beslissen om de termijnen, vermeld in het tiende lid, te verlengen.

De Vlaamse Regering kan verdere definities voor toepassing van deze paragraaf vastleggen.

§2. De netbeheerders brengen op regelmatige tijdstippen de certificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die certificaten door de netbeheerders. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder de certificaten terug op de markt brengt.

De lijsten van de overgedragen certificaten en van de certificaten die door de netbeheerders op de markt werden gebracht, worden maandelijks door de netbeheerders aan de VREG meegedeeld.

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de kost van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5 %.

§3. De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor installaties die aangesloten zijn op het transmissienet, of voor installaties in eilandwerking, een minimumsteun, als bepaald in paragraaf 1, toe per overgedragen groenestroomcertificaat dat werd toegekend ter uitvoering van artikel 7.1.1. Voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013 geldt deze verplichting enkel voor groenestroomcertificaten toegekend vanaf 1 juli 2013. Paragrafen 1 en 2 zijn van overeenkomstige toepassing.

§4. Als de steun, vermeld in paragraaf 1 en 3, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt de Vlaamse Regering de geleden schade voor bestaande installaties.”.

Art. 7. In de plaats van artikel 7.1.7 van hetzelfde decreet, vernietigd bij het arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 van het Grondwettelijk Hof, komt een nieuw artikel 7.1.7, dat luidt als volgt:

“Art. 7.1.7. §1. De netbeheerders kennen een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit die is opgewekt in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net, voor zover de producent zelf daarom verzoekt. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling draagt de producent het overeenstemmende aantal warmtekrachtcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een warmtekrachtcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden

overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling waarvoor het betreffende warmtekrachtcertificaat niet kan worden aanvaard in het kader van artikel 7.1.11.

De minimumsteun bedraagt 27 euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat. Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 en met startdatum voor 1 januari 2013 bedraagt de minimumsteun 31 euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat. Aan installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt een minimumsteun gegeven van 31 euro per overgedragen warmte-krachtcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §2.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, geldt voor warmtekrachtinstallaties waarvoor de certificatenaanvraag werd ingediend na 30 juni 2006 en loopt over een periode van tien jaar vanaf de datum van indienstneming van de warmtekrachtinstallatie. Voor installaties die een startdatum vanaf 1 januari 2013 hebben, loopt de verplichting tot het einde van de periode waarin warmtekrachtcertificaten worden toegekend.

§2. De netbeheerders brengen op regelmatige tijdstippen de warmtekrachtcertificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die warmtekrachtcertificaten door de netbeheerders. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder de certificaten terug op de markt brengt.

De lijsten van de overgedragen warmtekrachtcertificaten en van de warmtekrachtcertificaten die door de netbeheerders op de markt werden gebracht, worden maandelijks door de netbeheerders aan de VREG meegedeeld.

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de meerkosten van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5 %.

§3. De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, of voor installaties in eilandwerking, een minimumsteun, als vermeld in paragraaf 1, toe per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §2.

De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, of voor installaties in eilandwerking, een minimumsteun toe van 18 euro per overgedragen

warmtekrachtcertificaat dat vanaf 1 juli 2013 werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §1.

Paragraaf 1 en 2, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

§4. Als de steun, vermeld in paragraaf 1 en 3, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt de Vlaamse Regering de geleden schade voor bestaande installaties.”.

Art. 8. In artikel 7.1.10, §2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012, wordt de zin: “ B_{tot} gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt : de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten in jaar n-2 en de totale bruto productie van groene stroom in jaar n-2 in het Vlaamse Gewest.” vervangen door de zin “ B_{tot} gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt: de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten over een periode van 12 maanden tot en met juli van jaar n-2 en de totale bruto productie van groene stroom in het Vlaamse Gewest over dezelfde periode. De bruto productie van groene stroom voor de periode van 12 maanden tot en met juli van jaar n-2 wordt berekend aan de hand van de gerapporteerde maandproductie van de productie-installaties. Voor productie-installaties waarvoor geen maandelijkse gegevens beschikbaar zijn, wordt voor de berekening van B_{tot} de productie op basis van jaar n-3 gebruikt.”.

Art. 8/1. In artikel 7.1.10, §3 en 7.1.11, §2/1, worden de woorden “NACE-BEL 2008 code 05 tot en met 33 (industrie en winning van delfstoffen)” vervangen door de woorden “NACE-BEL 2008 code 05 tot en met 33 (industrie en winning van delfstoffen), code 46391 of code 52100;”.

Art. 9. In artikel 7.1.15 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:
“Als een leverancier die kosten expliciet vermeldt op de factuur, mag het vermelde bedrag bij de aanrekening van de elektriciteit afgenomen gedurende de periode die aanvangt na de publicatie van het laatste jaarlijkse rapport, vermeld in 3.1.3, eerste lid, 4°, d), niet hoger zijn dan het bedrag dat de VREG voor die leverancier gepubliceerd heeft in dit rapport.

Wanneer een nieuwe leverancier actief wordt op de Vlaamse energiemarkt, mag, zolang er voor deze leverancier geen rapport, vermeld in 3.1.3, eerste lid, 4°, d), door de VREG werd opgesteld, het door deze leverancier vermelde bedrag niet hoger zijn dan 97 euro/groenestroomcertificaat voor de kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in artikel 7.1.10 en 35 euro/warmtekrachtcertificaat voor de kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in artikel 7.1.11.”

Art. 10. Aan artikel 11.1.14, §2 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011, wordt een vijfde lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“In afwijking van het vierde lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van wetenschappelijk onderzoek geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.”.

werd aangewezen informatie heeft overgemaakt die door het Vlaams Energieagentschap werd opgevraagd en die volgens de op dat moment gekende feiten, niet consistent of niet in overeenstemming met de realiteit is, en die een correcte berekening van een projectspecifieke bandingfactor zoals bedoeld in artikel 7.1.4/1., §1, tweede lid, in de weg staat, dan kan het Vlaams Energieagentschap die eigenaar, of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen, een administratieve geldboete opleggen die minimaal 100% en maximaal 130% bedraagt van de onterecht ontvangen steun. De onterecht ontvangen steun wordt berekend als het aantal onterecht toegekende certificaten vermenigvuldigd met de bandingdeler.

Indien voor de productie-installatie waarvoor de inconsistente of foutieve gegevens, vermeld in het eerste lid, aan het Vlaams Energieagentschap werden verstrekt door het Vlaams Energieagentschap reeds een bandingfactor werd berekend, dan komt deze bandingfactor te vervallen. In voorkomend geval wordt opnieuw een bandingfactor berekend.”

Art. 13. In artikel 13.4.4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In paragraaf 2 worden na de woorden “artikel 13.4.2, §1,” en voor de woorden “artikel 13.4.3, §1 en §3”, de woorden “artikel 13.4.2/1” ingevoegd.

2° In paragraaf 4 worden na de woorden “artikel 13.4.2, §1,” en voor de woorden “artikel 13.4.3, §1 en §3”, de woorden “artikel 13.4.2/1” ingevoegd.

Art. 14. In artikel 15.3.4 van hetzelfde decreet worden de woorden “de wet van 19 maart 1954 betreffende de controle op de instellingen van openbaar nut van categorie B” vervangen door de woorden “het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 15. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 3, 1° heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel 8 is voor het eerst van toepassing voor de inleveringsronde die eindigt op 31 maart 2014.

Artikel 9 heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2013.

Brussel,.....

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 52.980/3
van 8 april 2013

over

een voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen
inzake energie'

Op 1 maart 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende diverse bepalingen inzake energie’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 19 maart 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Bruno SEUTIN, staatsraden, Jan VELAERS en Lieven DENYS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 april 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt er in de eerste plaats toe een aantal wijzigingen aan te brengen in het decreet van 8 mei 2009 ‘houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid’ (hierna: Energiedecreet), die een antwoord moeten bieden op het arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 van het Grondwettelijk Hof. In dat arrest oordeelde het Hof dat het ontbreken van een regeling voor minimumsteun voor groene stroom die rechtstreeks wordt geïnjecteerd in het transmissienet, een met het gelijkheidsbeginsel strijdige lacune in het decreet is.

Voorts bevat het ontwerp een reeks aanpassingen aan het Energiedecreet teneinde een aantal onvolkomenheden van de hervorming van de steun voor de productie van groene energie, zoals doorgevoerd bij het decreet van 13 juli 2012 ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009’, wat betreft de milieuvriendelijke energieproductie, op te vangen.

VORMVEREISTEN

3. De ontworpen regeling heeft onbetwistbaar een budgettaire impact in de zin als bedoeld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 ‘houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak’ (zie bijvoorbeeld artikel 12 van het ontwerp), zodat op grond van dat besluit een advies van de inspectie van Financiën en een begrotingsakkoord vereist zijn.

In dat verband merkte de gemachtigde het volgende op:

“Als bijlage gaat het advies van Inspectie van Financiën, dat bevestigt dat het ontwerpdecreet geen budgettaire weerslag heeft en dus geen begrotingsakkoord vereist is. In tweede lezing zijn sanctiebepalingen toegevoegd als stok achter de deur om te vermijden dat steunaanvragers foutieve gegevens zouden doorgeven. We gaan er echter van uit dat aanvragers (onder andere omwille van de sancties) geen foutieve gegevens zullen doorgeven, en dat er dus geen boete-inkomsten op basis van de sancties zullen zijn. In de hypothese dat toch boetes zouden moeten opgelegd worden, zou dit in elk geval een positieve impact hebben op de begroting.”

De aanpassingen die bij de tweede lezing zijn aangebracht met betrekking tot de boetes, zullen nog wel het voorwerp moeten uitmaken van een advies van de inspectie van Financiën. Ook het begrotingsakkoord zal moeten worden gevraagd. Ook bij een positief effect op de begroting is dit akkoord immers vereist, zoals blijkt uit de artikelen 6, § 1, en 15, § 1, van

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001. Ingeval het voorliggende ontwerp naar aanleiding hiervan nog mocht worden gewijzigd, zouden de gewijzigde of nieuwe bepalingen van het ontwerp alsnog om advies aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. In arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de producenten van groene elektriciteit die hun elektriciteit rechtstreeks in het transmissienet injecteren, ten onrechte worden uitgesloten van een systeem van gegarandeerde minimumsteun.²

Bij dat arrest zijn daarom de artikelen 5, 6 en 7 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 6 mei 2011 ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009’ en de artikelen 38 en 39 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 8 juli 2011 ‘houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn 2009/72/EG en de Richtlijn 2009/73/EG’ vernietigd, “in zoverre de daarin opgenomen verplichtingen niet van overeenkomstige toepassing zijn op de transmissienetbeheerder”. Al deze bepalingen betroffen wijzigingen aan de artikelen 7.1.6, § 1, of 7.1.7, § 1, van het Energiedecreet. Het Hof heeft de gevolgen van de vernietigde bepalingen gehandhaafd “tot op het ogenblik waarop de decreetgever een nieuwe regeling van deze aangelegenheid in werking heeft doen treden en uiterlijk tot 1 juli 2013”.

Het ontwerp voorziet in de volledige vervanging van de ten dele gevitieerde artikelen 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet (zie de artikelen 6 en 7 van het ontwerp).

5. Uit een vergelijking van de geldende versie van artikel 7.1.6 van het Energiedecreet en de versie zoals die zal luiden na de wijziging ervan bij het voorliggende ontwerp, blijkt dat de overgangsregeling die voorkomt in artikel 7.1.6, § 1, tweede lid, van het Energiedecreet (“Voor iedere installatie voor zonne-energie waar uit het verslag van het gelijkvormigheidsonderzoek of de controle van de technische installaties zoals beschreven in het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties, blijkt dat deze grotendeels geïnstalleerd was in 2009, maar nog niet operationeel, en uit een tweede keuring voor 1 maart 2010 blijkt dat ze volledig is geïnstalleerd, en niet is vergroot in vermogen ten opzichte van de eerste keuring, wordt de datum van deze eerste keuring beschouwd als datum van indiening.”), in de nieuwe regeling niet is overgenomen. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of die bepaling niet verder nodig is om de duur van de steunperiode voor die installaties correct te bepalen.

6. De regeling voor de minimumsteun verschilt naargelang het de aankoop van groenestroomcertificaten (GSC) of warmtekrachtcertificaten (WKC) betreft.

² GwH 30 oktober 2012, nr. 135/2012, B.3 tot B.5.3.

6.1. Het huidige artikel 7.1.6, § 2/1, van het Energiedecreet³ voorziet reeds voor installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 in een aankoopverplichting aan minimumprijs in hoofde van de transmissienetbeheerders van *groenestroomcertificaten* voor injecties in het transmissienet, onder dezelfde voorwaarden die gelden ten aanzien van de distributienetbeheerders voor injecties in hun netten. Volgens de nieuwe bepalingen wordt die regeling uitgebreid.

Eenzijds wordt vanaf 1 juli 2013 - de dag waarop de gevolgen van de oude regeling niet meer gehandhaafd zijn - de minimumsteunregeling verruimd tot installaties die in gebruik genomen zijn vóór 1 januari 2013.

Anderzijds wordt het meteen mogelijk om ook voor installaties in eilandwerking - een probleem dat niet aan de orde was in het arrest nr. 135/2012, maar waarvoor een gelijkaardige lacune in het decreet is - minimumsteun toe te kennen. Voor installaties die in gebruik werden genomen vóór 1 januari 2013 geldt deze steun vanaf 1 juli 2013, parallel met de regeling voor het wegwerken van de lacune voor installaties die injecteren in het transmissienet; voor de installaties die in gebruik werden genomen na 1 januari 2013 geldt de minimumsteun impliciet vanaf die datum. Het onderscheid kan worden verantwoord doordat in het eerste geval de lacune uit het decreet in de versie van vóór het decreet van 13 juli 2012 wordt opgevangen, terwijl in het tweede geval een lacune ten gevolge van het decreet van 13 juli 2012 wordt weggewerkt. Dat heeft ook gevolgen voor de toepasselijke steunregeling: de oude installaties worden ondersteund volgens de oude regels (artikel 7.1.1, § 1, van het Energiedecreet, met minimumsteun volgens het ontworpen artikel 7.1.6, § 1, eerste tot vijfde lid, van hetzelfde decreet); de nieuwe installaties krijgen steun volgens het ontworpen artikel 7.1.1, § 2, van het Energiedecreet met minimumsteun volgens het ontworpen 7.1.6, § 1, zesde lid, van hetzelfde decreet).

6.2. Uit de memorie van toelichting blijkt dat voor *warmtekrachtcertificaten* in een gedifferentieerde invulling wordt voorzien. Er blijken echter fouten te zijn geslopen in het ontworpen artikel 7.1.7, § 3, van het Energiedecreet (artikel 7 van het ontwerp), zodat die intentie niet helemaal duidelijk uit de tekst van de ontworpen bepaling blijkt. Het ontworpen artikel 7.1.7, § 3, tweede lid, van het Energiedecreet moet eigenlijk worden gelezen als volgt en zou dan ook in die zin geredigeerd moeten worden:⁴

“De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, of voor installaties in eilandwerking, en die een startdatum

³ Die bepaling is ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, dus na de indiening van het beroep dat tot de vernietiging geleid heeft, maar vóór het arrest van het Grondwettelijk Hof. Ze is dus niet getroffen door de vernietiging.

⁴ Op dit punt verduidelijkte de gemachtigde:

“Er is geen 100% parallellisme tussen de regeling voor minimumsteun voor GSC (art. 7.1.6) en WKC (art. 7.1.7). Wat GSC betreft is er immers meer variatie in de steunhoogte. Het ontworpen artikel 7.1.7, § 3, tweede lid verwijst echter expliciet naar certificaten die op grond van artikel 7.1.2, § 1 van het Energiedecreet werden toegekend. Die bepaling (§ 1) is louter van toepassing op installaties met startdatum voor 1 januari 2013. Dit betekent dus dat voor installaties met een startdatum voor 1 januari 2013 die aangesloten zijn op het transmissienet er voor certificaten afgeleverd vanaf 1 juli 2013 (de termijn die door het Gr. Hof in haar arrest werd vastgelegd) een minimumsteun van 18 euro/certificaat is.”

hebben van vóór 1 januari 2013, een minimumsteun toe van 18 euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat dat vanaf 1 juli 2013 werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, § 1.”

6.2.1. Voor de nieuwe installaties in eilandwerking wordt zo voorzien in een regeling die overeenstemt met de regeling voor injecties in het distributienet sinds 1 januari 2013, namelijk een bedrag van 31 euro, ten laste van de transmissienetbeheerder. Hetzelfde geldt voor nieuwe installaties die op het transmissienet worden aangesloten.

6.2.2. Voor de bestaande installaties die op het transmissienet worden aangesloten, wordt dus echter pas vanaf 1 juli 2013 - de dag waarop de gevolgen van de oude regeling niet meer gehandhaafd zijn - voorzien in een minimumsteun die slechts 18 euro bedraagt, en daarmee niet enkel lager ligt dan het huidige steunbedrag, maar ook lager dan het bedrag van 27 euro dat volgens artikel 7.1.7, § 1, derde lid, van het Energiedecreet geldt voor warmtekrachtcertificaten van installaties met een startdatum vóór 1 januari 2013 die op het distributienet zijn aangesloten.

Ter verantwoording van dat verschil wordt in de memorie van toelichting een beroep gedaan op een studie van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) van 2006 waarin, afhankelijk van de injectie in het transmissienet of in het distributienet, een steunbedrag naar voor werd geschoven van 18, respectievelijk 27 euro.

Uit onderdeel B.5.2 van het reeds vermelde arrest nr. 135/2012 van het Grondwettelijk Hof blijkt dat het steunbedrag op objectieve gronden - bijvoorbeeld omwille van de verschillende impact van het cascade-effect - kan worden gemoduleerd naargelang de energie in het transmissie- of in het distributienet wordt geïnjecteerd. Er moet echter worden vastgesteld dat de stellers van het ontwerp onvoldoende uitleggen waarom dit niet speelt ten aanzien van de groenestroomcertificaten, waarvoor geen gedifferentieerde regeling wordt ingevoerd, noch waarom dat onderscheid niet langer relevant zou zijn voor warmtekrachtinstallaties met een startdatum na 1 januari 2013. Het feit dat beide installaties onder de toepassing vallen van de toekenning op basis van bandingfactoren, zoals wordt betoogd in de memorie van toelichting, lijkt op het eerste zicht geen afdoende verantwoording, nu er geen aanwijzingen zijn dat de bandingfactoren verschillen naargelang de injectie gebeurt in het transmissie- of in het distributienet.⁵

De gemachtigde geeft echter enkele belangrijke tegenargumenten:⁶

“2b) Er moet ook worden gewezen op een verdere complicatie. Het ontworpen artikel 7.1.7, § 1, derde lid, tweede zin, Energie[decreet] voorziet dat installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012, en met een startdatum voor 1 januari 2013 ook al recht hebben op minimumsteun ter waarde van 31 euro in plaats van 27 euro per warmtekrachtcertificaat bij injectie in het distributienet. Er moet bijgevolg worden verantwoord waarom geen gelijkaardige regeling wordt ingevoerd ten aanzien van installaties die in hetzelfde geval zijn, maar zijn aangesloten op het transmissienet of die

⁵ Zie in dat verband artikel 2 van het ministerieel besluit van 22 maart 2013 ‘houdende vastlegging van de bandingfactoren van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten voor 2013 II’.

⁶ De aan de gemachtigde gestelde vragen zijn cursief weergegeven.

functioneren in eilandwerking. Moet daar bijgevolg geen bijkomende nuance voor worden aangebracht?

3) Kunt u verduidelijken waarom enkel bij warmtekrachtcertificaten en niet bij groenestroomcertificaten gekozen wordt voor een bedrag van de minimumsteun dat lager ligt dan het destijds geldende bedrag bij injectie in het distributienet? De memorie van toelichting wijst onder meer op een VITO-studie en op cascade-effecten, maar het is niet duidelijk waarom die cascade-effecten enkel bij WKK zou[den] spelen.

Vraag 2b+3: Wat het onderscheid betreft voor installaties op distributieniveau:

De in artikel 7.1.7, § 1, derde lid vervatte regeling voor installaties met ingebruikname vanaf 1 januari 2012 (minimumsteun 31 euro, argumentatie hieromtrent voor installaties op distributieniveau was dat men voor op dat moment nieuwere installaties de minimumsteun beter wou laten aansluiten bij de berekende onrendabele toppen voor dergelijke nieuwe distributienet-installaties) werd in het verleden reeds doorgevoerd via decreet van 6 mei 2011 en gewijzigd via decreet van 13 juli 2012 zodat dit beperkt werd tot installaties die certificaten krijgen conform de oude regeling (m.a.w. voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013). Het is dan ook in het kader van rechtszekerheid dat voor die installaties de iets hogere steun behouden blijft.

Wat de warmte-krachtinstallaties betreft met startdatum vanaf 1 januari 2013 en die aangesloten zijn op het transmissienet wordt voorzien in dezelfde steun als die een gelijkaardige op dezelfde dag op het distributienet aangesloten WKK-installatie zou ontvangen, met name 31 euro. Dit omdat beide installaties onder toepassing vallen van de toekenning van certificaten op basis van bandingfactoren.

Warmte-krachtinstallaties met startdatum voor 1 januari 2013 en die aangesloten zijn op het transmissienet, ontvangen hun certificaten echter volgens artikel 7.1.2, § 1 en niet § 2 (banding). Voor deze installaties wordt thans voorzien in een steun van 18 euro per certificaat, terwijl een op hetzelfde moment op het distributienet aangesloten installatie, afhankelijk van de datum van indienstneming, 27 of 31 euro minimumsteun ontvangt. Op basis van de berekeningen uit de OT-studie 2006 hebben WKK-installaties aangesloten op het distributienet (gemiddelde van netto-producent enerzijds en een netto-verbruiker anderzijds) immers een gemiddelde steun nodig van ongeveer 27 euro, terwijl uit een gelijkaardige berekening voor een WKK-installatie aangesloten op het transmissienet een steunhoogte van ongeveer 18 euro naar voren komt. Er is dus een objectieve reden voor dit onderscheid.

Relevant voor de vergelijking en de vraag of daarbij meer nuancering nodig is, is ook dat in de praktijk alle WKK-installaties aangesloten op het transmissienet gebouwd of ingrijpend gewijzigd zijn voor 2012.

Het is ons onduidelijk welke cascade-effecten bedoeld worden, is het aub mogelijk dit verder te verduidelijken?

4) In het verlengde daarvan rijst de vraag waarom het onderscheid tussen injectie in het distributienet en injectie in het transmissienet na 1 januari 2013 niet meer relevant zou zijn voor het steunniveau (...). Het feit dat 'beide installaties onder toepassing vallen van de toekenning op basis van bandingfactoren' zoals wordt betoogd op p. 6 van de memorie van toelichting lijkt in dat verband niet afdoende, nu er geen aanwijzingen zijn dat de bandingfactoren verschillen naar gelang de injectie gebeurt in het transmissie- of distributienet.

Vraag 4: Installaties met startdatum vanaf 2013 worden gelijkgeschakeld doordat zij niet langer 1 certificaat per megawatt (of per megawatt primaire energiebesparing) krijgen, wat in se ook een soort ongelijke behandeling inhield, daar het aantal certificaten

dat een installatie kreeg losstond van de onrendabele top maar louter aan het aantal geproduceerde stroom/bespaarde warmte was gelinkt. Dit betekende dat rendabelere technologieën een hogere winstmarge konden realiseren dan een minder rendabele technologie, en dit vormde dan weer de reden waarom de decreetgever in het verleden de minimumsteunhoogte op grond van de onrendabele top gediversifieerd had naar gelang de technologie. Door het nieuwe systeem wordt echter niet langer gediversifieerd in de steunhoogte maar in het aantal certificaten dat een installatie ontvangt (gebaseerd op een objectieve berekening van de onrendabele top en bandingfactoren). Een certificaat wordt op deze manier gelijkgeschakeld en het steunverschil zal zitten in het aantal certificaten die de installatie op grond van de op haar van toepassing zijnde bandingfactor ontvangt.

In de hervormde steunmechanismes wordt daarbij voor de berekening van het correcte steunniveau in de eerste plaats vertrokken van zgn. ‘representatieve projectcategorieën’ (afgebakende projecttypes). Er wordt voor de berekening van de bandingfactoren steeds een theoretische ‘referentie-installatie’ afgebakend, op basis waarvan de relevante kosten- en opbrengstenparameters kunnen bepaald worden. Per definitie zal deze berekening van het benodigde steunniveau voor de referentie-installatie niet alle varianten binnen de projectcategorie kunnen dekken, doch wordt ze zo gekozen dat een gemiddeld genomen, zo efficiënt mogelijk steunniveau voor alle installaties binnen de categorie berekend kan worden. In dit kader is het onderscheid tussen injectie in het distributienet en injectie in het transmissienet dan ook minder relevant geworden, aangezien de steun wordt afgestemd op de (kosten-effectieve) representativiteit van een gekozen referentie binnen de categorie.

Binnen de projectcategorieën en berekening van de nodige steunhoogte wordt er wel rekening gehouden met het typisch aansluitniveau (distributie- of transmissienet) voor de betrokken schaalgrootte, en met het verschil in waarde dat de geproduceerde elektriciteit heeft bij dit typisch aansluitniveau/schaalgrootte.

De installaties aangesloten op het transmissienet zullen normaal ook een vermogen hebben van meer dan 20 MW, zodat een specifieke onrendabele top zal berekend worden, en alle specifieke karakteristieken van dergelijk grootschalig project in rekening zullen gebracht worden.

Bijvoorbeeld: een groenestroominstallatie met een bandingfactor 1 ontvangt 1 certificaat per megawatt. Daarentegen dient een installatie die een bandingfactor 0,25 heeft 4 megawattuur te produceren om 1 certificaat te ontvangen. De minimumsteunwaarde zal echter voor beide certificaten dezelfde zijn.”

De gemachtigde wijst terecht op enkele cruciale verschillen tussen de installaties die in gebruik genomen worden na 1 januari 2013, en de installaties die eerder in gebruik zijn genomen. Sinds 1 januari 2013 worden de certificaten niet meer toegekend voor een vaste hoeveelheid van 1 megawattuur (MWh) groene energie, maar wordt voor elke technologie een bandingfactor berekend die afhangt van de onrendabele top. Het gevolg is concreet dat nieuwe installaties met een bandingfactor kleiner dan 1 weliswaar een hoger bedrag zullen ontvangen als minimumsteun per certificaat, maar ook minder certificaten. Een centrale die 20 MWh produceert en in gebruik genomen werd vóór 1 januari 2013, krijgt 20 certificaten aan 18 euro (d.i. 360 euro steun), terwijl diezelfde installatie met bandingfactor 0,5 na 1 januari 2013 slechts 10 certificaten aan 31 euro (d.i. 310 euro steun) krijgt. Bovendien moet worden opgemerkt dat de warmtekrachtkoppelingeninstallaties (hierna: WWK-installaties) die verbonden zijn met het transmissienet *de facto* erg grote installaties zijn (meer dan 20 MWe geïnstalleerd vermogen), zodat er voor nieuwe installaties telkens een projectspecifieke bandingfactor zal worden vastgesteld. Voor de installaties van vóór 1 januari 2013 wordt echter gewerkt met een

one-size-fits-all-aanpak, die evenwel aansluit bij het vóór 1 januari 2013 geldende regime, ook voor injectie in het distributienet, waarbij voor WKK-installaties - in tegenstelling tot de heel gedifferentieerde regels voor de verschillende soorten productie van groene stroom - nauwelijks onderscheid werd gemaakt tussen de verschillende installaties, maar waarvoor men zich wel kan beroepen op de VITO-studie uit 2006 om de stelling te verdedigen dat men zelfs in dat systeem, gelet op de fundamenteel verschillende rendabele top tussen de (grote) WKK-installaties die zijn aangesloten op het transmissienet en de (kleinere) WKK-installaties die zijn aangesloten op het distributienet, tot verschillende steunniveaus zou zijn gekomen als men destijds al in steun had moeten voorzien.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.⁷ Voor de verschillende behandeling die uit de ontworpen regeling voortvloeit dient dan ook een verantwoording in voornoemde zin voorhanden te zijn. De stellers van het ontwerp doen er dan ook goed aan om de memorie van toelichting op dit punt te expliciteren, zodat duidelijk wordt dat het nominaal lagere bedrag van de minimumsteun niet hoeft te betekenen dat er in werkelijkheid voor bestaande installaties minder steun zou worden ontvangen.

6.2.3. Voor bestaande installaties in eilandwerking wordt eveneens slechts in een vergoeding van 18 euro voorzien met ingang van 1 juli 2013, en geldt hetzelfde voorbehoud.

7. Met het ontworpen artikel 7.1.6, § 2, eerste lid, laatste zin, van het Energiedecreet (artikel 6 van het ontwerp) wordt beoogd een specifieke rechtsgrond in te voeren voor de banking van groenestroomcertificaten. Daarmee wordt ingegaan op wat is opgemerkt in advies 52.710/3 van 7 februari 2013.⁸

Met de ontworpen toevoeging wordt de verplichting van het thans geldende artikel 7.1.6, § 2, eerste lid, eerste zin, van het Energiedecreet, om op regelmatige tijdstippen certificaten op de markt te brengen, ingebed in een ruimer kader dat de Vlaamse Regering toelaat om eventueel ook een tijdelijke banking van groenestroomcertificaten op te leggen.

Niettemin moet worden vastgesteld dat het ontwerp geen antwoord biedt op de twee belangrijkste rechtsgrondbezwaren die in advies 52.710/3 werden geformuleerd. Enerzijds werd opgemerkt dat het ontwerpbesluit voorzag in een compensatie van de netbeheerders voor de met de banking verbonden kosten ten laste van de begroting. In de mate de kosten van een openbardienstverplichting niet langer ten laste worden gelegd van de nettarieven, maar ten laste worden genomen door de Vlaamse Regering, gaat het immers om een belangrijke

⁷ Zie bv. GwH 28 februari 2013, nr. 24/2013, B.3.2.

⁸ Adv. RvS 52.710/3 van 7 februari 2013 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de banking van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten door de netbeheerder', opmerking 3.1 en volgende.

beleidswijziging met mogelijk belangrijke begrotingsconsequenties, die niet impliciet kan worden genomen door de Vlaamse Regering zonder specifieke decretale basis. Anderzijds werd opgemerkt dat het ontwerp ook voorzag in de toekenning van een gewestwaarborg om een eventueel waardeverlies van de gebankte groenestroomcertificaten op te vangen. In advies 52.710/3 is expliciet gesteld dat een dergelijke waarborg een specifieke rechtsgrond vereist, gelet op de mogelijk belangrijke begrotingsconsequenties.

Indien de stellers van het ontwerp met deze wijziging een voldoende rechtsgrond willen creëren voor het ontwerp waarover advies 52.710/3 is gegeven, moeten ze bijgevolg de delegatie aan de Vlaamse Regering op dit punt aanpassen in de volgende zin:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder, en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder de certificaten terug op de markt brengt. De Vlaamse Regering kan bepalen dat bepaalde kosten verbonden aan die verplichting ten laste komen van de Vlaamse Regering, en kan maatregelen nemen, zoals een gewestwaarborg, om de netbeheerders te beschermen tegen een eventueel waardeverlies van de aan hen overgedragen certificaten waarvan het op de markt brengen zou worden uitgesteld.”

Dezelfde opmerking geldt *mutatis mutandis* met betrekking tot het ontworpen artikel 7.1.7, § 2, eerste lid, laatste zin, van het Energiedecreet, wat de warmtekrachtcertificaten betreft.

De gemachtigde werpt echter tegen dat er voor is geopteerd

“om via het programmadecreet 2013 in de benodigde gedetailleerde rechtsgrond te voorzien voor het verlenen van een waarborg. Deze bepaling zal apart in het kader van die wetgevingsprocedure ter advies aan de Raad van State worden voorgelegd, vooraleer het besluit inzake banking opnieuw voor advies zal voorgelegd worden”.

Met een dergelijke benadering, waarbij de oplossing voor een specifiek juridisch probleem gefaseerd wordt gerealiseerd, is het zowel voor de Raad van State als voor de rechtsonderhorige erg moeilijk om de volledige draagwijdte van de voorgestelde wijzigingen in te schatten. Om redenen van transparantie van de regelgeving en dus van rechtszekerheid, moet een dergelijke werkwijze principieel worden afgeraden. Teneinde toch enige klaarheid te scheppen, zal, op zijn minst in de memorie van toelichting bij dit ontwerp - en bij voorkeur ook in de memorie van toelichting bij het programmadecreet 2013 -, de samenhang moeten worden verduidelijkt tussen advies 52.710/3, het huidige ontwerp, het huidige advies en de regeling die in het programmadecreet zal worden opgenomen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

8. Artikel 3, 1°, van het ontwerp, dat strekt tot wijziging van artikel 7.1.1, § 1, vierde lid, van het Energiedecreet, wordt voorgesteld als een loutere verduidelijking van de wil van de decreetgever. Niettemin moet erop worden gewezen dat die bepaling retroactieve uitwerking

krijgt (artikel 15, tweede lid, van het ontwerp bepaalt dat artikel 3, 1°, in werking treedt op 1 januari 2013).

Op basis van de geldende versie van het artikel 7.1.1, § 1, vierde lid, van het Energiedecreet konden investeerders ervan uitgaan dat de in aanmerking te nemen investeringen moesten worden uitgevoerd voor het einde van “de periode, vermeld in het tweede of derde lid” (tien jaar na de startdatum, of langer indien de minimumsteun langer wordt toegekend overeenkomstig artikel 7.1.6), maar uit de tekst kon niet worden afgeleid dat die investeringen ook effectief moesten zijn gebeurd en in gebruik genomen vóór 1 januari 2013. Precies omdat dit niet duidelijk was, zou het vooruitzicht van de aanvullende groenestroomcertificaten investeerders zelfs kunnen hebben aangezet om alsnog te investeren in centrales met startdatum vóór 1 januari 2013, waarvan “de periode, vermeld in het tweede of derde lid” nog niet was afgelopen, om nu vast te stellen dat die investeringen in kwestie helemaal niet in aanmerking worden genomen. Bijgevolg heeft deze regeling retroactief negatieve patrimoniale gevolgen voor de investeerders, zodat de regeling moeilijk verenigbaar is met de gewekte legitieme verwachtingen en het rechtszekerheidsbeginsel.

Op dit punt werpt de gemachtigde echter in essentie de andersluidende memorie van toelichting bij het decreet van 13 juli 2012 tegen:

“De bedoeling van de decreetgever wordt hier verduidelijkt. Volgens de memorie bij het voorstel van decreet dat leidde tot het decreet van 13 juli 2012 (Parl. St. Vlaams Parlement 2011-2012, nr. 1639/1, p 7) komen de bijkomende investeringen in bestaande installaties met startdatum voor 1 januari 2013 enkel in aanmerking, voor zover die uitgaven betrekking hebben op werkzaamheden die worden gerealiseerd voor 1 januari 2013. Als motivatie hiervoor werd aangegeven:

‘Op die wijze wordt enerzijds vermeden dat er na de aankondiging van de in dit decreet vervatte maatregelen nog een rush van aanpassingen wordt gedaan met de bedoeling het moment van de eindigheid nog uit te stellen, en anderzijds worden al aangegane engagementen gevalideerd.’

In de decreettekst zelf wordt hierbij gesproken over ‘installaties die in gebruik genomen worden voor 1 januari 2013’. In de overige tekstgedeelten is steeds sprake van installaties met startdatum... of over productie-installatie, waarmee volgens de context telkens de hele installatie voor de productie van groene stroom bedoeld wordt. Hier is het woord installaties (niet gelinkt aan een startdatum of productie-eenheid) gebruikt in de gangbare betekenis verwijzend naar een technisch toestel of een aantal onderdelen van de volledige productie-installatie die vervangen worden of bijkomend geplaatst worden (vb. een bijkomende opslagtank, een pomp die vervangen wordt).”

De bezorgdheid geuit in de bedoelde memorie van toelichting is terecht, maar dat maakt het ontbreken van een temporele beperking voor de ontworpen bepaling dan ook bijzonder problematisch. De bedoeling van de decreetgever was inderdaad om een plotse late investeringsgolf te vermijden, maar de tekst van het decreet zette precies daartoe aan.

Zie verder wat hierover wordt uiteengezet onder opmerking 15.

9. Artikel 3, 2°, van het ontwerp strekt ertoe om aan artikel 7.1.1, § 2, van het Energiedecreet een vijfde lid toe te voegen, waarin aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid

wordt geboden om een alternatieve methode voor het toekennen van groenestroomcertificaten vast te leggen op basis van het aantal “vollasturen”⁹ gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.¹⁰ Door toepassing te maken van deze delegatie, zal een verschillende behandeling in het leven worden geroepen tussen zij die onder het reguliere stelsel vallen en zij die het alternatieve stelsel genieten. Een dergelijk verschil in behandeling kan slechts worden aanvaard in de mate die verschillende behandeling kan worden verantwoord door objectieve verschillen die pertinent zijn in het licht van het met de bepaling beoogde doel.

In de memorie van toelichting wordt in dit verband volgende uitleg gegeven:

“Artikel 3, 2° en artikel 4

De huidige steunregeling voor installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2013 beperkt de steun tot de afschrijvingsperiode, zowel voor productie van groene stroom als voor warmtekrachtkoppeling. De exploitanten worden daardoor aangemoedigd hun installatie gedurende zoveel mogelijk uren te laten draaien. Op sommige momenten kan dit ongewenst zijn, bijvoorbeeld wanneer het net overbelast wordt door de hoge productie van minder stuurbare installaties, bv. op basis van kernenergie, wind- of zonne-energie. Op dergelijke ogenblikken zou het kostenefficiënter zijn wanneer sommige stuurbare installaties worden teruggeregeld, en in bepaalde gevallen eventueel ook minder stuurbare installaties. Daarom is het aangewezen de steunperiode niet alleen te laten lopen gedurende de afschrijvingsperiode, maar ook een andere toekenningsmethode mogelijk te maken.”

De gemachtigde heeft daar nog het volgende aan toegevoegd:

“De mogelijkheid om een alternatieve steuntoekenningsmethode uit te werken is noodzakelijk om ongewenste effecten van de exploitatiesteun tijdens de afschrijvingsperiode te vermijden. De exploitatiesteun tijdens een beperkte periode heeft immers als gevolg dat de productie (bijna) op alle momenten rendabel zal zijn en zal gemaximaliseerd worden, om de ontvangen steun ook te maximaliseren. Op sommige momenten is dit echter niet gewenst. Een voorbeeld hiervan deed zich voor tijdens een weekend met veel wind en zon in het voorjaar van 2012, waarbij ook de biomassa- en biogascentrales en andere fossiele en nucleaire centrales bleven produceren en zo grote kosten veroorzaakt werden voor het evacueren van het overaanbod aan stroom. Er zal dus een set maatregelen moeten uitgewerkt worden (aanvullend aan de reeds bestaande mechanismen) om de productie beter af te stemmen op de vraag. Daarbij kunnen maatregelen uitgewerkt worden inzake sturing van de vraag, sturing van de fossiele en nucleaire productie, maar ook van de hernieuwbare productie (in de eerste plaats de stuurbare productie, maar in sommige gevallen kan ook ingrijpen op niet-regelbare bronnen nodig zijn), waarin het steunmechanisme een rol kan spelen.

Aangezien de grote belangen die op het spel staan bij de goede werking van de elektriciteitsvoorziening, is een zo beperkt mogelijke extra complexiteit (als die er al zou

⁹ Een definitie van die term zal dienen te worden toegevoegd aan artikel 1.1.3 van het Energiedecreet. Weliswaar komt de term ‘vollasturen’ reeds voor in artikel 7.1.1, § 1, derde lid, van het Energiedecreet, doch zonder omschrijving ervan. Die bepaling is ingevoerd bij artikel 4 van het decreet van 13 juli 2012, en in de toelichting bij het voorstel van decreet dat tot dat decreet heeft geleid, is verduidelijkt dat het gaat om het aantal draaiuren per jaar, zoals vastgesteld voor de betrokken projectcategorie in de VITO-studies van 2005 of 2009 (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1639/1, 6).

¹⁰ Zie ook artikel 4, 3°, van het ontwerp, waarvoor dezelfde opmerkingen gelden.

komen) bij de dossierbehandeling aanvaardbaar. Zoals de VREG ook aangeeft, zullen ook andere instrumenten ingeschakeld worden om het netbeheer te faciliteren, maar de impact van de ondersteuningsmethode speelt daarbij ook een belangrijke rol, waarbij een goede afstemming met het netbeheer noodzakelijk is.”

Die verantwoording lijkt relevant, en wordt dus best opgenomen in de memorie van toelichting.

Indien van die delegatie gebruikt wordt gemaakt, zal de Raad van State, afdeling Wetgeving, de concrete ontwerpbesluiten die hem worden voorgelegd dan uiteraard ook moeten onderzoeken vanuit het oogpunt van de verenigbaarheid met het gelijkheidsbeginsel. Op dit ogenblik kan de afdeling Wetgeving daarover nog geen uitspraak doen.

Artikel 6

10. In het ontworpen artikel 7.1.6, § 4, van het Energiedecreet wordt bepaald dat “de Vlaamse Regering” de geleden schade dient te vergoeden. De woorden “de Vlaamse Regering” kunnen in die bepaling beter worden vervangen door de woorden “het Vlaamse Gewest”.

Deze opmerking geldt evenzeer voor het ontworpen artikel 7.1.7, § 4, van het Energiedecreet (artikel 7 van het ontwerp).

Artikel 8/1

11. Dit artikel van het ontwerp is als artikel “8/1” genummerd. Aangezien het een nieuwe regeling betreft, en geen bepaling die wordt ingevoegd in een bestaande regeling, dient deze wijze van nummering achterwege te worden gelaten en dient in een doorlopende nummering van het ontwerp te worden voorzien.

12. In het genoemde artikel dient te worden aangegeven dat de te wijzigen woorden “telkens” moeten worden vervangen. In artikel 7.1.11, § 2/1, komen die woorden immers meerdere keren voor.

Artikel 9

13. De bedragen in het ontworpen artikel 7.1.15, derde lid, van het Energiedecreet stemmen overeen met de bandingdeler (zie artikel 1.1.3, 13°/1, van hetzelfde decreet). Om de coherentie met latere wijzigingen van die bandingdeler te garanderen, zouden de woorden “97 euro/groenestroomcertificaat voor de kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in artikel 7.1.10 en 35 euro/warmtekrachtcertificaat voor de kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in artikel 7.1.11” beter vervangen worden door de woorden “de bandingdeler”.

14. Op grond van artikel 15, 1°, van het ontwerp zal nagenoeg het gehele aan te nemen decreet onmiddellijk in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Er wordt geen reden gegeven waarom wordt afgeweken van de normale regel inzake de inwerkingtreding van decreten (tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad: artikel 56 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’). Die termijn van tien dagen is immers bedoeld om de rechtsonderhorigen een redelijke termijn te geven om kennis te nemen van de nieuwe regels en om er zich naar te schikken.

De gemachtigde voert ter verantwoording van de onmiddellijke inwerkingtreding het volgende aan:

“De wijzigingen dienen zo spoedig mogelijk van toepassing te worden daar het Vlaams Energieagentschap enerzijds met deze randvoorwaarden rekening moet houden bij het berekenen van onrendabele toppen en bandingfactoren. Deze bandingfactoren zijn door de inwerkingtreding van de hervorming van de steunmechanismen sinds 1 januari 2013 op alle te bouwen installaties van toepassing, en op de talrijke verlengingsaanvragen voor bestaande installaties met een startdatum van voor 1 januari 2013 die het VEA reeds dient te verwerken. Anderzijds heeft het Grondwettelijk Hof maar tot 1 juli 2013 de tijd geboden om de ongelijke behandeling tussen installaties aangesloten op het distributienet en het transmissienet, wat betreft minimumsteun, weg te werken.”

Die verantwoording is aanvaardbaar voor zover kan worden aangetoond dat aan het genoemde arrest niet kan worden tegemoet gekomen zonder het aan te nemen het decreet vervroegd in werking te laten treden.

15. Artikel 15, tweede lid, van het ontwerp bepaalt dat artikel 3, 1°, van het aan te nemen decreet uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2013. Die retroactiviteit wordt verantwoord vanuit de stelling dat artikel 3, 1°, in essentie de draagwijdte van het huidige artikel 7.1.1, § 1, vierde lid, van het Energiedecreet verduidelijkt, en eigenlijk veeleer als een soort van interpretatieve bepaling te beschouwen is.

Zoals reeds uit opmerking 8 blijkt, is die lezing echter niet evident. Slechts indien aanvaard kan worden dat artikel 3, 1°, geen wijziging van de steunregeling invoert, is ook de terugwerkende kracht, die de effecten van de door artikel 3, 1°, doorgevoerde wijziging nog versterkt, verdedigbaar.

De stellers van het ontwerp lijken daarbij op twee gedachten te hinken. Enerzijds lijken ze van oordeel te zijn dat artikel 3, 1°, een interpretatieve bepaling is, doch tezelfdertijd erkennen ze dat het in werkelijkheid gaat om het amenderen - en dus niet om het uitleggen - van artikel 7.1.1, § 1, vierde lid, van het Energiedecreet. Het onderscheid tussen beide is nochtans cruciaal.

Luidens artikel 133 van de Grondwet kan alleen het decreet een authentieke uitlegging van de decreten geven. Een wetsbepaling is interpretatief wanneer ze aan een bepaling een betekenis geeft die de betrokken wetgever bij de aanneming ervan heeft willen geven en die

zij redelijkerwijze kan krijgen.¹¹ Het is eigen aan een interpretatieve bepaling dat zij gevolg heeft op de datum van de inwerkingtreding van de geïnterpreteerde bepaling;¹² de waarborg van de niet-retroactiviteit van de wetten, waarvan slechts onder bepaalde voorwaarden kan worden afgeweken,¹³ kan evenwel niet worden omzeild door een wetsbepaling met terugwerkende kracht als een interpretatieve bepaling voor te stellen.¹⁴

Zo het effectief gaat om een interpretatieve bepaling, ligt de verantwoording van het retroactieve effect dat ze heeft¹⁵ (doordat het geïnterpreteerde decreet moet worden geacht steeds de draagwijdte te hebben gehad zoals omschreven in het interpretatieve decreet), in het interpretatieve karakter zelf van de betrokken decretale bepaling.¹⁶ Zo niet, dient aan de voorwaarden te zijn voldaan op grond waarvan kan worden afgeweken van het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten.¹⁷

Een interpretatief decreet vindt uiteraard haar bestaansreden in het opheffen van de rechtsonzekerheid die is ontstaan door het onzekere of het betwiste karakter van een decretale bepaling. De betekenis die de decreetgever in de interpretatieve wet aan de betrokken decretale bepaling heeft gegeven, moet eraan door de rechter ook zonder tussenkomst van de decreetgever kunnen worden gegeven.¹⁸

Bij de bespreking van artikel 3, 1°, van het ontwerp is opgemerkt dat investeerders uit artikel 7.1.1, § 1, vierde lid, van het Energiedecreet niet konden afleiden dat de investeringen vóór 1 januari 2013 moesten zijn gebeurd en in gebruik genomen. Dat gegeven doet ernstig betwijfelen of deze aangelegenheid vatbaar is voor uitlegging. De stellers van het ontwerp bevestigen dit impliciet door in het ontwerp uitdrukkelijk te bepalen dat de nieuwe tekst van artikel 7.1.1, § 1, vierde lid, tweede zin, van het Energiedecreet terugwerkt tot 1 januari 2013.

Voor zover artikel 3, 1°, van het ontwerp niet als interpretatieve bepaling kan worden gekwalificeerd, dient te worden herinnerd aan de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof in dit verband. Volgens het Hof is de niet-retroactiviteit van wetten een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid en vereist die waarborg dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De

¹¹ GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.1; GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.5; GwH 26 november 2009, nr. 192/2009, B.7; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4. In de arresten nrs. 189/2002 en 160/2003 heeft het Grondwettelijk Hof een striktere inhoud gegeven aan het begrip “interpretatieve wet” (GwH 19 december 2002, nr. 189/2002, B.12.3; GwH 10 december 2003, nr. 160/2003, B.8.7.2), maar die rechtspraak lijkt intussen te zijn verlaten.

¹² GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.5.

¹³ Zie bijvoorbeeld GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.8.

¹⁴ GwH 19 december 2002, nr. 189/2002, B.12.2; GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4.

¹⁵ GwH 19 december 2002, nr. 189/2002, B.12.1; GwH 21 juni 2006, nr. 102/2006, B.5.2; GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.4; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.4.

¹⁶ GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.6; GwH 12 november 2009, nr. 180/2009, B.9.

¹⁷ GwH 1 september 2008, nr. 128/2008, B.8.6; GwH 15 december 2011, nr. 188/2011, B.7.

¹⁸ Cass. 17 januari 2008, F.07.0057.N; Cass. 24 april 2008, F.07.0014.N.

terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang. Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.¹⁹

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

¹⁹ Zie bv. GwH 13 januari 2011, nr. 3/2011, B.7.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, gewijzigd bij de decreten van 6 mei 2011, 8 juli 2011, 18 november 2011, 16 maart 2012 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 30/2° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“30/2° eilandwerking: de situatie waarin een productie-installatie in normale werking niet gekoppeld is aan:

- a) het elektriciteitsdistributienet of daaraan gekoppelde gesloten distributienetten;
- b) het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of daaraan gekoppelde gesloten distributienetten;
- c) het transmissienet;”;

2° in punt 113/2° wordt tussen de zinsnede “gedurende 36 maanden na de aanvraag.” en de woorden “Een project kan” de zin “Voor biomassaprojecten of warmte-krachtprojecten uit de door de Vlaamse Regering conform artikel 7.1.4/1, §1, tweede lid, vastgelegde projectcategorieën waarvoor per project een specifieke bandingfactor wordt vastgelegd, kan deze termijn maximaal drie maal voor één jaar verlengd worden op basis van een grondig onderbouwde motivatie waarin de aanvrager aan het Vlaamse Energieagentschap aantoonst dat de geldigheidsduur van de startdatum onvoldoende is om het project in gebruik te nemen.” ingevoegd;

3° punt 126°/1 wordt vervangen door wat volgt:

“126/1° uitbating volgens de regels van de kunst: een uitbating overeenkomstig het “goede-huisvader”-beginsel en waarbij bovendien het potentieel aan energie-opwekking of energiebesparing ten aanzien van het vermogen van de installatie niet significant wordt onderbenut voor langdurige periodes door de expliciete of impliciete wil van de exploitant en/of eigenaar, en waarbij louter contractuele en/of commerciële overwegingen niet kunnen gelden als verschooning voor een langdurige onderbenutting van het potentieel van deze installatie. Kortdurende onderbenutting met het oog op een betere afstemming van elektriciteitsproductie en marktvraag of met het oog op een ondersteuning van het netbeheer beantwoordt wel aan het “goede-huisvader”-beginsel.”;

4° er wordt een punt 126/2° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“126/2° vergunningverlenend bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat de stedenbouwkundige vergunning aflevert;”;

5° er wordt een punt 131/2° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“131/2° vollasturen:

- a) voor groenestroomproductie is dit de netto groenestroomproductie over een bepaalde periode die in aanmerking komt voor groenestroomcertificaten, gedeeld door het nominaal vermogen uit hernieuwbare energiebronnen, rekening houdend met de groenfactor;
- b) voor warmte-krachtbesparing is dit de netto warmte-krachtbesparing over een bepaalde periode die in aanmerking komt voor warmte-krachtscheidingen, gedeeld door het theoretisch vermogen aan warmte-krachtbesparing, dat berekend wordt op basis van de constructeursgegevens zoals die gebruikt werden voor het berekenen van de RPE die werd vastgelegd in de beslissing van de VREG;”.

Art. 3. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in §1, vierde lid, wordt de zin “De extra investeringen hebben betrekking op installaties die in gebruik genomen worden voor 1 januari 2013 en waarbij de extra investeringen zijn uitgevoerd voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken.” vervangen door de zin “Ook indien er geen oorspronkelijke investering of extra investeringen zijn die nog niet zijn afgeschreven, wordt een bandingfactor berekend. Daarbij worden dan geen investeringskosten in rekening gebracht. De extra investeringen zijn uitgevoerd en in gebruik genomen voor 1 juli 2013 en voordat de periode, vermeld in het tweede en derde lid, is verstreken.”;

2° aan paragraaf 2 wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.”;

Art. 4. Aan artikel 7.1.2, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden na de woorden “Een installatie” en voor de woorden “met startdatum”, de woorden “of ingrijpende wijziging” ingevoegd;

2° in het derde lid worden na de woorden “voor installaties” en voor de woorden “met startdatum”, de woorden “of ingrijpende wijzigingen” ingevoegd;

3° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het tweede lid, een alternatieve methode voor toekennen van warmte-krachtscheidingen vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die warmte-krachttechnologie.”.

Art. 5. In artikel 7.1.4/1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 13 juli 2012, wordt in paragraaf 1, achtste lid, tussen het woord “bandingfactoren” en het woord “mee” de woorden “voor de representatieve en niet-representatieve projectcategorieën, bedoeld in het tweede lid” ingevoegd.

Art. 6. In de plaats van artikel 7.1.6 van hetzelfde decreet, vernietigd bij het arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 van het Grondwettelijk Hof, komt een nieuw artikel 7.1.6, dat luidt als volgt:

“Art. 7.1.6. §1. De netbeheerders kennen voor zover de producent zelf daarom verzoekt een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die is opgewekt in installaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen draagt de producent het overeenstemmende aantal groenestroomcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een groenestroomcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen waarvoor het betreffende groenestroomcertificaat niet kan worden aanvaard in het kader van artikel 7.1.10.

De minimumsteun wordt vastgelegd afhankelijk van de gebruikte hernieuwbare energiebron en de gebruikte productietechnologie.

Voor installaties in gebruik genomen vóór 1 januari 2010 bedraagt de minimumsteun:

- 1° voor zonne-energie: 450 euro per overgedragen certificaat;
- 2° voor waterkracht, getijden- en golfslagenergie en aardwarmte: 95 euro per overgedragen certificaat;
- 3° voor windenergie op land en voor organisch-biologische stoffen waarbij al dan niet co-verbranding wordt toegepast, voor de vergisting van organisch-biologische stoffen in stortplaatsen, en voor het organisch-biologisch deel van restafval: 80 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering: 100 euro per overgedragen certificaat.

Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2010 en met startdatum voor 1 januari 2013 bedraagt de minimumsteun:

- 1° voor waterkracht, voor getijden- en golfslagenergie, voor aardwarmte, voor windenergie op land, voor vaste of vloeibare biomassa, biomassa-afval en biogas, voor zover deze niet vermeld worden in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat;
- 2° voor stortgas, voor biogas uit vergisting van afvalwater(zuiveringsslib) of rioolwaterzuivering(sslib) en voor verbranding van restafval: 60 euro per overgedragen certificaat;
- 3° voor andere technieken: 60 euro per overgedragen certificaat;
- 4° voor biogasinstallaties die niet vermeld worden in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering:
 - a) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen voor 1 januari 2012: 100 euro per overgedragen certificaat;
 - b) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en een ecologiepremie kregen toegekend: 100 euro per overgedragen certificaat;
 - c) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en geen ecologiepremie kregen toegekend: 110 euro per overgedragen certificaat;
- 5° voor zonne-energie bedraagt de minimumsteun per overgedragen certificaat:
 - a) voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2010: 350 euro;
 - b) voor installaties met een piekvermogen van maximaal 250 kW:
 - 1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;
 - 2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 300 euro;

- 3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 270 euro;
- 4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 maart 2012: 250 euro;
- 5) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 april 2012 tot en met 30 juni 2012: 230 euro;
- 6) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2012 tot en met 31 juli 2012: 210 euro;
- 7) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012: 90 euro;
- c) voor installaties met een piekvermogen van meer dan 250 kW:
 - 1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;
 - 2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 240 euro;
 - 3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 150 euro;
 - 4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012: 90 euro.

Aan installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt een minimumsteun gegeven van 93 euro per overgedragen groenestroomcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.1, §2. Deze minimumsteun geldt ook voor installaties met startdatum vóór 1 januari 2013 die groenestroomcertificaten ontvangen met toepassing van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, en die reeds minimumsteun ontvingen voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013.

Als een installatie voor zonne-energie wordt uitgebreid in een periode die recht geeft op een andere minimumsteun dan de minimumsteun op de datum van indienstneming van de oorspronkelijke installatie of de vorige uitbreiding, moet een aparte productiemeter en omvormer worden geplaatst voor de meting van de productie van de bijgeplaatste zonnepanelen. De minimumsteun voor de groenestroomcertificaten toegekend voor de productie via deze bijgeplaatste zonnepanelen is de minimumsteun van de datum van indienstneming van de uitbreiding van de installatie.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, begint bij de inwerkingstelling van een nieuwe productie-installatie en loopt over een periode van tien jaar. Voor nieuwe en bestaande installaties voor gft-vergisting met nacompostering loopt deze verplichting over een periode van twintig jaar vanaf de inwerkingstelling. In het geval van zonne-energie loopt de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 juli 2012 over een periode van twintig jaar. Voor zonne-energie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012 loopt de verplichting over een periode van tien jaar. Voor installaties die een startdatum vanaf 1 januari 2013 hebben, loopt de verplichting tot het einde van de periode waarin groenestroomcertificaten worden toegekend.

In afwijking van het achtste lid loopt de verplichting, vermeld in het eerste lid, in de gevallen, vermeld in artikel 7.1.1, §1, derde lid, tot het einde van de verlenging van de steunperiode.

In afwijking van het achtste lid kunnen nieuwe productie-installaties die over een stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning moeten beschikken, in aanmerking komen voor de minimumsteun die geldt op het moment dat de laatste van die vergunningen werd verkregen, op voorwaarde dat na het verlenen van die laatste vergunning de

installatie in gebruik wordt genomen binnen de volgende termijn:

- 1° voor zonne-energie binnen 12 maanden;
- 2° voor alle andere technologieën binnen 36 maanden.

De Vlaamse Regering kan voor projectcategorieën waarvoor een specifieke onrendabele top wordt bepaald, beslissen om de termijnen, vermeld in het tiende lid, te verlengen.

De Vlaamse Regering kan verdere definities voor toepassing van deze paragraaf vastleggen.

§2. De netbeheerders brengen op regelmatige tijdstippen de certificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die certificaten door de netbeheerders. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder de certificaten terug op de markt brengt.

De lijsten van de overgedragen certificaten en van de certificaten die door de netbeheerders op de markt werden gebracht, worden maandelijks door de netbeheerders aan de VREG meegedeeld.

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, jaarlijks in het jaar *n* onderling de kost van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar *n*-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5%.

§3. De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor installaties die aangesloten zijn op het transmissienet, of voor installaties in eilandwerking, een minimumsteun, als bepaald in paragraaf 1, toe per overgedragen groenestroomcertificaat dat werd toegekend ter uitvoering van artikel 7.1.1. Voor installaties met startdatum voor 1 januari 2013 geldt deze verplichting enkel voor groenestroomcertificaten toegekend vanaf 1 juli 2013. Paragrafen 1 en 2 zijn van overeenkomstige toepassing.

§4. Als de steun, vermeld in paragraaf 1 en 3, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt het Vlaamse Gewest de geleden schade voor bestaande installaties.”.

Art. 7. In de plaats van artikel 7.1.7 van hetzelfde decreet, vernietigd bij het arrest nr. 135/2012 van 30 oktober 2012 van het Grondwettelijk Hof, komt een nieuw artikel 7.1.7, dat luidt als volgt:

“Art. 7.1.7. §1. De netbeheerders kennen een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit die is opgewekt in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net, voor zover de producent zelf daarom verzoekt. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling draagt de producent het overeenstemmende aantal warmtekrachtcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een warmtekrachtcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit kwalitatieve warmtekrachtkoppeling waarvoor het betreffende warmtekrachtcertificaat niet kan worden aanvaard in het kader van artikel 7.1.11.

De minimumsteun bedraagt 27 euro per overgedragen warmte-krachtcertificaat. Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 en met startdatum voor 1 januari 2013 bedraagt de minimumsteun 31 euro per overgedragen warmte-krachtcertificaat. Aan installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt een minimumsteun gegeven van 31 euro per overgedragen warmte-krachtcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §2.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, geldt voor warmte-krachinstallaties waarvoor de certificatenaanvraag werd ingediend na 30 juni 2006 en loopt over een periode van tien jaar vanaf de datum van indienstneming van de warmte-krachinstallatie. Voor installaties die een startdatum vanaf 1 januari 2013 hebben, loopt de verplichting tot het einde van de periode waarin warmte-krachtcertificaten worden toegekend.

§2. De netbeheerders brengen op regelmatige tijdstippen de warmte-krachtcertificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die warmtekraftcertificaten door de netbeheerders. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder de certificaten terug op de markt brengt.

De lijsten van de overgedragen warmte-krachtcertificaten en van de warmte-krachtcertificaten die door de netbeheerders op de markt werden gebracht, worden maandelijks door de netbeheerders aan de VREG meegedeeld.

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar *n* onderling de meerkosten van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar *n*-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5%.

§3. De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmte-krachinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, of voor installaties in eilandwerking, een minimumsteun, als vermeld in paragraaf 1, toe per overgedragen warmte-krachtcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §2.

De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, kent voor kwalitatieve warmte-krachinstallaties die aangesloten zijn op het transmissienet, of voor installaties in eilandwerking, en die een startdatum hebben van voor 1 januari 2013, een minimumsteun toe van 18 euro per overgedragen warmte-krachtcertificaat dat vanaf 1 juli 2013 werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.2, §1.

Paragraaf 1 en 2, eerste en tweede lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

§4. Als de steun, vermeld in paragraaf 1 en 3, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt het Vlaamse Gewest de geleden schade voor bestaande installaties.”.

Art. 8. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt de zin: “ B_{tot} gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt : de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten in jaar n-2 en de totale bruto productie van groene stroom in jaar n-2 in het Vlaamse Gewest.” vervangen door de zin “ B_{tot} gelijk is aan de totale bandingcoëfficiënt: de verhouding tussen het aantal toegekende, voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten over een periode van 12 maanden tot en met juli van jaar n-2 en de totale brutoproductie van groene stroom in het Vlaamse Gewest over dezelfde periode. De brutoproductie van groene stroom voor de periode van 12 maanden tot en met juli van jaar n-2 wordt berekend aan de hand van de gerapporteerde maandproductie van de productie-installaties. Voor productie-installaties waarvoor geen maandelijkse gegevens beschikbaar zijn, wordt voor de berekening van B_{tot} de productie op basis van jaar n-3 gebruikt.”.

2° in paragraaf 3 worden de woorden “NACE-BEL 2008 code 05 tot en met 33 (industrie en winning van delfstoffen)” vervangen door de woorden “NACE-BEL 2008 code 05 tot en met 33 (industrie en winning van delfstoffen), code 46391 of code 52100;”.

Art. 9. In artikel 7.1.11, §2/1, van hetzelfde decreet worden de woorden “NACE-BEL 2008 code 05 tot en met 33 (industrie en winning van delfstoffen)” telkens vervangen door de woorden “NACE-BEL 2008 code 05 tot en met 33 (industrie en winning van delfstoffen), code 46391 of code 52100;”.

Art. 10. In artikel 7.1.13 van hetzelfde decreet worden de woorden “artikel 7.1.5, §1, 2°” vervangen door de woorden “artikel 7.1.5, §1”.

Art. 11. In artikel 7.1.15 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als een leverancier die kosten expliciet vermeldt op de factuur, mag het vermelde bedrag bij de aanrekening van de elektriciteit afgenomen gedurende de periode die aanvangt na de publicatie van het laatste jaarlijkse rapport, vermeld in 3.1.3, eerste lid, 4°, d), niet hoger zijn dan het bedrag dat de VREG voor die leverancier gepubliceerd heeft in dit rapport.

Wanneer een nieuwe leverancier actief wordt op de Vlaamse energiemarkt, mag, zolang er voor deze leverancier geen rapport, vermeld in 3.1.3, eerste lid, 4°, d), door de VREG werd opgesteld, het door deze leverancier vermelde bedrag niet hoger zijn dan de bandingdeler.”.

Art. 12. Aan artikel 11.1.14, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het vierde lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van wetenschappelijk onderzoek geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.”.

Art. 13. In artikel 11.2.3, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 november 2011, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van wetenschappelijk onderzoek geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.”.

Art. 14. In artikel 12.2.2 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “niet-vertrouwelijke” worden opgeheven;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De publiek- en privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake energie, stellen, op eenvoudig verzoek van het Vlaams Energieagentschap of uit eigen beweging minstens de gegevens betreffende het energieverbruik, de energieproductie en de ligging van de gebouwen die gebruikt worden door de diensten van de homogene beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, de instellingen die onder het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap ressorteren en van de ondergeschikte besturen die onder het administratief toezicht van het Vlaamse Gewest staan, ter beschikking van het Vlaams Energieagentschap. Het Vlaams Energieagentschap kan nadere regels vastleggen betreffende de wijze, de inhoud, en de vorm van de te rapporteren gegevens.”.

Art. 15. In titel XII van hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk III, bestaand uit artikel 12.3.1, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk III. Inventaris van het energiegebruik van overheidsgebouwen

Art. 12.3.1. De Vlaamse Regering zorgt ervoor dat betreffende de gebouwen die eigendom zijn van en gebruikt worden door de diensten van de homogene beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid en de instellingen die onder het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap ressorteren, een publiek beschikbare inventaris wordt opgesteld. Deze inventaris bevat minstens de volgende gegevens:

1° de vloeroppervlakte in m²;

2° de energieprestaties van elk gebouw;

3° andere nuttige energiegegevens.

De Vlaamse Regering kan beslissen om die verplichting uit te breiden tot de ondergeschikte besturen die onder het administratief toezicht van het Vlaamse Gewest staan.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet wordt een artikel 13.4.2/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13.4.2/1. §1. Wanneer het Vlaams Energieagentschap vaststelt dat de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen in toepassing van artikel 1.1.3, 113°/2 van dit decreet informatie heeft overgemaakt die door het Vlaams Energieagentschap werd opgevraagd en die volgens de op dat moment gekende feiten niet consistent of niet in overeenstemming is met de realiteit, en die een correcte bepaling van de startdatum in de weg staat, dan kan het Vlaams Energieagentschap die eigenaar, of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen, een administratieve geldboete opleggen die minimaal 100% en maximaal 130% bedraagt van de onterecht ontvangen steun. De onterecht ontvangen steun wordt berekend als het aantal onterecht toegekende certificaten vermenigvuldigd met de bandingdeler.

Indien voor de productie-installatie waarvoor de inconsistente of foutieve gegevens, vermeld in het eerste lid, aan het Vlaams Energieagentschap werden verstrekt door het Vlaams Energieagentschap reeds een bandingfactor werd berekend, dan komt deze bandingfactor te vervallen. In voorkomend geval wordt opnieuw een bandingfactor berekend.

§2. Wanneer het Vlaams Energieagentschap vaststelt dat de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aange-

wezen in toepassing van artikel 7.1.1, §1, derde, vierde of zesde lid, informatie heeft overgemaakt die door het Vlaams Energieagentschap werd opgevraagd en die volgens de op dat moment gekende feiten niet consistent of niet in overeenstemming is met de realiteit, en die een correcte toepassing van deze bepalingen van dit decreet in de weg staat, dan kan het Vlaams Energieagentschap die eigenaar, of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen, een administratieve geldboete opleggen die minimaal 100% en maximaal 130% bedraagt van de onterecht ontvangen steun. De onterecht ontvangen steun wordt berekend als het aantal onterecht toegekende certificaten vermenigvuldigd met de bandingdeler.

Indien voor de productie-installatie waarvoor de inconsistente of foutieve gegevens, vermeld in het eerste lid, aan het Vlaams Energieagentschap werden verstrekt door het Vlaams Energieagentschap reeds een bandingfactor werd berekend, dan komt deze bandingfactor te vervallen. In voorkomend geval wordt opnieuw een bandingfactor berekend.

§3. Wanneer het Vlaams Energieagentschap vaststelt dat de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen informatie heeft overgemaakt die door het Vlaams Energieagentschap werd opgevraagd en die volgens de op dat moment gekende feiten, niet consistent of niet in overeenstemming met de realiteit is, en die een correcte berekening van een projectspecifieke bandingfactor zoals bedoeld in artikel 7.1.4/1, §1, tweede lid, in de weg staat, dan kan het Vlaams Energieagentschap die eigenaar, of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen, een administratieve geldboete opleggen die minimaal 100% en maximaal 130% bedraagt van de onterecht ontvangen steun. De onterecht ontvangen steun wordt berekend als het aantal onterecht toegekende certificaten vermenigvuldigd met de bandingdeler.

Indien voor de productie-installatie waarvoor de inconsistente of foutieve gegevens, vermeld in het eerste lid, aan het Vlaams Energieagentschap werden verstrekt door het Vlaams Energieagentschap reeds een bandingfactor werd berekend, dan komt deze bandingfactor te vervallen. In voorkomend geval wordt opnieuw een bandingfactor berekend.”.

Art. 17. In artikel 13.4.4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2 worden na de woorden “artikel 13.4.2, §1,” en voor de woorden “artikel 13.4.3, §1 en §3”, de woorden “artikel 13.4.2/1” ingevoegd;
- 2° in paragraaf 4 worden na de woorden “artikel 13.4.2, §1,” en voor de woorden “artikel 13.4.3, §1 en §3”, de woorden “artikel 13.4.2/1” ingevoegd.

Art. 18. In artikel 15.3.4 van hetzelfde decreet worden de woorden “de wet van 19 maart 1954 betreffende de controle op de instellingen van openbaar nut van categorie B” vervangen door de woorden “het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof”.

Art. 19. In hetzelfde decreet wordt een artikel 15.3.5/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15.3.5/5. §1. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd waarborgen te verlenen ten gunste van de elektriciteitsdistributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangewezen, met het oog op de gedeeltelijke dekking van het verlies dat deze netbeheerders gebeurlijk dragen als gevolg van het banken van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en modaliteiten waaronder deze waarborg kan worden toegekend en uitgekeerd. In afwijking van artikel 8 van het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest kan de Vlaamse Regering bepalen om de toekenning van de waarborg niet afhankelijk te maken van de betaling van een bijdrage.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt voor ieder begrotingsjaar de maximale omloop van de uitstaande verbintenissen waarop de waarborg van het Vlaamse Gewest betrekking heeft.”.

Art. 20. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 8, 1°, is voor het eerst van toepassing voor de inleveringsronde die eindigt op 31 maart 2014.

Artikel 11 heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2013.

Brussel, 30 april 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE